MADRAS GOVERNMENT ORIENTAL SERIES

Published under the authority
of the
Government of Madras

General Editor:
T. CHANDRASEKHARAN, M.A., L.T.,
Curator, Government Oriental Manuscripts Library, Madras.

No. LXXXIV

பரத சித்தாந்தம்

BHARATA SIDDHĀNTAM

EDITED WITH INTRODUCTION

BY

Professor P. SAMBAMURTHI, B.A., B.L.,

Head of the Department of Indian Music, University of Madras

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS.

1953

Price Rs. 3-2-0

PRINTED AT THE
RATHNAM PRESS (BRANCH)
MADRAS-1.

INTRODUCTION

The Government of Madras took up for consideration the question of publication of the various manuscripts in different languages on subjects like Philosophy, Medicine, Science, etc., early in May, 1948. Important Manuscripts Libraries in the Madras Presidency were requested to send a list of unpublished manuscripts with them for favour of being considered by the Government for publication, The Honorary Secretary of the Tanjore Maharaja Serfoji's Sarasvathi Mahal Library, Tanjore, alone complied with this request. This list as well as a similar list of unpublished manuscripts in the Government Oriental Manuscripts Library, Madras, were carefully examined and a tentative selection of manuscripts suitable for publication was made. The Government in their Memorandum No. 34913/48-10, Education, dated 4-4-1949, constituted an Expert Committee with the Curator of the Government Oriental Manuscripts Library, Madras, as the Secretary, for the final selection of manuscripts suitable for printing and for estimating the cost of publication.

The following are the members of the Committee :—

1. Sri T. M. Narayanaswami Pillai, M.A., B.L.
2. ,, R. P. Sethu Pillai. B.A., B.L.
3. ,, C. M. Ramachandra Chettiar, B.A., B.L.
4. ,, R. Krishnamoorthy, (Kalki).
5. Dr. N. Venkataramanayya, M.A., Ph. D.
6. Sri M. Ramanuja Rao Naidu, M.A.
7. ,, V. Prabhakara Sastri.
8. ,, N. Venkata Rao, M.A.
9. ,, H. Sesha Ayyangar.
10. ,, Masti Venkatesa Ayyangar.
11. ,, M. Mariappa Bhat, M.A., L.T.
12. Dr. C. Achyuta Menon, B.A., Ph. D.

13. Dr. C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil.
14. ,, A. Sankaran, M.A., Ph.D., L.T.
15. Sri Polakam Rama Sastri.
16. ,, S. K. Ramanatha Sastri.
17. Dr. M. Abdul Haq, M.A., D. Phil., (Oxon.)
18. Afzul-ul-Ulama Hakim Khader Ahamed.
19. Sri P. D. Joshi.
20. ,, S. Gopalan, B.A., B.L.
21. ,, T. Chandrasekharan, M.A., L.T.

With the exception of Sri Masti Venkatesa Ayyangar, and Dr. C. Kunhan Raja, the above members continued to be members of the Expert Committee for 1950-51 also to which the following gentlemen were added in Govt. Memo. 7297-E/50-3, Edn., D/—19—5—'50 and Govt. Memo. No. 15875-E/50-4, Edn., D/—7—9—'50.

1. Dr. A. Chidambaranatha Chettiar, M.A., Ph. D.,
2. Sri S. Govindarajulu, B.A., B.L., LL.B., Bar-at-law.
3. Capt. G. Srinivasamoorthy, B.A., B.L., M.B., and C.M.
4. Dr. Muhammad Hussain Nainar, M.A., Ph. D.,
5. Sri T. V. Subba Rao, B.A., B.L.,
6. Principal, College of Indigenous Medicine, Madras.

The members of the Committee formed into Sub-Committees for the various languages, Sanskrit, Tamil, Telugu, Kannada, Malayalam, Mahrathi and Islamic Languages. They met during the month of May, 1949, at Madras and at Tanjore to examine the manuscripts and make a selection. The recommendations of the Committee were accepted by the Government and they decided to call these publications as the "MADRAS GOVERNMENT ORIENTAL SERIES," and appointed the Curator, Government Oriental Manuscripts Library, Madras, as the General Editor of the publications under this series.

The following manuscripts were taken up for publication during 1949-50.

"A" FROM THE GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS.

TAMIL

1. Kappal Śāttiram
2. Anubhava Vaiddiya Muṟai
3. Āttānakōlāhalam
4. Upadēśa Kāṇḍam
5. Cōḻaṉ Pūrva Paṭṭayam
6. Śivajñāna Dīpam

TELUGU

1. Auṣadha Yōgamulu
2. Vaidya Nighaṇṭuvu
3. Dhanurvidyā Vilāsamu
4. Yōga Darśana Viṣayamu
5. Khaḍga Lakṣaṇa Śirōmaṇi

SANSKRIT

1. Viṣanārāyaṇīyam—(Tantrasārasaṅgraha)
2. Bhārgava Nāḍikā
3. Hariharacaturaṅgam
4. Brahmasūtravṛtti—Mitākṣarā
5. Nyāyasiddhānta Tattvāmṛtam

MALAYĀLAM

1. Garbha Cikitsa
2. (a) Vāstulakṣaṇam
   (b) Śilpaviṣayam
3. Mahāsāram
4. Kaṇakkusāram
5. Kriyākramam
6. Kaṇakkusāram—(Bālaprabōdham)

KANNAḌA

1. Lōkōpakāram
2. Raṭṭamatam

3. Aśvaśāstram
4. Vividha Vaidya Viṣayagaḷu
5. Saṅgītaratnākara
6. Sūpaśāstra

ISLAMIC LANGUAGES

1. Jamil-Al-Ashya
2. Tibb-E-Faridi
3. Tahqiq-Al-Buhran
4. Safinat-Al-Najat

"B" FROM THE TANJORE MAHARAJA SERFOJI'S SARASVATHI MAHAL LIBRARY, TANJORE

TAMIL

1. Śarabendra Vaidya Muṟai (Diabetes)
2. Do. (Eyes)
3. Do. (Anaemia)
4. Do. (Svāsakāsam)
5. Agastiyar 200
6. Koṅkaṇarśarakku Vaippu
7. Tiruciṟṟambalakkovaiyār with Padavurai
8. Tālasamudram
9. Bharatanāṭyam
10. (a) Paṇḍikēḷi Vilāsa Nāṭakam
    (b) Purūrava Cakravarti Nāṭakam
    (c) Madana Sundara Vilāsa Nāṭakam
11. Percy Macqueen's Collection of Folklore in the Madras University Library
12. Rāmaiyaṉ Ammāṉai

TELUGU

1. Kāmandakanītisāramu
2. Tāladaśāprāṇapradīpikā
3. Raghunātha Nāyakābhyudayamu
4. Rājagōpāla Vilāsamu
5. Rāmāyaṇamu by Kaṭṭa Varadarāju

MAHRĀTHI.

1. Nāṭyaśāstra Saṅgraha
2. (a) Book of Knowledge
   (b) Folk Songs
   (c) Dora Darun Veṇi Paddhati
   (d) Āsvasa Catula Dumani
3. (a) Pratāpasimhendra Vijaya Prabandha
   (b) Sarabhendra Tīrthāvali
   (c) Lāvaṇi
4. Devendra Kuravañji
5. Bhakta Vilāsa
6. Śloka Baddha Rāmāyaṇa

SANSKRIT

1. Aśvaśāstra with Tricolour illustrations
2. Rājamṛgāṅka
3. Ānandakandam
4. Āyurvedamahodadhi
5. Gīta Govinda Abhinaya
6. (a) Coḷacampū
   (b) Sāhendra Vilāsa
7. Dharmākūtam—Sundara Kāṇḍa.
8. Jātakasāra
9. Viṣṇutattvanirṇaya Vyākhyā
10. Saṅgīta Darpaṇa
11. Bījapallava

During 1950, only the Sub-committee for TAMIL, TELUGU and KANNAḌA met in the month of July 1950 at Madras.

The following books were taken up for publication in the various languages during 1950-51.

TAMIL

1. Daṭcanāyaṇār-Vaiddiya-Aṭṭavaṇai
2. Vaiddiyak Kalañciyam
3. Anubhava Vaiddiya Muṟai Vol. 3

TELUGU

1. Śaivācārasaṅgrahamu
2. Anubhava Vaidyam
3. Abhinayadarpaṇamu

SANSKRIT

1. Ārogyacintāmaṇi
2. Tattvasāra with Ratnasāriṇī
3. Sūtrārthāmṛta Lahari
4. (a) Ratnadīpikā
   (b) Ratnaśāstra

MALAYĀLAM

1. Aśvacikitsa
2. Phalasārasamuccaya

KANNAḌA

1. Vaidya Sāra Saṅgraha

During 1951–52, only the Sub-committees for TAMIL, TELUGU and MALAYALAM met in the month of April 1951. The following books were taken up for publication in the various languages.

TAMIL

1. Saptariṣināḍi
2. Karnāṭakarājākkaḷ Savistāra Caritram
3. Bharata Siddāntam
4. Pillaippiṇivākaṭam
5. Anubhava Vaiddiyam Vol. 4
6. Māṭṭuvākaṭam

TELUGU

1. Brahmavidyā Sudhārṇavamu
2. Rāgatāḷacintāmaṇi
3. Vaidyacintāmaṇi
4. Kumārarāmuni Kathā
5. Kāṭamarāju Kathā

SANSKRIT

1. Devakeralam—Candrakalā Nāḍi
2. Pātañjala Yogasūtra Bhāṣya Vivaraṇa by Sri Śaṅkarācārya

MALAYĀLAM

1. Kiḷivaṇḍusamvādam
2. Advaita Vedāntam
3. Bārhaspatyasūtra with Malayālam commentary
4. Karaṇapaddhati

KANNAḌA

1. Sadgururahasyam

ARABIC

2. Shawakil-Ul-Hur

It is hoped that the publication of most of the important manuscripts will be completed within the next four years.

Some of the manuscripts taken up for publication are represented by single copies in the Library and consequently the mistakes that are found in them could not be corrected by comparing them with other copies. The editors have, however, tried their best to suggest correct readings. The wrong readings are given in round brackets and correct readings have been suggested in square brackets. When different readings are found, they have been given in the footnotes except in the case of a few books in which the correct readings have been given in the footnote or incorporated in the text itself.

The Government of Madras have to be thanked for financing the entire scheme of publication although there is a drive for economy in all the departments. My thanks are due to the members of the Expert Committee who spared no pains in selecting the manuscripts for publication. I have also to thank the various editors, who are experts in their own field, for readily consenting to edit the manuscripts and see them through the press. The various Presses that have co-operated in printing the manuscripts in the best manner possible also deserve my thanks for the patience exhibited by them in carrying out the corrections made in the proofs.

The present work relates to the ancient art of Dancing as expounded by Bharata Muni. It contains the definitions and descriptions of the various technical terms and expressions, Musical Instruments and Musicians and the Talas and Mudras relating to Dancing. This also contalns extracts from various works on dancing to explain certain difficult points. The explanations are very beautiful in certain places and are likely to prove useful for the artists. The names of the books from which these extracts are taken are however not given. It is hoped that this will be welcomed by all those who are interested in Dancing.

The present work is based upon a single paper manuscript preserved in the Government Oriental Manuscripts Library Madras and described under No. D. 2541. It contains 117 page, with 20 lines on a page. The size is 13¼″ x 8¾″

T. CHANDRASEKARAN,
General Editor.
Madras Govt. Oriental Series.

Madras,
11—1—1953.

INTRODUCTION

South India has made notable contributions to the LAKSHANA and LAKSHYA of dancing. The numerous *Padas* of Kshētrayya, Sārangapāni, Ghanam Sīnayya, Muvvalūr Sabhāpati Ayyar, Ghanam Krishnayyar and Vaithiswaran Koil Subbarāmayyar, the fascinating *Jāvalis* of Pattābhirāmayya and Dharmapuri Subbarāyar, the beautifully conceived *Jatisvaras*, *Sabdas*, *Padavarnas*, *Tillānas* and *Darus* of Svati Tirunal, the Tanjore Quartete, (Ponnayya, Chinnayya, Sivānandam and Vadivelu), Karvetnagar Govindasāmayya, Mysore Sadāsiva Rao, Kundrakkudy Krishnayyar, Cheyyur Chengalvarāya Sastriyar, Pallavi Seshayyar and other composers are the pride of our dance repertoire. In the sphere of Lakshana, there exist many works treating of dancing alone in Sanskrit, Tamil and Telugu. In several musical works, there are separate chapters devoted to dancing. In addition, we have copious references to the theory and practice of dancing in the *Silappadikāram* (2nd Century A. D.) and other literary works written during the later period. These works establish beyond doubt that South India has maintained a continuous tradition in dancing for more than two thousand years.

The BHARATA SIDDHANTAM now placed before the public is a work in Tamil on dancing. Sanskrit slokas are quoted profusely. Nothing is known about the author of the work. From the language employed by him and from the fact that he includes *Sāstāpūjā* (Page 2) at the commencement of a dance performance, the author may be taken as hailing from Kerala. That his mother-tongue was Malayalam is clear from the use of forms like அவனிட on page 16. The reference to the Sūlādi sapta talas (Page 127) and Taladasaprānas (Page 24) make us conclude that he could not have lived earlier than the 16th century.

Though the book is written ostensibly with the idea of elucidating the principles of the art, as expounded by Bharata, yet we find a greater part of the book devoted to the elucidation of topics

pertaining to *tala*. One also misses in this book some of the topics usually found in works on dancing. The varieties of Nayaka and Nayaki may be mentioned as an example. It is probable that the portions of the manuscript relating to these topics are missing. There is only one copy of this manuscript and so the errors therein could not be corrected for want of comparison with other copies. The work itself begins abruptly without the usual invocations. Even the topics are not treated continuously. Portions relating to *tala* and *dancing* are mixed up in some places.

The book contains valuable lexical material. Pāṭhasika (the reciter of jatis) Tāladhāri, Mānam, Graha Chatushṭayam (Page 22) Mayūravādini, Hamsavādini, and Kalāntara, may be mentioned.

The following topics are dealt with in the book:

Āsthāna Puja and Ranga Puja, Deva sabha and Raja Sabha, Sabhāpati, audience and Gayaka Lakshana. The structure and construction of the instruments, Maddala, Sallika, Ḍakka, Mukhavina and Tākiri and the lakshana of the DAKKAVĀDAKA, NARTAKA and NAṬTUVAN are next given. The classification of talas into Suddha, Sālaga and Sankirna is referred to. The tāladasa prānas and tāla prastāra are next dealt with. The constitutent angas of the 108 talas follow. The lakshanas of these talas are also presented in a versified form. These talas are classified and presented according to the length of their āvartas. Talas with the laghu as the initial anga, the drutam as the initial anga, the guru as the initial anga, and the plutam as the initial anga are grouped and given.

The constituent angas given for some of the 108 talas are at variance with the versions given in other standard works. The angas given for Tribhinna and Hamsanāda (Page 36) may be mentioned as examples.

The synonyms for the Shadangas are given on pages 50 - 51. The 18 *Padamugattālas* mentioned on Page 51 are a new set of talas that we come across in this book.

A detailed description of the Asamyuta hastas, Samyuta hastas and Desya hastas next follow. Many valuable details concerning the practical side of the art of dancing are given. Different systems of classification of dancing are referred to. The lakshana of Pushpānjali, Pushpaputa and Chitra kundali and the varieties of head movements are treated of. Interesting passages of jatis are also found here and there. (Page 122).

The percentage of copper and lead to be used in the composition of ghanavādyas is referred to on Page 19.

Hitherto gopuchcha and srotovaha yatis have been construed as applying to (1) the figured dispositions of the tala angas, (2) sequences of svara-group patterns and (3) phrases in the sāhitya. On page 31 the author of *Bharata Siddhanta* suggests the possibility of gopuccha and srotovaha yati with reference to vilambita, madhya and druta layas. On page 56 there is the happy reference to the collective tone ensemble of the dance orchestra.

This book abounds in details pertaining to tala and hastas not usually found in other works.

I wish to express my gratitude to Sri S. Subrahmanya Sastri of the Sanskrit Department for having kindly gone through the Sanskrit portions of the book.

Madras
3—2—53. }

P. SAMBAMOORTHY

முன்னுரை

தென்னிந்தியா, நாட்டிய லக்ஷணத்திலும் நாட்டிய லக்ஷியத்திலும் சிறந்த ஸ்தானம் அடைந்துள்ளது. க்ஷேத்ரய்ய, ஸாரங்கபாணி, கனம் சீனய்ய, முவ்வலூர் ஸபாபதி அய்யர், கனம் கிருஷ்ணய்யர், வைத்தீச்வரன்கோவில் ஸுப்பராமய்யர், முதலிய வாக்கேயகாரர்கள் இயற்றியுள்ள நூற்றுக்கணக்கான பதங்களும், பட்டாபிராமய்யாவும், தர்மபுரி ஸுப்பராயரும் இயற்றிய கவர்ச்சியான ஜாவளிகளும், ஸ்வாதி திருநாள், தஞ்சை பொன்னய்யா, சின்னய்யா, சிவானந்தம், வடிவேலு, கார்வேட் நகர் கோவிந்தஸாமய்யா, மைஸூர் ஸதாசிவராயர், குன்றக்குடி கிருஷ்ணய்யர், செய்யூர் செங்கல்வராய சாஸ்திரியார், பல்லவி சேஷய்யர் முதலிய வாக்கேயகாரர்கள் செய்துள்ள அழகான ஜதிஸ்வரங்களும், சப்தங்களும், பதவர்ணங்களும், தில்லானுக் களும், தருக்களும், நாட்டிய லக்ஷியத்தை அலங்கரிக்கின்றன. நாட்டிய லக்ஷணத்தைப்பற்றி, ஸம்ஸ்கிருதம், தமிழ், தெலுங்கு பாஷைகளில் எழுதப்பட்ட நூல்கள் பல உள. பல ஸங்கீதகிரந் தங்களில், நாட்டியத்தைப் பற்றிக் கூறும் தனி அத்தியாயங்களும் உள. சிலப்பதிகாரத்திலும், இன்னும் பிற்காலத்தில் எழுதப் பட்ட காவியங்களிலும், நாட்டியத்தின் லக்ஷணத்தைப் பற்றியும் நாட்டிய அனுஷ்டான முறைகளைப் பற்றியும் பல விஷயங்கள் காணப்படுகின்றன. இவைகளினின்றும், தென்னிந்தியாவில் 2000 வருஷங்களுக்கு மேற்பட்டு, நாட்டிய ஸம்பிரதாயம் வழுவாமல் வந்துள்ளது என்பது திட்டமாக ஏற்படுகின்றது.

பரதஸித்தாந்தம் என்னும் இந்த கிரந்தம் தமிழில், நாட்டியத் தைப் பற்றிக் கூறும் ஒரு நூலாகும். ஸம்ஸ்கிருத சுலோகங்கள் இதனுள் மிகுதியாகக் காணப்படுகின்றன. இந்த நூலை இயற்றியவரைப் பற்றி ஒன்றும் நமக்குத் தெரியவில்லை. அவர்

எழுதும் பாஷையிலிருந்தும், நாட்டிய ஆரம்பத்தில் சாஸ்தா பூஜை செய்ய வேண்டுமென்று அவர் கூறுவதிலிருந்தும், அவர் கேரள நாட்டைச் சேர்ந்தவரெனத் தெரிய வருகின்றது. 'அவனிட' (பக்கம் 16) போன்ற பிரயோகங்களிலிருந்து அவருடைய தாய் மொழி மலையாளம் என்பது ஊர்ஜிதமாகின்றது. ஸுளாதி ஸப்த தாளங்களையும் (பக்கம் 127) தாள தசப் பிராணங்களையும் (பக்கம் 24) அவர் குறிப்பிடுவதிலிருந்து, அவர் கி. பி. 16-ஆம் நூற்றாண்டுக்கு முன்னர் இருந்திருக்க முடியாதெனக் கூறலாம்.

பரதமுனி விளக்கியுள்ள நாட்டிய சாஸ்திரத்தின் மர்மங்களை விளக்குவதற்காக இந்தக் கிரந்தம் எழுதப்பட்ட போதிலும், தாள ஸம்பந்தமான விஷயங்கள் இந்தக் கிரந்தத்தில் பெரும்பாலும் காணப்படுகின்றன. நாட்டிய நூல்களில் பொதுவாகக் காணப்படும் சில விஷயங்கள் இந்தக் கிரந்தத்தில் காணப்படவில்லை. நாயகா—நாயகி பேதங்களை உதாரணமாகக் கூறலாம். இவ்விதமான விஷயங்களைப் பற்றிக் கூறியுள்ள பாகங்கள், இந்தப் பிரதியிலிருந்து ஒருவேளை காணாமற் போயிருக்கலாம். இந்நூலைப் பற்றிய பிரதி ஒன்றே, யுளது. ஆதலினால் வேறு பிரதிகளைப் பார்த்து, இதிலுள்ள பிழைகளைத் திருத்தவும், விடுபட்ட பாகங்களைப் பூர்த்தி செய்யவும் இயலாது போயிற்று. இந்நூல் வழக்கம்போல் ஆரம்பிக்கப் படவில்லை. சிலவிடங்களில் விஷயங்களும் தொடர்ச்சியாகக் கொடுக்கப் படவில்லை. தாளங்களைப் பற்றிய விஷயங்களும், நாட்டியத்தைப் பற்றிய விஷயங்களும் சில விடங்களில் கலந்தே வருகின்றன.

முக்கியமான கலைச்சொற்கள் சில இந்நூலில் காணப்படுகின்றன. பாடசீகன் (ஜதிகளைச் சொல்பவன்), தாளதாரி, மானம், கிரஹ சதுஷ்டயம் (P. 22) மயூர வாதினி, ஹம்ஸ வாதினி, கலாந்தரம் இவைகளைக் கூறலாம்.

இந்நூலில் விவரிக்கப் பட்டுள்ள விஷயங்கள் பின்வருமாறு :—

ஆஸ்தான பூஜை ; ரங்க பூஜை ; தேவஸபை, ராஜஸபை ; ஸபாபதி ; ஸபை ; காயக லக்ஷணம் ; மத்தளம், சல்லிகை, டக்கா, முகவீணை. தாகிரி (இவைகளின் லக்ஷணம்); டக்க வாதகன், நர்த்தகன், நட்டுவன் (இவர்களின் லக்ஷணம்); சுத்த, ஸாலக, சங்கீர்ணம் என்னும் தாளப்பிரிவு ; தாள தசபிராணம், தாள பிரஸ்தாரம். 108 தாளங்களின் அங்கங்களும் அவைகளைப் பற்றிய செய்யுட்களும், பின்னர் வருகின்றன. ஆவர்த்த அளவு பிரகாரம் பிரிக்கப் பட்டுள்ள 108 தாளங்களின் செய்யுட்களும், லகு முந்திய தாளங்கள், துருதம் முந்திய தாளங்கள், குரு முந்திய தாளங்கள், புலுதம் முந்திய தாளங்களெனப் இவைகளை மீண்டும் பிரிக்கப்பட்டும் கொடுக்கப்பட்டுள்ளன.

சில தாளங்களின் அங்கங்கள், ஸம்பிரதாயத்திற்குச் சற்று விரோதமாக இருக்கின்றன. உதாரணமாக, திரிபின்ன தாளத்தின் அங்கங்களையும், ஹம்ஸநாத தாளத்தின் அங்கங்களையும் குறிப்பிடலாம். ஷடங்கங்களின் பரியாய நாமங்கள் பின்னால் வருகின்றன. 51-ஆம் பக்கத்திலுள்ள 18 பதமுகத் தாளங்கள் இந்நூலில் புதிதாகக் காணப்படுகின்றன.

அஸம்யுத, ஸம்யுத, தேசிய ஹஸ்தங்களின் விவரங்கள் கொடுக்கப் பட்டிருக்கின்றன. ஆடல் சம்பந்தமான பலநுட்ப விஷயங்களும், கூத்து வகைகளும், புஷ்பாஞ்சலி, புஷ்பபுட, சித்ர குண்டலி, சிரோ பேதம் முதலியவைகளும் விவரிக்கப் பட்டுள்ளன. கன வாத்தியங்களுக்காக உலோகத்தில் எவ்வளவு செம்பும், ஈயமும் இருக்க வேண்டுமென்றும் கூறப் பட்டுள்ளது.

இதுகாறும் கோபுச்சை, சுரோதோவகை என்னும் யதி வகைகளை தாள அங்கங்களுக்கும், ஸ்வரத் தொடர்களுக்கும்,

ஸாஹித்யத்திற்குமே சம்பந்தப்படுத்திக் கூறப்பட்டுள்ளது. லயத்திற்குக் கூட இந்த யதி வித்தியாசங்கள் பொருந்தும் என்பதை இந்நூலாசிரியர் விளக்குகின்றார். 56-ஆம் பக்கத்தில், பிருந்தகானத்தின் கூட்டு நாதம் எவ்வாறிருக்க வேண்டுமென் பதையும் அழகாகத் தெரிவிக்கின்றார்.

இதர நூல்களில் காணப்படாத, தாள ஸம்பந்தமான விஷயங்களும், ஹஸ்த சம்பந்தமான விஷயங்களும், பல இந்நூலில் காணப்படுகின்றன.

இந்நூலின் ஸம்ஸ்கிருத பாகங்களைப் பரிசீலனை செய்து, உதவி புரிந்தவரும், சென்னைப் பல்கலைக் கழக ஸம்ஸ்கிருத பிரிவைச்சேர்ந்தவருமான ஸ்ரீ. ஸுப்ரமண்ய சாஸ்திரியார் அவர் களுக்கு எனது நன்றி உரித்தாகும்.

சென்னை
3—2—53

P. ஸாம்பமூர்த்தி.

T. 1902

உ

भरतसिद्धान्तः

பரதசித்தாந்தம்

[मेदिनीं विष्णुशक्तिं च](क्तिमहामृमी) शङ्खयाणमही[कृताम्]
अनेकरत्नसंयुक्तां (ममृति भूमि) श्रीकृते संश्रयाम्यहम् ॥

அது எப்படி என்ருல் ;—

அம்புயவேதன் விதித்திடும் மண்டலமான தெல்லாஞ்
செம்பொன் வடிவு சதுரமதாகுஞ் சிறந்திடுமே—
உம்ப ருலகங்கள் பாதாளமெல்லே ஊர்ந்தநாடு
இம்பருலக மதுவே புவியென் றியம்பினரே. (1)

அது எப்படி என்ருல், பூர்வத்திலே பிரம்மாவினுடனே உத்பத்தியான பிரம்மாண்டம் நூறுகோடியோஜனை விஸ்தீர்ண மாய் இருக்கும். இது சதுரச்ரமாயும் ஸ்வர்ண வர்ணமுமாயும் இருக்கும். அதிலே ஐம்பது கோடியோஜனை பாதாளமும், கநிஷ்ட பாதாளமும், ஸப்த பாதாளமும் பூமியாய் இருக்கும். அதற்கு மேல் ஐம்பது கோடியோஜனை அந்திரலோகம், ஸ்வர்க்க லோகம், மஹர்லோகம், ஜனலோகம், தபோலோகம், ஸத்ய லோகம், பிரம்மலோகம், விஷ்ணுலோகம், குமாரலோகம், சிவலோகம், என்று. இந்த பிரம்மாண்டத்தின் நடுவாகிய பூமி நூறு கோடியோஜனை விஸ்தீர்ணமாய் இருக்கும். இதில்,

लवणेक्षुसुरासर्पिर्दधिक्षीरशुद्धोदकम्

என்று ஸப்த ஸாகரமும்,

जम्बूप्लक्षशाल्मलिकुशक्रौञ्चशाकपुष्करम्

என்று ஸப்த த்வீபமுமாய் இருக்கும். இதில், மத்யமமாகிய நாவல் த்வீபம் லக்ஷம் யோஜனையாய் இருக்கும். இதில், நடுவே மஹாமேரு. இந்த மஹாமேருவைச் சூழ்ந்து, அதிலே இந்த

பூகண்டம். இது ஹிமவானாகியது என்கிறார் அளவது(?) ஒன்பது நூறாயிரம் யோஜனை அளவு. இந்த பூமி மதுகயை கைவாண [மதுகைடபர்களின் மேதை] யைக் கூடுகையினாலே "மேதினி" என்றும் பெயர். விஷ்ணுசக்தி என்றும் பெயர். சங்கமென்றும், ரத்னபூதமென்றும், அண்டபுருஷமென்றும் தேஹதேஹமென்றும் பெயர்.

இப்படி இந்த பூமி அநேக மஹிமையுடனே கூடி இருக்கும். ஆகையினால் இந்த பூமி தேவியை நமஸ்காரம் பண்ணு (செய்)கிறேன்.

அதெப்படி என்றால்,

समुद्रवसने देवि पर्वतस्तनमण्डिते ।
नमो विश्वंभरे मातः पादस्पर्शं क्षमस्व मे ॥

॥ आस्थानपूजालक्षणम् ॥

ஆஸ்தான பூஜையின் இலக்கணம்

प्रथमं गणाधिपं चैव द्वितीयं स्कन्दमेव च ।
तृतीयं क्षेत्रपालेशं चतुश्शास्त्रादि [शास्तारमथ] शूलिन[नी]म् ॥
पञ्चमञ्चेति विज्ञेयं ब्राह्मयाद्यास्सप्त मातरः ।
अष्टावपि च दिक्पालांश्चतुर्विंशतिबुद्धकान् ॥

அது எப்படி என்றால், யாதொரு நர்த்தகனானவன், பாத்திரமானவள் நிருத்தம் செய்யத் தக்கதான ஸபையில் வந்த உடனே ஸபையை ரக்ஷித்துக்கொண்டிருக்கிற தேவதைகளைப் பூஜை செய்து சந்தோஷமாக்கிப் பின்பு பர்தலக்ஷணங்களைப் படித்துக் காட்டி நிருத்தம் செய்ய வேண்டி இருக்கும். ஆகையால் ஆஸ்தானபூஜையைச் சொல்லுகிறேன்.

முதலில் விக்னேச்வரரையும், பின்பு ஸுப்ரஹ்மண்யரையும், க்ஷேத்ரபாலரையும், சாஸ்தாவையும், துர்க்கையையும்,

ब्राह्मी माहेश्वरी चैव कौमारी वैष्णवी तथा ।
वाराही चैव माहेन्द्री चामुण्डाः सप्त मातरः ॥

என்ற ஸப்த மாதாக்களையும்,

इन्द्रोऽग्निश्च यमो धर्मो निरृतिर्वरुण[ण]स्तथा ।
वायुः कुबेर ईशान अष्टदिक्पालकास्तथा ॥

என்கிற அஷ்டதிக்பாலகர்களையும், பின்பு, ரங்கத்தை ரக்ஷித்துக் கொண்டிருக்கிற தேவதைகள் இருபத்து நான்கு பேர்கள் உண்டு. அவர்கள் யாரோ வென்றால்,

நான்கு திக்குகளுக்கும் கர்த்தாக்களான பிரம்மா, விஷ்ணு, ருத்திரன், மஹேச்வரன், என்று சொல்லப்பட்ட நான்கு தேவதைகளும், ஆதித்யன், சந்திரன், சுக்கிரன், பாரத்வாஜர், காச்யபர், வஸிஷ்டர், கௌசிகர் என்று சொல்லப்பட்ட ஏழு தேவதைகளும், நவரஸங்களுக்கும் கர்த்தாக்களான காமன், நாரதர், ஹிமவான், மார்க்கண்டேயர், ரோமசர், அகஸ்தியர், புலஸ்தியர், ஜநகர், ஸநகுமாரர் என்று சொல்லப்பட்ட ஒன்பது தேவதைகளும், நான்கு திக்குகளிலும் நிற்கிற பூதகணம், வஜ்ர தேஹன், வருணன் ரக்தகேச்வரன் என்று சொல்லப்பட்ட நான்கு பூதகணங்களும், இந்த நாற்பத்துநான்கு தேவதைகளுக்கும், அவரவர்களுக்கு அநுக்கிரஹித்திருக்கிற மஹோபதேசங்களினாலும், கந்த புஷ்ப தூப தீப நைவேத்யங்களினாலும் அர்ச்சித்து நிருத்தம் செய்யக் கடவது. இப்படியே ஆஸ்தான பூஜையின் லக்ஷணம்.

॥ रङ्गपूजा ॥

ரங்கபூஜை

नन्दीवृषश्चैव महेश्वरस्य रङ्गत्वमादौ किल खे जगाम ।
तद्रङ्गमुद्दिश्य कृतां तु पूजां नान्दीति तां नान्दिविदो वदन्ति ॥

भरतकुलभाग्यकलिके भावरसानन्दपरिणताकारे ।
जगदेकमोहनकले जय जय रङ्गाधिदेवते देवि ॥ என்றது.

பரதகுலத்திற்கெல்லாம் பாக்கியமாய் ஒரு பூங்கொத்தே பாவரஸத்தினால் இருக்கப்பட்ட ஸந்தோஷத்தின் மற்ற ஆகாரமே ஜகத்தை எல்லாம் மோஹிக்கப்பட்ட வித்யையே,

जय जय रङ्गाधिदेवि नमस्ते इति पुष्पाञ्जलिक्षेपः ।
अथ कन्या सुवस्त्राद्यैर्भूषणादिभिरन्विता ।
[भूतिं हरत्यात् ततः स्नायात् यया स्याद्विधिनां बुधाः ॥]
कृतस्नानाङ्गभूषस्य शुक्लमाल्यादियुक्तया ।
पञ्चाचार्यसमोपेदं रङ्गेशं प्रश्रिताकृति ॥
समभ्यर्च्य तदग्रेषु भावनाख्यरसान्वितम् ।
श्लोकात्मभावनोपेदं शुद्धं नृत्तं समाचरेत् ॥

— देवसभा —

தேவஸபை

ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च लास्यशास्त्रुतमाः स्मृताः ।
सभामध्ये स्थितो देवो रत्नसिंहासनोपरि ॥
आचार्यो दक्षिणे भागे नृत्तस्तस्यैव चोत्तरे ।
पञ्चाचार्यसमायुक्तं शुद्धं नृत्तं तु कारयेत ॥
नर्तको मर्द्दकश्चैव गायको वाङ्गिकस्तथा ।
तथा मौरविकश्चैव पञ्चाचार्याः प्रकीर्तिताः ॥
नर्तको मर्द्दकश्चैव दक्षिणे शिष्यवद्गितौ ।
गायको वाऽङ्गिकश्चैव चोत्तरे तु क्रमस्तयोः ॥
अग्रे मौरविकसौख्यो वादयन्मुरवांस्तथा ।
उभयोः पार्श्वयोश्चैव नृत्तसक्ता गणस्त्रियः ॥
देवस्याग्रे विशेषेण नृत्तं कुर्यात् सगेयकम् ।
नृत्तारम्भे च पूजा स्याद्देशिकस्य विशेषतः ॥

என்றது :—

பிரம்மாவும், விஷ்ணுவும், ருத்ரனும், **लास्यं** எனப்பட்ட மங்கள நடனத்திற்கு உபதேசகர்கள். இதற்கு ரக்ஷகராக ஸபா

மத்யத்திலே தேவன் ரத்ன ஸிம்ஹாஸனத்தில் இருக்கிறது. ஆசார்யர் தக்ஷிண பாகத்திலும் ராஜாவுக்கு உத்தர திக்கிலே இருக்கிற பஞ்ச ஆசார்யர்களும் கூடி, சுத்த நிருத்தம் பண்ண, நர்த்தகர்கள், தாளதாரி, காயகன், பாடசீகன் உத்தர திக்கிலே இருக்க, மர்த்தளிகனும், நட்டுவனும், தாளகிரியும், தக்ஷிண பாகத்திலும் காயகன், *பாட சீகன், உத்தரதிக்கிலே இருக்க, அக்ரத்திலே மர்த்தளிகன் உபய பார்சுவத்திலும், கணிகை அர்க் தேவனுக்கு முன்னே நிருத்தாரம்பம் பண்ண தேவாசார்ய பூஜை பண்ணவும்.

॥ राजसभा ॥

ராஜஸபை

सभापतिस्ततस्सभ्याः सभा तदनु गायकः ।
वादको नर्तकौ चेति तेषां लक्षणमुच्यते ॥

அது எப்படி என்றால்,

இந்த நிருத்தத்திற்கு ஸபாபதி, ஸப்யன், ஸபை, காயகன், வாதகன், நர்த்தகன், நர்த்தகீ என்று ஏழு அங்கங்களுண்டு. இவற்றிற்கெல்லாம் லக்ஷணம் சொல்ல வேண்டும்.

॥ सभापतिः ॥

ஸபாபதி

श्रीमान् दाता कृती दक्षः संगीतगुणदोषवित् ।
समतिप्रतिभायुक्तः शृङ्गारी कीर्तिलंपटः ॥
कौतुकी सत्यवादी च कुलीनः सर्वशास्त्रवित् ।
सभासर्वगुणग्राही सर्वभाषाविचक्षणः ॥
स्वाधीनपरिवारश्च पराभिप्रायवेदिता ।
धर्मिष्ठः पापहीनश्च विद्वद्बन्धुः सभापतिः ॥

---

* ஜதி அல்லது சொல்கட்டுக்கு, ஸம்ஸ்கிருதத்தில் பாடம் पाठ என்று பெயர்.

அது எப்படி என்றால்,

ஐச்வர்யமுள்ளவருமாய், கொடுக்கத்தக்கவருமாய், நிருத்த கீத வாத்ய விசேஷஞ்ஞருமாய், சமர்த்தருமாய், ஸங்கீதத்தை யறிந்தவருமாய், அறிவுள்ளவருமாய், கீர்த்திமானாய், ஸந்தோஷத்துடனே கூடி இருக்கிறவருமாய், ஸத்யவானுமாய், ஸத்குலோத்பவனுமாய், ஸகல சாஸ்திரத்தையும் அறிந்தவருமாய், ஸபையினுடைய ஸகல குணங்களையும் கிரஹித்தவருமாய், ஸகல பாஷா விசக்ஷணருமாய், தன்னுடைய ஆதீனமாய் இருக்கிற பரிவாரத்துடனே கூடி இருக்கிறவருமாய், பிறருடைய அபிப்பிராயத்தை அறியத்தக்கவருமாய், தார்மிகருமாய், பாப ஹீநருமாய், வித்வத் பிரியனுமானவனே ஸபாபதி.

॥ सभ्याः ॥

ஸப்யர்கள்

मध्यस्थास्सावधानाश्च प्रयोगज्ञा ह्यनुद्धताः ।
असद्वादनिषेद्धारः चतुराश्च बहुश्रुताः ॥
भावव्यक्तिरसज्ञाश्च नृत्तगीतविशारदाः ।
निर्मत्सराश्च रसिका विद्वांसस्तु सभासदः ॥

அது எப்படி என்றால்,

மத்யஸ்தருமாய், ஸாவதானருமாய், பிரயோகத்தை அறிந்தவருமாய், கர்வம் இல்லாதவருமாய், மஹத்தான கல்வியை உடையவருமாய், பாவ வ்யக்தி ரஸங்களை அறிந்தவருமாய், நிருத்த கீதாதி ஸர்வசாஸ்திரக்ஞருமாய், நிர்மத்ஸருமாய், ரஸத்தை அறிந்தவர்களுமான வித்வான்களே, ஸபாஸத்துக்கள், பிள்ளாய்!

॥ सभा ॥

ஸபை

आस्थानमण्डपे रम्ये चित्रवैचित्र्यचारुणि ।
विकीर्णपुष्पप्रकरा सौरभानन्दशालिनी ॥

उदङ्मुखं प्राङ्मुखं वा सिंहासननिवेशनम् ।
तदध्यास्ते महीपालः सर्वाभरणभूषितः ॥
वामतस्तस्य देवी स्याद् रूपसौभाग्यशालिनी ।
दक्षिणे क्षोणिपालस्य स्यादमात्योपवेशनम् ॥
विद्वांसः कवयः पार्श्वे दक्षिणे पृथिवीपतेः ।
भवेद्वय [पुराणशास्त्र] कारार्यैर्वामपार्श्वोपवेशनम् ॥
तस्य पाश्चात्यभागे स्यात् परमण्डलमण्डपम् ।
अन्येऽपि स्युः सभायोग्या नातिदूरे महीपतेः ॥
राजोपयुक्तविद्यानां विद्यैकैकयाऽन्वितम् ।
इत्थं सभा नरेन्द्राणां भवेदायतनं शुभम् ॥

அது எப்படி என்றால்,

நாளுவிதமான அலங்காரத்துடனே கூடி இருக்கிற ஆஸ்தான மண்டபத்திலே கிழக்கு முகமாகத்தான் [அல்லது] வடக்கு முகமாகத்தான், ரத்ன ஸிம்ஹாஸநத்தில் ஸர்வாபரணபூஷிதராய்க் கொண்டு, ஸபாபதி இருக்கவேண்டும். வாமபாகத்திலும் கூட, அப்படியே கூடப்பட்டமஹிஷீ இருக்கவேண்டும். ஸபாபதிக்கு தக்ஷிண பார்ச்வத்தில் மந்திரிகள், வித்வான்கள், கவீச்வரர்கள், இப்படிப்பட்ட பெரியோர்களெல்லோரும் இருக்க வேண்டும். வாமபாகத்தில் புராண சாஸ்திரஜ்ஞர்கள் இருக்க வேண்டும். பரமண்டப[ல]த்தில் அவர்களின் பச்சிமபாகத்தில் இருக்க வேண்டும். அதிலும் யோக்யமான வித்வான்களெல்லாம் ராஜஸமீபத்தில் இருக்கவேண்டும். இப்படி ஸகல ஸம்விதானத்துடனே கூடி இருக்கிறதே ஸபை.

विद्वांसः कवयो भागा गायकः परवीरहा.... ।
इतिहासपुराणाज्ञाः सभा सप्ताङ्गलक्षणम् ॥

॥ गायकलक्षणम् ॥

காயகலக்ஷணம்

भूपालो भैरविश्चैव श्रीरागो रागबाडवः ।
वसन्तो मालवश्चैव भागालो ना[बा]टकः पुमान् ॥

இந்த எட்டும் *புருஷராகங்கள்.

यजुर्भैरविभूपालौ ऋचौ श्रीरागबाडवौ ।
वसन्तमालवौ सामाथर्वणौ गालनाटकौ ॥

இந்த நான்கும் வேதம்.

॥ वर्णः ॥

வர்ணம்

श्वेतौ [भौ] रविभूपालौ रक्तौश्रीराग [बाडवौः] ।
पीतौ वसन्तमालव्यौः कृष्णौ भ(ग)लनाटकौः ॥

ஒரு புருஷனுக்கு மூன்று ஸ்திரீயாக மற்ற இருபத்துநான்கு ராகங்களும் கண்டு கொள்க.

वेलाहरी मलहरी बौली भूपालकस्त्रियः ।
देवक्रिया मेखरंजीच* कुरंजी भैरवीस्त्रियः ।

---

*கர்ணாடக ஸங்கீதத்தில், ராகங்களை, ஜனக ராகங்களென்றும், ஜன்ய ராகங்களென்றும் இரு பிரிவுகளாகப் பிரிக்கப்பட்டிருக்கின்றன. ஜனக ராகங்களை மேளகர்த்தாக்களென்றும், தாய் ராகங்களென்றும் கூறுவதுண்டு. அவைகளினின்றும் பிறந்த ராகங்களே ஜன்ய ராகங்களாகும்.

புருஷ ராகங்கள், ஸ்திரீ ராகங்கள், நபும்ஸக ராகங்கள் என்னும் பிரிவு ஹிந்துஸ்தானி ஸங்கீதத்திற்கே உரித்தானது. அங்கு கூட, ஜனக-ஜன்ய முறையைத் தழுவின ராக வகுப்புதான் சிறந்தது எனக் கருதப்படுகிறது. தற்பொழுது ஹிந்துஸ்தானி ஸங்கீதத்தில் வழங்கும் ராகங்களை, 10 முக்கிய தாட்டுகளின் (மேளங்களின்) கீழ் வகுத்திருக்கிறார்கள்.

* मेघरञ्जनी इति नाम ।

आन्दोली साहुरीभल्लारी च श्रीरागयोषितः ।
देशी मनोहरी तुण्डी रागपञ्जरयोषितः ॥
रामक्रिया वराली कैशिका वासन्तकस्त्रियः ।
नारायणी घूर्जरी च गुण्डक्री मालवस्त्रियः ॥
(कर्णाटकौञ्चाया च तन्नासी वङ्गालयोषिता) ।
[कर्णाटी गौलिका धन्यासी बङ्गालस्य योषितः]।
रीतिगौला पूर्णगौली देशाक्षी नाटकस्त्रियः ।
(षड्ज ऋषभा [गान्धार]मध्यम पञ्चम धैवत निषादम्) ॥
[षड्जर्षभौ च गान्धारमध्यमौ पञ्चमस्तथा ।
धैवतं चाथ नैषादः स्वराः सप्त प्रकीर्तिताः]

என்று சொல்லப்பட்ட ஸப்தஸ்வரம் நாபீ ஹிருதய கண்டாதி என்ற த்ரிஸ்தானத்திலும் வரும்படி,

मयूरस्य स्वरः षड्ज ऋषभो नाभिमध्यगः ।
गान्धारो हृदयस्थाने क[ण्ठ]स्थाने तु मध्यमम् ।
[अजाविकं तु गान्धार क्रौञ्चः क्वणति मध्यमम् ।]
पञ्चमं कोकिलोक्तं स्याद् धैवतं हयहेषितम् ।
निषादं बृंहते हस्ती चेत्येतत् स्वरलक्षणम् ॥

ஷட்ஜமென்னும் ஸ்வரம், மதுர (மயிலினுடை)டய ஸ்வரமாய் இருக்கும். ரிஷபஸ்வரம் கோ(க்)களுடைய ஸ்வரமாய் இருக்கும். காந்தார ஸ்வரம் அஜங்களின் ஸ்வரமாய் இருக்கும். மத்யமம் என்னும் ஸ்வரம் கிரௌஞ்சங்களுடைய ஸ்வரமாய் இருக்கும். பஞ்சமம் என்னும் ஸ்வரம் கோகில ஸ்வரமாய் இருக்கும். தைவதமென்னும் ஸ்வரம் அச்வத்தினுடைய ஸ்வரமாய் இருக்கும். நிஷாத மென்னும் ஸ்வரம் பதிராகஜத்தினுடைய ஸ்வரமாய் இருக்கும். இப்படி ஸ்வர பேதத்தை அறிந்துகொள்ளும்.

॥ दण्डलक्षणम् ॥

தண்டைக்கு லக்ஷணம்

अङ्गुलद्वन्द्वपरि धिः प्राग्वद्ग्रन्थ्यादिवर्जितः ।
श्लक्ष्णः समः सुवृत्तश्च दण्डः स्यात् ककुदं दधत् ॥
अङ्गुलद्वयविस्तारमङ्गुल्यर्धायतं तथा ।
तदर्धं पिण्डसंयुक्तमुन्मुखं पत्रिकोज्झितम् ॥
एकं दण्डमधोभागे शङ्कुना च विराजितम् ।
चतुरङ्गुलदैर्घ्येण बहिर्मध्योन्नतेन च ॥
तस्य तुम्बं परीणाहे द्वादशाङ्गुलसंमितम् ।
चतुरङ्गुलवक्रं च दन्तनाभिसमन्वितम् ॥
अग्रादधस्तात् पादोनमुष्टियुग्मे निबद्ध्यते ।
अत्र मेषान्त्रतन्त्री स्यात् सूक्ष्मा श्लक्ष्णा समा दृढा ॥
कर्परं नारिकेरोत्थं दोरको दोरिकास्तथा ।
त्रीण्येतानि निबध्यन्ते यत्र साऽऽलापिनी मता ॥
दशमुष्टिमितं दण्डमत्राहुः खादिरं परे ।
पट्टसूत्रमयीं तन्त्रीं यद्वा कार्पाससूत्रजाम् ॥

என்றது.

நாற்பது விரல் நீளமுமாய், இரண்டு விரல் பருமனுய், கிரந்தியாதி தோஷமின்றி சந்தனத்தில்தான்(?) இரண்டு அங்குலம் அடியில் மேடாய் இருக்க, அரை அங்குலம் நீளமுமாய், அம்சு சதுரங்குலமாய், தீர்க்கமாய், பிறத்தி நடுவெல்லாம் உயர்ந்திருக்க, தும்பம் பன்னிரண்டு அங்குலமாயிருக்க, அதிசதுரங்குலமாய்த் தந்தநாபியோடு கூடி இரண்டு கயிற்றேடு கூடினது தண்டை என்றவாறு.

தொலைக்(தோல்)கருவி முப்பத்தாறு. இதில் உத்தமமான கருவி ப(எ)ட்டு. அது எப்படி எனில்,

உத்தம தங்கம் மத்தளம் சல்லிகைபே
ருத்த கறடிகையே பேரிகையா—மூர்த்த
படகங் குழடமு(குடமுழவு)ம் வ(ப)ம்பங்காய வெட்டு
மடைய வேழு தலக் கருவியாம்.

இந்த எட்டிலும் உத்கிருஷ்டமானது மத்தளம், சல்லிகை; இடக்கை.

॥ मर्दललक्षणम् ॥

மத்தளத்துக்கு லக்ஷணம்

..............................வரும் வாறு.

रक्तरक्तचन्दनजो यद्वा खादिरोऽन्यैरयंमुतः ।
निर्दोषबीजवृक्षोत्थः पिण्डोर्ध्वाङ्गुलसंमितः ॥

अष्टचत्वार्यङ्गुलः स्याद्दैर्घ्ये वामे मुखे पुनः ।
चतुर्दशाङ्गुलानि स्युर्दक्षिणे तु त्रयोदश ॥

मानं यस्य मनाङ् मध्यः पृथुरेकाङ्गुलाधिके ।
वक्त्राभ्यां चर्मणी वृत्ते घने ये प्रान्तयोर्द्वयोः ॥

चत्वारिंशत् पृथग्रन्ध्राण्यङ्गुलान्तरवन्ति च ।
वक्त्रे तद्रन्ध्रविन्यस्ते सीवनपङ्क्तियावति ।
प्रोतोर्ध्वाधःस्थिता दृष्टोदरपृष्ठा च विग्निका ।
क्रियते वेष्टचते मध्ये त्रिभिर्बन्धैर्दृढं तथा ।
कार्यो गोमूत्रिकाबन्धस्तत्र वक्त्रद्वयेन च ।
तथा यथा पिनद्धास्ये भवेतां चर्मणी दृढे ।
कुण्डल्योः प्रान्तयोर्वामकुण्डल्यां सन्निवेश्य च ।

कच्छां क्षिप्त्वा दक्षिणस्यां कृष्ट्वा द्विगुणतां नयेत् ।
साञ्चलद्वितयां पट्टमयीमष्टाङ्गुलायताम् ।
यद्वान्यवस्त्रजां शोभानुगां न्यस्येत् कटीतटे ।
निगदन्ति मृदङ्गं तं मर्दलं मुरजं तथा ।
. . . . . भारं न्यसेत् ॥
निश्शङ्केनात्र च प्रोक्ता देवता नन्दिकेश्वरः ॥

அப்படி என்ருல்,

கருங்காலி, செங்காலி, வேம்பு, பலா இந்த நான்கு மரத்திலொன்று, கணு மரத்துப் பொந்து இல்லாததாய், அதிலே நிறம் சுத்தத்திற்கு நாற்பது அங்குலமும், தேசிக்கு நாற்பத்தெட்டு அங்குலமுமாகப் பிண்டத்தில் அர்த்தாங்குலஸம்மிதமாக மத்யேதரங்குலதசரமுமாய், பண்டி அளவு பதினெட்டாய், குண்டியினளவு இருபதும், குண்டியருமை சிறுவிரல் பிரமாணமுமாய், வ(வா)ற்றுளைப் பதிஞருய், தேசிக்கு வாற்றுளை இருபத்துநான்காய் ஷண்மாஸ கோவத்ஸத்தின் தோலால் மூடி வாரிஞல் சக்கர வலயமாக்கி, வாமபார்ச்வமுகம் பதிநான்கு அங்குலமும், தக்ஷிண பார்ச்வமுகம் பதிமூன்று அங்குலமும், வலமுகமார்ச்சனை பத்தங்குலமும், இடமுகமார்ச்சனை ஆறங்குலமும், சக்கர வலயமாக மார்ச்சனை இட்டு, வாரிஞல் கோமூத்திரிகா பத்தமாய் குவிஞ்சு குண்டலியினுடைய பிராந்தங்களில் பட்டுக் கயிற்ருல் கட்டிதடிஸூத்திரமாகக் கட்டிக்கொண்டு, வாயிக்கு கைகள் அர்த்த சந்திரன் தொடிக்கையாகவும், இதுபாடவெழுத்து தத்தித்தொடவென ஜனகிளலென்று அஷ்டாக்ஷரம் பெற எடுப்பதே மத்தளம். இதற்கு தேவதை நந்திகேச்வரன்.

பிண்டப்பிளவளவு நாற்பதா மத்தளததின்
பண்டி அளவே பதினெட்டாம்—குண்டிஅளவு
சொன்ன இருபதாம் சொல்லின் முகத்தளவு
இன்னும் பதினெட்டே யென.

तालकृत् क्षिप्रहस्तश्च निर्भयश्चापि निश्चलः ।

पाटाक्षरव्यक्तहस्तः प्रसन्नवदनाम्बुजः ॥

स्वेदखेदादिमुक्तश्चेत्यष्टौ वादकलक्षणम् ।

அது எப்படி என்றால்,

தாளத்தை அறிந்தகடுமை கைவியக்தமாய் திருத்தமுடனே உடம்பு அசையாமலும், பெருமூச்சு எழும்பாமலும், வேர் (வேர்வை) வே(ஓ)டாமலும் அவதாநத்துடனே த்வநி உண்டாய் முகம் ஸந்துஷ்டமாய் இருக்க இப்படிக்கொத்தவனே வாதகன், பிள்ளாய்:

சல்லிகைக்கு லக்ஷணம்

சிறந்த சல்லிகைக்கு சீற்குறவால் நாற்ப
தள(வளன்)[வாமத]னுயர மறுபத்தெட்டே சுளய
முக வளவாறுங்குண்டு முன்னுன்கு (வசம்)[வாற்]
றுளேபத்தி கல்பருமங் குண்டு நான்கே.

என்றது சல்லிகைக்குச் சீற்குறவு அளவு நாற்பதங்குலம் உயரம் அறுபத்தெட்டு, [மு]கவளவெட்டங்குலம், குண்டுபன்னிரண்டு அங்குலம், குண்டின் பெருமை நான்கு அங்குலம், வாற்றுளே பத்து. இது சந்திராங்கம். இதற்கு தேவதை தேவேந்திரன்.

॥ ढक्कालक्षणम् ॥

டக்கா லக்ஷணம்

ढक्का खादिररक्तचन्दना पिण्डोऽर्धाङ्गुलसमानम् [संमितः] ।

आवादादूद्वादशाङ्गुलमष्टाङ्गुलाश्च मुखायो (?) मध्ये सषिसमन्वितम् ।

द्वादशाङ्गुलविस्तीर्णमुभयोर्मुखयोरपि ।

षड्न्ध्रैस्तु समायुक्त वलयौ दारुना[चर्मणा]वृतौ ॥

उभयोः प्रान्तयोर्बद्धौ ककुत्वतु . . विचरे . . .

. . . मेषां न चर्म मुखायो बद्धिदथ सूत्रकार्यो (?)।

गोमूत्रिकाबन्धबद्धोमध्ये दारुशलाकया ।
वामेन मुष्टिना ग्रस्यात् बद्धेन विधृतेन च ।
दक्षिणं सूचितज्जन्या (?) ताडयेद्वा शलाकया ।
इदं वै विष्णुदैवत्यं ढक्कालक्षणलक्षितम् ॥

என்றது.

அவஞ்சி என்றும், குடுக்கை என்றும், இடக்கை என்றும் பொளனதெ (பொருளானதே) தென்னில்,

அவனிட அவஞ்சித்தோலே போர்த்தலால் அவஞ்சியாச்சுது. குடுக்கையால் உடைத்தலால் குடுக்கை. இதற்கு விளக்றிகைகள், இடக்கையால் செய்ததினல் இடக்கையாச்சுது.

இது கருங்காலியாலும், ரக்தசந்தனத்தினலும் செய்கையினல் உபயாங்கம்.

இதற்கு லக்ஷணம்

நீளம் பன்னிரண்டு அங்குலமாய், பிண்டத்தில் அர்த்தாங்குலமாய், முகங்கள் எவ்வெட்டு விரல் உயரமாய், குண்டஅளவு மூன்றுவிரல் பருமனய், த்வாதசாங்குல விஸ்தீர்ணமாய், ஆறு துவாரமுமாய் இருக்கிற வலேயத்தில் செனமென்ற தோலால் மூடி கயிற்றல், கோமூத்திரிகபந்தமாக விகிஞ்சு அக்னிக்கழியால் மெட்டிமத்யை முஷ்டியாகப் பிடித்த வலக்கை, ஸூசீமுகமாகச் சலாகை என்னப்பட்ட குடுப்புக்கோலப் பண்ணி, இரண்டு அங்குலமாகக் கொண்டு, நாடிக்க டக்கா லக்ஷணம்.

॥ डक्कावादक लक्षणम् ॥

டக்காவாதக லக்ஷணம்

तौर्यलयविभागज्ञो लयसाम्यविशेषवित् ।
मणिबन्धेषु चलनं न चालं कम्पने वपुः ॥
ढक्कास्तत्रोपवीतश्च ढक्कां जानुनि धारयेत् ।
शब्देन पूरयत्येतां ढक्कावाद्यस्य वादकः ॥

என்று வாத்யலக்ஷண ஸம்பன்னனுமாய், சுத்ததேசி விதான வித்தாய், தௌர்யத்ரய விசேஷஜ்ஞனுமாய், கீத வித்தா(யா)தி பேதவித்தாய், ஸர்வோபகாரத்தை உடையவனுமாய், உபவீதமாக தரித்துக்கொண்டு சப்திக்கிறவன் டக்கைக் காரன்.

முகவீணைக்கு லக்ஷணம்.

கருங்காலி செங்காலி மூங்கில் கஞ்சங்கன
சிறுவிரல் பருமை காண நீளம்
வருங்காலே அங்குலமே யொன்பதாகும்
வருந்துளை! மொன்பது தோன்றில் வாயுவொட்டரு
சுருங்காப் பயறளவு துவாரம் சி(இ)வை துலங்கிய
தாரக மடியில் சொல்லில் செய்து
வருங்காலே சுருதி பெற சந்திர
சூரியவர் சித்தமுக வீணை வாங்கிஷந்தானே.

என்றது. கருங்காலி, செம்மரம், மூங்கில், வெண்கலம் இதில் சிறுவிரல் பருமையுமாக ஒன்பது அங்குலநீளமாகவும், முத்திறயாக்கட்சியில் விடுதுவாரமும், அடியில் தாரகம் ஒன்பது வாரமும், (துதாரமும்) நடுவே ஏழு துவாரமும் ஆக ஒன்பது துவாரத்திற்கும் ரேகை பயறளவு பிரமாணமுமாய், நுனியில் ஓர் அங்குலம் குமிழை உடையதாய் ஜீவாஷெ(சீவாளி)யுடனே வாசிக்கப்பட்டது முகவீணை.

தாகிரி லக்ஷணம்.

तौर्यत्रय येन . . . . . .

(சுவடியின் 20-வது பக்கத்தில் ஒன்று மெழுதப்படவில்லை)

குருவை மனதுணர்வாகி மகிழ்ந்திடு பொருளாய், பாஷா பேத பிரஸங்கியுமாய், யேஷயியீணைப் புணர்மெய்யனுமாய், அன்னியதாளமானவை எல்லாம்...............ன்னிய பெருமையுடைத்தனுகி பெருமையு முள்ளவனும், பிரியமும் புறையும் தர்மமும் உடையோன் பதாளயாரியே.

நர்த்தக லக்ஷணம்.

तौर्यत्रितयभेदज्ञः सर्वभाषाविचक्षणः ।
देशाचारविपश्चिच्च तेन तु[नर्तकः] परिकीर्तितः ॥
तालल्यवित्वं . . . गीतनृत्तादि भेदवित् ।
वर्णवृत्तिसुरेखत्वं सर्वोपकरणो जयत् ॥
जितश्रमत्वं कर्णस्य वश्यत्वमवधारणम् ।
सर्वलक्षणसंपन्नः शुद्धदेशिविधानवित ॥

என்று நிருத்தகீதவாத்ய விசேஷங்களுடைய பேதா பேதத்தை அறியவும். தாளக்கிரியாமானங்களை அறிந்து தாளபேதம் ராக பேதம் சுத்தம் தேசி......டுகு (வடுகு) சிங்களம் இவைகளுடைய மார்க்கங்களை அறிந்து ஸர்வ லக்ஷண ஸம்பன்னராய் ஸர்வோப கரணைக் கொண்டு, சஞ்ச(சச்சத்)புட முதலான நூற்றெட்டுத் தாளமும், அதனுடைய பேதாபேதங்களை அறிந்து, மத்யமாவதி முதலான நூற்றெட்டு ராகமும், பண்ணும் அஷ்ட கணங்களை யும் அறிந்து, ஜகாரம் ஆதி, அலாரி, அனுபிடம், பிரகாசம், புஷ்பாஞ்சலி, தேசிதேசி, ஓத்து, நீதி, நிழல், வகுப்பு, வாச்சியம், கவுத்தம், ஒத்து ஓசை, ரபற்று, சங்கிலி நாராயணன், சிங்கணந் தன், கீற்றுப்பதம், வீரவல்லாளன், வீரபாண்டியன், கலப்பு முக சாளயம், சாலினே கானம், வித்திரம், சித்திரம், நத்திரி, வென்னத்துறுப்பு, இடையோத துறுப்பு, சாறு மனம், கத்திரம் பசாம், தொழில் ஒ........லது வாடம், கடைக்கட்டு, சப்த சிங்காரம், வீரசிங்காரம், கீதம், பிரபந்தம், மார்க்கம், பைரவம், தாண்டவச்சிந்து, தில்லைவனச்சிந்து இவைகளுடைய மார்க்கங் களை அறிந்து, ஸர்ப்ப(ஸர்வ) பாஷைக்கும் ஸமர்த்தனாய், தேசாசார வியவகாரங்களைக் கொண்டு பரத சாஸ்திரத்துடனே நடிக்க நடிப்பிக்க வல்லவனே நர்த்தகன்.

நட்டுவனென்கிற நான்கு எழுத்திற்கும் லக்ஷணம்

நவபாத்திரத்தில் நளவவிட்டனவே கட்டளையாம்
அவமன்றி ஆடுதலா லடுவாகும் ஜகமீது
வட்டமதனால் மிகத்தவவுண்டானால் நல்ல
நட்டுவனே எனவாம் நட்டுவன் குணம்.

गायको गानदाता च स्वयं नाट्यविशारदः ।
अर्थज्ञश्चाभिनेता च स वै भरतउच्यते ॥

தாளத்திற்குப் பிறப்பு.

वाद्यनाम चतुप्रियं तत्कर्म वीणादि कर्मवाद्यदम्
[वाद्यं नाम चतुर्विधं ० कथितं वीणादिकं तत्ततं]
आनद्धं मुरजादिकन्तु सुषिरं वंशादिकं जल्पितम् ।
तालस्तेषु महान् स कंसजनितस्तालादिकं तद्घनं
तद्द्वारा कल्पितं त्रिमूर्त्यवयव सूत्रत्रयावेष्टितम् ॥
ताम्रस्याष्टपलानेव सीसस्य च पलद्वयम् ।
ताभ्यामपावक्तपताभ्यां (?) कांस्योत्पत्तिः प्रतीयते ॥
अष्टाविंशच्छतं तस्य पलमष्टविभागतः ।
विभज्य सप्तमं हित्वाऽप्यष्टमं षोडशात्मकम् ।
पलं तत्संभवेत्तालो मासे मकरनामनि ।
दर्शयेन्नीलिप्रशान्तेका कणेस्तालोतविकृताः (?) ।
निधाय काञ्चने पात्रे गोघृते आप्लुतश्च यः ॥
तस्य द्वादशद्वारेषु नामकर्म समाचरेत् ।
निर्मलद्रोणपुष्पेण पञ्चाङ्गुलसमायुतः ।
गोधूमसदृशद्वारा पूर्णस्तु विनियोजितः ॥
त्रिसूत्र्यावेष्टितः सोऽयं रागगुणान्वितः ।
एवंविधप्रकारेण काललक्षणमीरितम् ॥

எண்பலச் செம்பு இருபல ஈயமும்
வெண்கல மெனவே வேதா விதித்தனன்
நூற்றிருப துடனே நண்ப ! நோக்கி
மாற்றுண் டாம்படி புடம் வைத்தாதி
எட்டொன் றுக இயல்புட னடுத்து
வட்டு சேர்த்து வகுத்தனன் காலே.

தாளமென்பது சாற்றுங்கால் கஞ்சக்கருவியாம், பாணிப்பூ, வெண்கலப்பொடி பதினாறு பலங்கொண்டு, தைத்திங்கள் ஆடிய நாளில் அவிரிக்கரியாலுருக்கி இருக்கமாத் தச்சன் முழத்தால் முகமும், விரலும், இருவிரல் கனமும், ஒருவிரல் குழிப்பும், மருவிய........ஊக்கு வரும் பிரமாணம் ஒரு கோதும்பை அளவுடன் நிறுத்தி நாமகரணம் மொம்காண மென்றுன் நாளில் செம்பொற் கலத்தில் ஆவு நீளட்டித்தும், அன்புப் பூவால் துடக்கறுத்து துளை உள்ள...........வளை நூலேற்றி மூர்த்திகள் மூவரென்னும் மூடி முடிந்து செத்தாளம் செயமுடன் எடுக்கும் தாளசமுத்தி..............றுதில் ஆதிபரத்தில் அரிதான வரவு கேட்கு மிடத்தில், சதுரங்கப் பிரஸ்தார மென்றும், நஷ்ட உத்திஷ்ட பாதாள மென்றும், துருதமேரு வென்றும், லகுமேரு வென்றும், குருமேரு வென்றும், புலுதமேரு வென்றும், இதற்கு ஸம்யோகமேரு வென்றும், இதின் கண்டப்ரஸ்தார ஸங்கியை என்றும், கண்ட நஷ்ட மென்றும், நவகண்ட உத்திஷ்ட மென்றும், பஞ்சாங்கப் பிரஸ்தார மென்றும், இதற்கு ஸங்கியை என்றும், நஷ்ட உத்திஷ்ட பாதாள மென்றும், துருதமேரு வென்றும், துருதவீர(விராம)மேரு வென்றும், லகுமேரு வென்றும், குருமேரு வென்றும், புலுதமேரு வென்றும், இதற்கு ஸம்யோகமேரு வென்றும்; இதின் கண்டப் பிரஸ்தார ஸங்கியை என்றும், நஷ்ட கண்ட மென்றும், கண்ட உத்திஷ்ட மென்றும், ஷடங்கப் பிரஸ்தார மென்றும், இதற்கு ஸங்கியை என்றும், நஷ்ட உத்திஷ்ட பாதாள மென்றும், துருதமேரு வென்றும், துருதவிராமமேரு வென்றும், லகுமேரு வென்றும், லகுவிராமமேரு வென்றும், குருமேரு வென்றும், அச்யுதமேரு வென்றும், இதற்கு ஸம்யோகமேரு வென்றும், இதன் கண்டப் பிரஸ்தார ஸங்கியை என்றும், கண்ட நஷ்ட மென்றும், கண்ட உத்திஷ்ட மென்றும், ஸப்தாங்க பிரஸ்தார மென்றும், இதற்கு ஸங்கியை என்றும், நஷ்ட உத்திஷ்ட பாதாள மென்றும், விராமமேரு வென்றும், துருதமேரு வென்றும், துருதவிராமமேரு வென்றும், லகுமேரு வென்றும், லகுவிராமமேரு வென்றும், குருமேரு வென்றும், புலுதமேரு வென்றும், இதற்கு ஸம்யோகமேரு வென்றும், இதன் கண்டப்ரஸ்தார ஸங்கியை என்றும்; கண்ட நஷ்ட மென்றும், கண்ட உத்திஷ்ட மென்றும், ஸப்தாங்க ப்ரஸ்தார மென்றும், இதற்கு ஸங்கியை என்றும், நஷ்ட

உத்திஷ்ட பாதாள மென்றும், விராமமேரு வென்றும், துருத மேரு வென்றும், துருதவிராமமேரு வென்றும், லகுமேரு வென் றும், லகுவிராமமேரு வென்றும், குருமேரு வென்றும், புலுத மேரு வென்றும், இதற்கு ஸம்யோகமேரு வென்றும், இதன் கண்ட பிரஸ்தார ஸங்கியை என்றும், கண்ட நஷ்ட மென்றும், கண்ட உத்திஷ்ட மென்றும், அஷ்டாங்க பிரஸ்தார மென்றும், இதற்கு ஸங்கியை என்றும், நஷ்ட உத்திஷ்ட பாதாள மென் றும், விராமமேரு வென்றும், துருதமேரு வென்றும், துருத விராமமேரு வென்றும், லகுமேரு வென்றும், லகுவிராமமேரு வென்றும், குருமேரு வென்றும், புலுதமேரு வென்றும், காகபதமேரு வென்றும், இதில் கண்ட பிரஸ்தார ஸங்கியை என்றும், கண்ட நஷ்ட மென்றும், கண்ட உத்திஷ்ட மென்றும், பதமுக மென்றும், பஞ்சமுக மென்றும், ஒருமுக மென்றும், க்ஷண மென்றும், காஷ்டை யென்றும், நிமிஷ மென்றும், துடி என்றும், துருத மென்றும், லகு வென்றும், குரு வென்றும், புலுத மென்றும், காகபத மென்றும், சீரென்றும், எழுத்தென் றும், பேரென்றும், அள வென்றும், தெய்வ மென்றும், நிற மென்றும் குண மென்றும், ஒத்தென்றும், பிரமாண மென்றும், ஜாதி என்றும், காத்திசை என்றும், தாள வியற்றென்றும், கதி என்றும், கால மென்றும், கிறியை என்றும், மாந மென்றும், கலை என்றும், கலாந்தர மென்றும், தக்ஷிண மென்றும், வா(ர்)த்திக மென்றும், சித்திர மென்றும், சித்திரதா(தர) மென்றும், ஸம சித்திர மென்றும், ஆதி(அதி)சித்திர மென்றும், இதற்கு அதி தேவதைகள் என்றும், ஆபாவ மென்றும், நிஷ்கிராம மென்றும், விக்ஷேப மென்றும், பிரவேச மென்றும், சம்மை(யை) என்றும், ச்மமென்றும், ஸங்நிபாத மென்றும், தமிழ்த்தாளவா வென்றும், சாளகத்தாளவா வென்றும். சுத்தத்தாளவா வென்றும், இதி லிதில் வட்டள வென்றும், துளயள வென்றும், குமிழள வென் றும், விரலள வென்றும், நாணளவு என்றும், பிடிக்கு மெடுக்கு மளவு என்றும், அவையவை தேய மென்றும், ஆரோசை என் றும், அம......(ரோ)சை என்றும், ஸமக்ரஹ மென்றும், அதீதக் ரஹ மென்றும், அநாகதக்கிரஹ மென்றும், விஷம மென்றும், அதிதேவதைகளென்றும், சதுரக்(ச்)ர மென்றும், திரிய (ச்ர) மென்றும் மிச்ர மென்றும், கண்ட மென்றும், இதற்கு அதி தேவதைகளென்றும், துகு(ரு)தலய மென்றும், தகதலய மென்

றும், விளம்பிதலய மென்றும், மகண, யகண, ரகண, ஸகண, தகண, ஜகண, பகண, நகண என்று பின்குண மென்றும், சம்மை என்றும், கோவிரு(பு)ச்சை என்றும், சுரோதோவகை என்றும், லயத்தொகுதி யென்றும், மயூரவாதிநி நிலே என்றும், ஹம்ஸ வாதிநி நிலே என்றும் இப்படிச் சொல்லப்பட்ட தாளவகை விரி யாவாறு வகை கொள்க.

(தென்றல்) வடிவும் சிவனுர் திருவடிவும்
மன்றல் வடிவும் (மதன்) வடிவும்—குன்ருத
வே[யினி]சை வடிவும் வேத வடிவும்
கணிலாய்[காணிலாய] தாளங் காணலாம்

ஏந்து நெடுங் தாள மிரண்டெழுத்தின் சீர்ப்பா (ே)க(ள்)
சேந்த அளவுருவம் தெய்வநிறம்—வாய்ந்தகுணம்
பெறவே யொத்தும் பிரமாணம்
கணுதிபோசதுர மேருப் பிறப்பு

பேறுயோசன மேருப்பிறப்புப் பிறந்தலயம்
மாறில்லா நல்ல யதி மார்க்கங்கள்—கூறுமொரு
மாத்திரை மானம் ஓதும் கிரமம்
வாய்த்த கஞ்சதளச்சீர்

மெச்சு மணி கட்டுவிர தெய்வம் வெவ்வேருய்
விச்சை பெருந்தாள வியற்றுக்கு—சச்ச(பு)டத்
தாள முதல் நூற்றெட்டுத் தாளநிலேப்பிரமாணம்
நீளிருபத் தொன்ரு நினேந்து.

[என்றது.

இந்த மூன்று வெண்பாவிலும் சொல்லியது ஏதோ வென்னில்,

தாளமென்கின்ற இரண்டு அக்ஷரத்தின் விதிகண முதலாய், வருகிற கால் வடிவின் பெயர்; அந்த வடிவுகள் அந்த ஸ்வரூபங்கள், அந்த வடிவுகளுக்கு அதிதேவதைகள், இந்த ஸ்வரூபம் கலந்து நிற்கின்ற கணம் பிரமாணம். அஷ்ட கணம், பிரம்ம க்ஷத்திரிய வைச்ய சூத்திரன் எனகிற சதுர்விதமான ஜாதி, சதுரங்கப்ரஸ்தாரமாகிய துருதாதி(தி)ப்ரஸ்தாரமும், ஷடங்கப்ரஸ்தாரமாகிய விராமாதி ப்ரஸ்தாரமும், லயம், யதி, மார்க்கங்கள், மந்திர லக்ஷண விதி, ஸமம், ஆ(அ)தீதம், அநாகதம், விசேஷ (விஷம) மென்று சொல்லப்பட்ட கிரஹ சதுஷ்ட-

யம், ஒத்தப்பட்ட கங்கிச தாளப்ரமாணம் மணிகட்டிற்கும், விரலுக்கும் ஆ(அ)திதேவதைகள், தாள வியற்றுகிய ஆபாவக் கிறிகை(கிரியை)கள் சதுர்வர்க்கப் பிரமாணமாகிய நூற்றெட்டுத் தாள வடிவும், நிலைபெற்று வருகிற விருக்ஷ பூகப்ரபந்தத்திற்கு வரும் மடிப்பு, நடிப்பு, கிரமம் இவ்வகையே இருபது கார்யங்களைச் சொல்லுகிறேனென்றவாறு.

தாள மென்கிற எழுத்துகணத்திற்கு லக்ஷணம்.

तकारश्च शिवप्रोक्तः ळकारः शक्तिरम्बिका ॥

शिवश्शक्तियुतो यस्मात् तस्मात् ताळो निरूपितः ॥

என்றது.

தாள மிரண்டெழுத்தின் தன்பெருமை தன்னையினி
வாளகிரி சூழ்ந்த வையகத்தோர்க்—கேளுமத
காறமே யீசன் தனியாளைப் பெற்றள்
காறமே உமையா ளிடம்.

சுத்தசாளக ஸங்கீர்ணமென்ற மூன்று தாளங்களின் பிரமாணம்தான்

சுத்த சாளக்மே ஸங்கீர்ண தாளமினம்.
பெற்றிரண்டு நான்கெட்டாப் புணைந்தவிரல்
முற்று மிரண்டே யிரண்டறை ஏழுன்றென்று
ரெற்றும் கலத்தியல்பு குமிழொன் றுன்றேகால்
பெற்றுன்றரை நாரல்கள்
வற்கசனம் பயருளுந்து வந்து வந்தகால்
நிற்கும் வலமால் கட்டுத்தமா—மாதித்தன்
வட்டமான குமிழ்விடு விடுதுளையே வந்து
இடமலரென சொற்கடக மேந்துமதிவ்
வட்டந்தடவி குமிழிநன் நூற்றல் விடுதுளைகால்
நாதஞ் சிவனுபயமனர்......நிற்.........கெ......து...
சூதஞ்சன் முலையாய்ச் சொல்.

वामहस्ते सीतंताळदक्षिणः स्यात् प्रमांनिधि(?) ।
वामहस्ते भवेन्मृत्युः शेषहस्ते दरिद्रता ॥
उभयोर्मेळनं कृत्वा मृत्युदारिद्र्यनाशनम् ।
श्री[रङ्ग]तालकुन्मध्ये पार्वतीदेवतांन्यसेत ॥
मुकुळे बिन्दुदैवत्यं सुषिरं सोमदैवतम् ।
ओष्ठ ओंकारदैवत्यं पृष्ठे प्रजापतिस्तथा ।
पुनास्ताले तु तन्मध्ये परमेश्वरमेव च ।
मुकुळे अग्निदैवत्यं सुषिरं सूर्यदैवतम् ॥
ओष्ठं तु वायुदैवत्यं पृष्ठे तु ग्रहदेवता ।
युग्मे च वायुदैवत्यं वासुकिस्त्रिपुमानिति ।
शब्दे सदाशिवं देवं इति तालस्य देवताः ॥

வைத்ததோ தாளந்தன்னை வடிவமறிந்தே தடுக்கவென்றால்
வட்டமே பீடமாகும் அவன்குமி ழிதனுலிங்கம்
அத்தா றென்றஞ்சி அன்பினுல் கமலக்கையைப்
பத்திரி யாகச்சாத்தி பரிவுட னெடுக்க வென்ருள்
[இடக்கை
சத்தி சந்திரன் வலக்கை பானு ஈசானம்
கடக்கவாங்கில் வாயுவாம் தாக்கில் கனல்தாம்
விடக்க ஞேசை நான்முகன் சொல்லிவிட்டதே
[சதாசிவம்
படக்க ராகுகேதுவும் பாதாள தெய்வமே
பன்னுதமிழோர் புகழும் பாட்டுக்கும் கூத்துக்கும்
துண்ணு புகழ்தோல் வாத்யத்துக்கும்
அன்ன மேத்தி வரு நடையாள்
தன்மை யுடனே யெடுத்தோதி யிடுந் தாளம்
உயர் தாளத்துக்குத் தசப் பிராணன்.

कालो मार्गः क्रियाङ्गानि ग्रहो जातिः कला लयः ।
यतिः प्रस्तारकश्चेति ताळप्राणा दश स्मृताः ।

வாய்ந்த காலங்கிரிகை(யை) மானமிவை கூட்டி
யாய்ந்து வறிர ரு ள மா மென்ரூர்—பூங்தொடியாய்க்
கட்டுப் பெருங்காலங்கை ஓத்துக்கை கிறிகை(யை)
நட்டநடுமானமென நாட்டு.

இது காலங்கிரிகை மானம் இவை கூட்டித் தாளமாயிற்று. கால மென்பது கணுதிகளால் வருகிறது. காலங் கிரியை என்பது, ஓத்துதல், ஓத்தித் தூக்குதல், ஓத்திச் சழத்துத் தூக்குதல். இடம் வலம் மேல் கீழ்கை காட்டுதல். கிறியை மானமென்பது ஓத்து மு(த)லாய் வரும் கிரியைகளுக்கு நடுநடுவே வருகிற சூன்ய லயகாலம். அப்படியே காலமாவது. ஒன்றைச் செய்ய நினைப்பது காலம். கிரியையாவது.........செய்த மானமாவது கிரியை செய்த பின்பு.மாவங் கிரியையைப் புகுவதற்கும் முன்னும், நடுவுமாய் நின்றதளவென்றவாறு என்பது.

கடிய கணமிலவங் காட்டை நிமிடந்
துடி துருதம் துய்யலகுத் தொன்மை—நெடிய
குருப்புலுதங்காகு வெனக்கூற வடிவுபத்தும்
விருப்புறவே காலமென வேண்டு.

இது க்ஷணம், இலவம், காட்டை, நிமிடம், துடி, துருதம், லகு, குரு, புலுதம் காகபதம் எனவே பத்து வடிவுகளும் க(ா)லங்களா மென்றவாறு.

அளவென்பது

அற்கவுதையத்தலாம் புயமாதல், ஏற்குவளை
யாதலிதே மெட்டுக்கில் நிற்குமதி—லூசிமுனை
தெரித்தாலோ ரிதழில் சிலகாலம்
மாசிலாக் கணமாய் வரும்.

எட்டுக்கணம் லவமெட்டு லவம் காட்டை
எட்டுத்திகழ் காட்டையே நிமிடம்—எட்டுப்
பெருந்து நிமிடந் *துடியே போற்றும் நாலாய்
வருந்திவரும் மாத்திரையா மற்று.

---

*சாஸ்திரத்திற்கு மாறுபாடாக இங்கு காண்கிறது. 8 நிமிடம் ஒரு கலை ; 2 கலை ஒரு சதுர்பாகம் ; 2 சதுர்பாகம் ஒரு அனுத்ருதம் அல்லது துடியாகும்.

உருவ மென்பது

चन्द्राकारो विरामः स्यादनुस्वारोऽर्धचन्द्रमाः ।
दण्डाकारो लघुः प्रोक्तो वक्रदण्डाकृतिर्गुरुः ॥
दोदकारो निशब्दश्च (?) हं (स)पादा कृतिःक्रमात् ॥

என்றது.

விராமரூப பிறையே மெய்த்துருத வட்டம்
விராமசம லகுவே யென்னில்—ராமன்கை
வில்லுக்குருப் புலுதம் முன்னே ஓங்காரமாம்
புல்லுக்கு நேர்புள்ளடி.

இதற்கு தேவதை

பராபரமாம் காகபதம் விராமம் நிருதல
மஹேச்வரனே நீள துருதம்—தராதலத்தின்
லீசன் லகுக்குக் குருமா லேற்றுமயன் புலுமமா
சிலாமாத்திரையா மற்று நிற்கும்.

என்பது

பச்சை விராமம் பகல்வட்ட நீலமா
முச்சரி கோல வெள்ளையோன் சிவப்பு
மெச்சுகுருப் பொன்மை புலுதமாம் புள்ளடிக்கு
போற்றுநிறந் தன்மையுடன் பஞ்ச வன்னந்தாள்
[குணம்.

என்பது

வடிவயதில் வட்டமுதல்ப் பற்றுகிலோ வாயுப்போ
மடியிலகு வாய்ப் புகழுண்டாகும் — திடகுருவே
வாயனத்தன் முயிருமவைப் பாகும் காகுவெனச்
சாய்ந்து செல்வமாய்ப் போந்தான்.

ஒத்துப் பிரமாணம்

द्रुतमेवात्र कथितं चतुरङ्गुलमिष्टदम् ।
लघुरष्टाङ्गुलं प्रोक्तं काकण्डश्चतुरष्टकम् ॥

என்றது.

துருதமொரு நாலாய்த் துலங்குலகு வெட்டாய்
வருகுரு வீரெட்டாம் வாரே ஒருபுலுதம்
ஓங்கிய மூவெட்டா உயர்கா கமங்குலமே
தாங்கிய நாலெட்டா குந்தான்.

கண மென்பது

आदिमध्यावसानेषु यरता यान्ति लाघवम् ।
भजसा गौरवं यान्ति मनौ तु गुरुलाघवम् ॥

மன்னுமம் கணம் வஞ்சிலை முணர்ந்தேயாம்
பன்னும் பிறதுவி பலநன்மை—யென்னில்
நலன் கணம் மூன்றுலகு நல்நிசமாம் தெய்வம்
பலஉயிர்க்கும் நன்னன்று பார்.
அரியகணங் கோலகுரு வீறண்டா குஞ்சலங் தெய்வம்
முரியதென மேதன் மோதுங்கால்—தரிதகனம்
ஆனகுரு விறமை அம்புடனேதன் தெய்வம்
வானவர் திக்குசெல்வம் பாத்திலிரு கோலப்பகணம
[திலத்தெய்வ
முறைக்கி லயனசம்மா இயாத பலன்
நிறைக்கிலோர் கணமினைச் சிலைநேரே யதிநடுத்தீரா
ஆனல் பயமாம் செப்பு சாற்றுஞ்ச கணம்
சாளிசாம சாபமுடனங் காத்தும்பலன் தீங்
[கோட்டுமே.

ஏற்றமுடன் செற்றசே கணம்சிலமுன்பி கோலத்தெய்வம்
வாய்த்த கதிர் பலனே நேர்.........வைப்பு
முன்னமொழிய நகணம் மூன்றுபாலோ வென்று
மின்னுமரு லகுக்குருவே வைப்பாகில்—பின்னிலமே
வல்ல பாதாளத்தின் வாத்யகீதப் பிரபந்தம்
சொல்லு முதல் நற்கணமே சூடு.

சாதி யென்பது

சதுரச்ரம் திரியச்ரம் கண்டம் திரண்டு
சதுரச்ரமே திரியச் சிறஞ் சேரில்
காண்கையே மிச்சிரமே கண்டமென
கூண்டி லிவைதானந்தனன் முதலாய்ச்

சாதிவிதி நான்கென் றுருந்தத் தாணிவருயன்
தாக்கிய தோர்தாளந் தன்னை நான்குடப்
போக்கில் சதுரச்ரம் பொன்னே—நீக்கு குரு
மூன்றே திரியச்சிரம் மூன்றுக்கும் நாலுக்கும்
மென்றது மிச்சிரமே யென
நாட்டுத் திரியச்சிர மேனுற்கூறு செய்தலால்
மூட்டுத் திரியச்சிரமே மூக்கூருய்க்—கூட்டிலிவை
முக்கூறு நாற்கூறு முற்றியது மிச்சிரமே
எக்கூறு மேன்மை கண்ட மென.

சதுரச்ரம் அந்தணன்; திரியச்ரம் க்ஷத்திரியன்; மிச்ரம், வைச்யன்; கண்டம் சூத்ரன் என்று ஜாதி நான்கும் கண்டு கொள்க.

இதற்கு தேவதை

சதுரச்ரம், பிரம்ம தேவதா, திரியச்ரம், விஷ்ணு தேவதா, மிச்ரன் குருதைவத்யம், கண்டம் ஸதாசிவம், ததா சதுராங்கம்.

ட......ஒ......பிரஸ்தாரம் பேதிக்க,
ஆதி மஹத்தின் கீழ்த்தந் தணையிட்டு
நீதி வலத்திலில்மேல் நின்றதிடப்—போதா
முறையிடத்து மூத்ததின்மேல் கொண்டிட்டுக் கூட்டா
முறைபிழை தருமின்னு பின்னு—முயர்
கோலாதியின் கீழ்க்குன்றந்தவுருக் கொட்டி வல
மேலாயுருக் கொட்டி வேண்டுமன்—நூலால்
பெருந்தனையும் வாமப் பெரியது முன்னிட்டு
வெரும் துருதம் வந்தால் வீடு.

இதற்குச் சங்கை

ஒன்று மறையொன்று மொன் றிரண்டா
மொன்றரை முன்றிண்ணி யாண்டாகு மாண்டாரை
பத்தன்றியுமே மூன்றுக்குப் பத்தொன்பா மூன்றரைக்கு
முப்பாமூன்று நாலுக் கறுபதே நல்கு
நாலறை நூற்றுறஞ் சென்றுர் துக்கும நூருடனே
மேலொரு தொண் ணூற் றென்றுமே.

ஓரஞ்சறை முன்னூற் றென்னுற் பதாறினக்கு
ஆறஞ்சேரி அறுநூற்றிரண்டு—வீறஞ்சை
ஆயிரத்தெண்பத் தொண்பத் தாறறைக் கிங்கேழில்பண்
பாயிரத்துத் துயிரத்தான் பான்.
அன்பான வேழறைக்கு மூவாயிரத் தொண்ணூற்றே
டின்பான வெண்பதஞ் செட்டுக்கு—முன்பாகும்
ஆருயிரத் திருநூற்றுறற மெட்டனறைக்கு
வீருக ஞேற்றுறைப்பன் மேல்
நூற்றே ரைம்பதுங்கூடி நுண்பதிஞேரயிறமெண்
பற்றே ரொன்பதுக்கு இனிநாற்பத்தாறு—ஏற்றமினி
பன்பாஷ பத்தொன்பதி ஞயிரத்துடனே
எண்பாயு மொன்பது நூறே.

ஷடங்கப் பிரஸ்தாரம் பேதிக்க

மற்றும் ஷடங்கம் வரும்பிறப்பை வண்மையாய்ச்
சற்று வெளியாகச் சாதித்துவென—பற்றடைவு
முன்னில் சதுர முறையாய் மொய்த்துறங்கி
பின்னை பிறந்துடன் போந்து போர்ந்துவரும்
வாமப்பிறயக் கடைமுடி யில்லா வாய்ந்தவி
ராமகோல வரிவதில் கீழாந்ததுச்
சுடிப்பாவாமந்தன் துய்யலகுத்தன் கீழ்—வடுச்
சுழிப்பாரி பால்வளைத்து வளைத்துடிச்
சுழியே வாமாந்தம் வந்தால் இளைவதின்
கீழ்பிறப்பும் இல்லை கிளைத்து,
வலமாக வாம்புக்கள் வந்தால்
குலமான முன்பிறப்பை கொள்.

இதற்கு ஸங்கியை

உறைக்கிலரை முக்காற் கொன்றென்றுக்கிரண்டே
நிறைக்கிலொன்றே காலகு மூன்றென் றென்றரைநா
லாதலொன்றே முக்காற் கேழாத பார்த்தடவே
யோது ரண்டுக்கப் பதிஞென்றே உற்றது
ரண்டே காலுக்கொரு பத்தாறு மிளிமேல்பற்று மி
ரண்டரைக்கு மிருபத்தாறே.
மற்றிரண் டேழுக் காலுக் கொன்பதுடன்
முப்பதாம் மூன்றினக்குத் தக்கறுபத்துமூன்று தான்,

லயம்

சொன்ன லயம்மூன்று துருதலயம் மத்யலயம்
முன்னும் விளம்பித லயமே யிவற்றுக்கு-உன்னுநெறி
யொட்ட மதற்கு ரட்டியுற்ற வதற்கு
ரட்டிகூட் டறலயம் என்றுமூன்று வகையாவற்றி
நடையாவன் துருதலயம் ஒட்டம்
நடை துருதநடைக்கு ரட்டித்த——நடை
மத்யலய, நடை மத்யலயத்துக்கு ரெட்டித்த
நடைவிளம்பித லயநடையா மென்றவாறு.
யதியாமென்பது.

இந்த லயப்போக்கை யதியாமெதிபேதம் வந்தவகை

மூன்ருகு மற்றுரைக்கில் முந்தவே கூறுசெம்மை
யாற்றெருழுக்கம் கோபுச்சை ஒன்றுரைத்தா
ராறுசடைச் சொக்கராய்ந்து என்றது
துருதம் மத்திம விளம்பிதம். என்று.

விலயத்தினிடையதியாம்

அவையாவன :—சம, ஸ்ரோதோவகை, கோபுச்சை
எனவருமிவற்றின் ஸ்ரோதோவகை என்பது :
ஆற்றெருழுக்கமென்று வழங்கப்படு மென்றவாறு.

ஆற்றெருழுக்கம்.

ஆதியடை வந்தமடை வவையடைந்தலய
மாதிரியா தொன்றுற் பவித்தால்—மாதுகேள்
துருதஞ் சமைதான் மத்திம சமையே
வலவிளம்பித சமையொன்றேத்து. என்பது.

சமயதிக்கிலக்கணம்

வரும்வாறு முதலும் நடுவுமங்கடையும் விகற்பமறவே
ஒருலயகாலம் நடந்தால்—விரும்பித
சமையா மென்றவாறு.

ஆற்றெருழுக்கம் மூன்றுலயத்தாலே அளந்தளந்து
வேற்றெருழுக்கமான விதமூன்றும்—போற்றெருழுக்கந்

தொக்க விளம்பநடா மத்திமந் துருதம்
தக்கமுதல் பெருஞ்சாற்று..................

யகத விரண்டாமூவரூற் றெமுக்கம்
யதிமத்யம்

வாழ்விளம்பம் வண்டுகுருதம நதைத்து வறச்சொன்னூர்.

சுமூல் மத்திமந்துருதம் தோல்விளம்பம் சொன்னூர்.

மூன்றுவதற்கும் சூழ்ந்து.

இந்த இரண்டு வெண்பாவிலும் சொல்லியது ஏதோ வென்னில்,

ஆற்றெமுக்கமான சுரோதோவகை என்கின்ற யதி மூன்று லயத்தால் வருகிறபேதமும் வரும்வாறு :—விளம்பிதலயம் துருதலயத்தாலே வருகிற யதிவிரய பேதமாம், மத்திமம், விளம்பிதம் துருதலயத்தாலே வருகிற யதி இரண்டாம் பேத மாம். மத்திமலயம், துருதலயம் இவற்றூலே வருகிற யதி மூன்றும் பேதமா மென்றவாறு. இரண்டு லயத்தாலே வருகிற சுரோதோவகை யதி மூன்றும் பேதமாம்.
அவையாவன :—

மத்திமலயம், விளம்பிதலயம் இவற்றூல் வருகிற யதி ஆக ஆற்றெமுக்கமான சுரோதோவகையதிக்கு மூன்று லயத்தாலே மூன்றுபேதமும், இரண்டு லயத்தாலே மூன்று பேதமும், கூட்டி ஆறுபேதமாம் என்றவாறு.

கோபுச்சை.

மொழிந்த கோபுச்சை யதிமூன்றுலயங் கொண்டே
மொழிந்த விதந்தானு மூன்ரு———மொழிந்த
முகற்றுருத மத்திமமே.
மொய்விளம்பம் சேர்ந்துமதத்து வருமெப்பொழுதும்
வாய்த்துக்கொத்த விரண்டாய் கோபுச்சை கூற
[விளம்பம்
வாய்த்த துருதமிவை மத்திமமே.
காத்துவரும் பின்னைத் துருதம் போவிளம்பம்
மத்திமந் தானெனக் கொள்.

மூன்றும் யதியாதென்று, இது கோபுச்சை என்கிற யதி மூ(ன் று)......லயங்கொண்டு வருகிற மூன் று பேதமும் வருமா று. துருதலயம், மத்திமலயம் இரண்டினுல் வருகிற யதிபிரதம பேதமாம். விளம்பிதலயம்,.துருதலயம், மத்திமலயம் இவற்ருல் வருகிற யதி இரண்டாம் பேதமாம், என்றவா று.

உபயலய கோபுச்சை அறளவு மூன் றஞ்
சுபதுருத மத்தி........தோயுஞ்—சபையில்
விளம்ப மதிதமஞ் சோவாமெற் றுருதங்கூடி
விளம்பு முற்றுன் று பேதமாம்...........

வருமா று. துருதலயம், மத்திமலயம் இவற்ருல் வருகிற யதி பிரதம பேதமாம். விளம்பிதலயம், மத்திமலயம் இவற்ருல் வருகிற யதி இரண்டாம் பேதமாம். துருதலயம், விளம்பிதலயம் இவற்ருல் வருகிற யதி மூன்றும் பேதமாம். ஆக கோபுச்சை யதிக்கு மூன் று லயத்தால் மூன் று பேதமும், இரண்டு பேதத்தால் மூன் று பேதமும் கூடி ஆறு பேதமா மென்றவா று.

வாந்தியத்துக் குள்ளபடி வைக்குந் துருதங்க
ளாந்தகணே விற்புலுதங் கிரியளந்திவைகள்
எத்தனே தாநேற்ற...........மிழு
வெத்தனே தானென் றிவத்தனேயும் மார்க்கமெனலாம்.

என்ற துருத லகு குரு புலுதங்களுடைமைகளான மாத்திரைகளில், ஏற்றமித்தனே, குறைச்சலித்தனே என்றறியும் அது, மார்க்க மென்றவா று.

மார்க்கமாவது,

ஆனபல மார்க்கமா று வகையாகும்
மானமுயர் தக்ஷிண வார்த்திகமே தென்னேயாய்ச்
சித்திரமே (சித்திரதரமே சித்திர) தாதமமே மேவும்அதி
சித்திரமென் றென தெளிவாகும்
என்று மார்க்கபேதம் ஆறுவகையாகும்

அது எப்படி என்னில்,

தெக்கண மெட்டுத்திகழ வாத்திய (வார்த்திக) நாலு
வைக்கரிய சித்தரம் வழியிரண்டாம்—தக்கபடி
யொன்றேயாஞ் சித்தரதா(ர) மோர்வரு மதிசித்தரமரைக்
கன் றுமதி சித்தரமே

......பின்னையும் வினையும்
காலமெழுக் காலரை சமசித்திரமே—சீலமுடன்
ஒன்றிரண்டும் சமசித்திரம்தாம்......
மூன்றரைக்காழுஞ் சித்திரமே அஞ்சாலும் வார்த்திகமே.
தக்கண மேமெழட்டே தெளி இது.

दक्षिणं वायुदैवत्यं चित्रतरं तु भास्करम् ।
अथ चान्द्रं समं चैव त्वतिचित्रं शिवाप्रियाम् ।

ஏகம்..............லக்ஷணம்.

"கண்ணிமை கைந்நொடியளவே மாத்திரை
நுண்ணிமை யுணர்ந்தோர் கண்டவாறே"—என்றது

கண்ணிமை கைநொடியின்கால் மாறிவருந்
திண்ணிமை யேதோவென்று செப்புங்கால்—எண்ணிய
பஞ்சலகு வெழுத்தா றுக்குங் கசடதபச்
செஞ்சொல் லாறுமாத் திரை,

என்றது

முன்புசொல்லப்பட்ட விலயகாலம் துருத, லகு, குரு, புலு தங்களுடையவைகளான மாத்திரைகள் அறியும்போது, தக்ஷிண மார்க்கங்களை உடைத்தான மாத்திரை அறியில் ஏகமாத்ர விதி கொண்டறியவேண்டும்.

அது எப்படி யென்னில்,

க ச ட த ப என்று பஞ்சலகு அக்ஷரங்களையும் உச்சரிக்க ஏகமாத்திரையாய், அதில் பல மாத்திரையும் கண்டுகொள்க.

கிரஹம் நாலாவன :—

அதீதம், அனாகதம், ஸமம், விஷமம்.

அது எது என்னில்,

வந்துற்ற தாளத்தின் வைப்பான மாத்திரையில்
அந்தத்தெடுத் ததனிலருல்—சந்தத்து
முற்று மதீதமா மூலத் தெடுத்துமுடி
வற்றத னுகதமே யாம்.

ஆதி யுடலெடுத்து அந்தத் துடனறுதல்
சாதி உடைமை சமமென்ப—ஓதிடையில்
புக்கெடுத்த லந்தம் பொருந்து விஷமமென்று
தக்கபா தத்திலுரைத் தார்.

இதற்கு தேவதை.

अतीतं शम्भुदैवत्यमनागतमिहैश्वरम् ।
समं शिवा च गौरी च विषमः स्कन्ददेवता ॥

ஆவாப நிஷ்கிராம மன்றிவரும் விக்ஷேப
மாவாப்ர வேசமென வந்துரைக்கில்—பூவாரும்
சம்மையே தானம் ஸமம் சன்னிபாதமென
வெம்மை யறிவித்ததே யெட்டு.

ஆவாபந் தன்னை யறியி லிடக்கை விர
லோவா தசைதலென வோதுமே—பாவாய்கேள்
விக்கிரக மவ்விரல்கள் நின்றுவீண் செய்யாத
தக்கிரக மென்றே யறி.

விக்கேப மேவலக்கை விட்டகலத் தூக்கியது
இக்கே மொழிவர் விடக்கை—யுறுப்புக்குப்
பிழையாமல் நிற்கில் பிரவேச மென்றார்
பழையார் புதியாரைப் பார்த்து.

சம்மைவலக் கைத்தாளம் தானமிடக் கைத்தாளம்
செம்மைஇருக் கையொத்துஞ் சேரவே—அம்மிந்து
சன்னிபாத மாகும் தாளவியற் றேயிதுவென்
றென்னுமா றென்றே இரு.

முன்னும் ஊர்பதமூடி வங்கிஷ பாதமென்ப
நன்னயஞ் சேர்காகு நடுவென்பர்—முன்னமே
விளம்பியதோர் தாளத்தின் மேவிவரு மென்றே
வளம்[ப]யிலும் வண்டமிழோர் வைப்பு.

நினைப்பது காலம், செய்வது கிரிகை, கிரிகையைச் செய்வதற்கு முன்னும் நடுவுமாய் நின்றது மானம். இவையளக்குமிடத்துக்காலம் ஐந்து கொண்டது கலை. கலையிரட்டிக் காலாந்தரம். காலாந்தர விரட்டிச் சித்திரம். சித்திரவிரட்டி வார்த்திகம். வார்த்திக விரட்டி தெக்கணம்.

அக்காட மேலிரட்டி வரவே சிறப்போடு
முடுக்கன் மொழியாய் முன்னையாறே.

துருவை உபயஞ் சன்னிபாதந் சமைதாளம்
துருவையென இவை யொலியள வுடைய
வலக்கை தாக்கல் சமமாகும்மே
இடக்கை தாக்கல் தாளமாகும்
உபயந் தாக்கல் சன்னி பாதம்
சித்திர தரமே துருத மாகும்.

ஆவாபம், நிஷ்கிராமம், விக்ஷேபம், பிரவேசம், மற்றுள்தற்சனி முதலாயங்குலி செய்யவைத்த கையெடுத்தல், ஆவாபம். அக்கையாகுந்தான் பிரவேசமென்ப ; மூன்று கையினிமுறைமையைத் தூக்கிநின்றது விக்ஷேபனம் பிரவேசமென வருமே ; என இவை எட்டும் கண்டுகொள்க. ஏகாச்ரம், திரியச்ரம், சதுரச்ரம், மச்சிறம தாளம், அறிவது, இது நான்கு வகையினும்.

(இங்கு, இந்த விஷயம் முடிவடையாமல், 108 தாளத்தைப் பற்றித் தொடங்குகிறது.)

108 தாளங்கள்

குறிப்பு.

μ = அனுத்ருதம்
o = த்ருதம்
ɗ = த்ருதசேகரம்
। = லகு
ட = குரு
த = புலுதம்
+ = காகபாதம்

சச்சபுடம்	ட ட । த
சாசபுடம்	ட । । ட
சற்பிதபு(த்ரிகம்) [ஷ்ட்பிதாபுத்ரகம்]	த । ட ட । த

சம்பகிரோஷ்டம்	த ட ட ட த
[ஸம்பத்வேஷ்டகம்]	
உத்கடிதம்	ட ட ட
ஆதி தாளம்	I
த[ர்]ப்பந[ண]ம்	O O ட
*சச்சரி	O O I O O I O O I O O I O O I O O I O O I O O I
சிங்கலீலே	I O O O I
கந்தப்பம்	O O I ட ட
[கந்தர்ப்பம்]	
ஸிம்ஹவிக்ரம	ட ட ட I த I ட த
ஸ்ரீரங்கம்	I I ட I த
ரதிலீலே	I I ட ட
அரங்கதாளம்	O O O O [ட]
பரிக்கிரமம்	I I ட ட
பிரத்யங்கம்	ட ட ட I I
கஜலீலே	I I I I
திரிபின்னம்	I ட I த
வீரவிக்ரமம்	I I O O ட
ஹம்ஸலீலே	√ √
வர்ணபின்னம்	O O I ட
ராஜாத்ரகாமனி	O O O I I I O O I ட I
[ராஜசூடாமணி]	
அரங்கத்யோதம்	ட ட ட I த
ராஜதாளம்	ட த O O ட I
சிங்கவிக்ரீடிதம்	I I த ட I ட த I த
வனமாலி	O O O O I I O O ட
சதுரச்ரவர்ணம்	I O O I I ட
மிச்ரவர்ணம்	O O O O O O O O O O O O O O O த ட O O ட ட I ட
கர்தீரவர்ணம்	ட ட O O ட ட I
அரங்கவிருதீகம்	ட ட I ட த
[ரங்கப்ரதீபம்]	
ஹம்ஸநாதம்	த O O த

* இதில் லகுவிற்கு முந்தின த்ருதங்களெல்லாம் த்ருதசேகரமாக (௮) இருக்கவேண்டும். 39-ம் பக்கத்தில், சச்சரியின் அங்கங்கள் சரியாகக் கொடுக்கப்பட்டிருக்கின்றன.

ஸிம்ஹநாதம்	। ட ட । ட
மல்லிகாமோதம்	। । o o o o
சரபலீலே	। । o o o o o । ।
ரங்காபரணம்	ட ட । । த
சிங்கநந்தநம்	ட ட । த । ட o o ட ட । த । த ட । । +
ஜயத்திரிகா தாளம்	ட । ட । ட ।
விஜயானந்தம்	। ட ட ட ।
பிரதி தாளம்	। । o o ।
துதீயகம்	। o o
மகரந்தம்	o o । । ட
கீறதீதாளம் [கீர்த்திதாளம்]	ட । த ட । த
விஜய தாளம்	தக தக
ஜயமம் [ஜயமங்களம்]	। । க । । க
ராஜவித்யாதரம்	o o । 7 o o
மண்ட தாளம்	। । ட । । । ।
ஜயதாளம்	। ட । । o o த
குடுக்க தாளம்	। o o o o । ।
நிஸ்ஸாருகம்	। √
கிரீடா தாளம்	o o [μ]
திரிபங்கி தாளம்	। । ட ட
கோகிலப்பிரதம் [கோகில ப்ரிய]	ட । த
ஸ்ரீகீர்த்தி தாளம்	ட ட । ।
விந்துமாலி [பிந்துமாலி]	ட o o o o ட
ஸமதாளம்	। । o o
உதீ(க்ஷணம்)	। । ட
நந்தனம்	ட । ।
ஒளிமட்டம்	ட o த
அந்திமட்டிகை	o o । ।
டேங்கி தாளம்	ட । ட
வளன்மஞ்சிகை [வர்ணமட்டிகை]	। । o o । o o
அபிநந்தனம்	। o । o ட
அந்தா[அந்தர]க்கீரீடை	o o o
தீபகம்	o o । । ட ட

அனங்கஞுபீதம் [அஙங்க]	I ட O O ட த
விடம்[ம] தாளம்	O O O O O O O O
நந்தி தாளம்	I I O O I I க க
முகுந்த[குமுத]தாளம்	I I I I ட
ஏக தாளம்	O
பூரண கங்காளம்	O O O க I
கண்ட கங்காளம்	O O க க
சம கங்காளம்	ட ட I
விடம கங்காளம்	I ட ட
சதுத்தாளம்	ட O O O O
டோம்புலி	I I ᶆ
துருதசேகரம்	O
பிரதாபசேகரம்	த O O
கசச்சம்பை	I O O ட
சது(ர்)முக தாளம்	I ட I ட த
சம்பை	O ઠ I
பிரதிமண்டம்	I I ட ட I I
திரிகண்டம்	O O O
வஸந்ததாளம்	I I I ட ட ட
லலிதம்	O I O ட
ரதிதாளம்	I ட
கரணயதிதாளம்	O O O O
சது[ஸ்] தாளம்	O O O O O O
வர[ர்]தனம்	O O I த
வரு[ர்ண]யதி தாளம்	I I த த
ராஜ நாராயணம்	O O I ட I ட
மதநதாளம்	ட O O
பார்வதீ லோசனம்	I I O O ட ட I I I I ட I I
காருதீ[கி]தாளம்	O O O O
(இ)மிந்தனம்[ஸ்ரீநந்தனம்]	ட ட த I
லீலா தாளம்	O I த
லோகிதம் (விலோகிதம்)	I ட O O த
வ[ல]லிதப்பிர[ரி]யம்	I I ட I ட
சௌனகாபீத்தம்	I I I I ட ட I I ட I I
லக்ஷ்மீசானம்	O O I I த
ராகவர்த்தனம்	O ઠ O த
பத்தாவனம் [வர்தனம்]	I O I

ஆகத் தாளம் நூற்றெட்டும் கண்டுகொள்க.

சச்ச புடமிணைச் சாபம் கோலும்
இச்சி யிலதமின் னிங்கெட்டே மாத்திரை. ட ட । த

சற்ச [சாச]புடமே தனுவரு கோலும்
ஆசையிலாக்குரு ஆறே மாத்திரை. ட ।। ட

சற்பிதா புத்திரம் தலைகடை புலுதம்
கற்பி தாய்க்கணம் கணையுடக் கிடையே. த । ட ட । த

சம்பக் குரேட்டம் தலைகடை புலுதம்
அம்பொர் புரஞ்சிலை யதனுடன் கிடையே. த ட ட ட த

உற்கட்டி தமே ஓங்கிய சிலையுடன்
நற்கலை சிலையுடன் நக்குவ தாமே. ட ட ட

ஆதி தாள மாகுமோ ருலகு
நீதியாக நிகழ்ந்தனர் புலவோர். ।

தர்ப்ப(ன)[ண] மிணைமதி தன்னரு கதனில்
விற்பன மாகும் வியன்குரு வருமே. o o ட

சச்சரி இருசுழி தன்கடை துடிகோ
லிச்சையில் வரும்முறை யெட்டா கும்மே.
o ٥ । o ٥ । o ٥ । o ٥ । o ٥ । o ٥ । o ٥ । o ٥ ।

சிங்க லீலை சிறுகோ லுடனே
திங்கள் மூன்றுஞ் செழுங்கணை யொன்றே. । o o o ।

கந்தர்ப் பமிரு கண்ணுடன் காலும்
வந்தப் பின்னிரு வருகிரம வருமே. o o । ட ட

சிங்க விக்கிரஞ் சிலைமூன் றம்புயிற்
பொங்கு வக்கிரம் புலுதமு மாமே. । ட ட ட । த । க । த

சீரங்கம்மிரு செங்கோல் சிலையுடன்
நேரங்கு முயிர் நின்றது தானே. ।। ட । த

இரதி லீலைக் கிணைக்கோ லிருகுரு
பாதி யருமெனப் பயின்றன தாமே. ।। ட ட

அரங்க தாளம் அருமறைச் சுழியுடன்
இறங்கி வக்கிரம் இயலுடன் வருமே. o o o o ட

பரிக்கிரமந் தனில் பரந்திரு கொம்புடன்
வரிப்பட இணைகோல் வக்கிரம் வருமே. o o ।। ட ।

பிறத்தி வ[ய]ங்கம் பிறைமூன் றுடனே
உறைத்த கணையும் ஓரிரண் டினவே. ட ட ட । ।

கஜலீலைக் கிறைபிறை வியாபி
விசையுள விராமம் வென்னது வாமே. । । । ।

திரிகண் டம்மது செங்கோல் சிலையுடன்
திரிபத் திரியெச் சேருவ தடவே. । ட த ।

வீரவிக் கிரமம் வியாபி இரண்டெனச்
சேரவட் டஞ்சுழி சென்றபின் சிலையே. । । o o ட

அங்கிச லீலைக் கம்புநேர் தன்னில்
வங்கிஷ மான வளர்துடி வருமே. μ μ

வன்ன பின்னம் வட்ட மதியுடன்
உன்னும் கணையுடன் ஓங்கு சிலையே. o o । ட

ராஜ சூடாமணி இருசுழி முக்கோல
மாமதி வட்டம் கோல குருவே. o o । । । o o । ட

அரங்கோ............................
பிறைனுஞ்சா சுத்தமாகிய சாமோற்பவமே. ட ட ட । த

ராஜதாளத்தனு உயிரிணைச்சுழி
நேசமாங்குரு.........ருயிராமே. ட த o o ட । த

சிங்க விக்கிரீடிதம் சேர்கணை உயிர்கலை
துங்கமிச்சிலை யுயிற......து......கியநே ரெழுத்தே.
। । த ட । ட த । த

வனமாலிக்கு மறைச்சுழி இருகோலின் பின்
யிநரெங்கோ....................றனரே. । । o o த

திரியச் சிரவண்ணஞ் செவ்வைஇணை கொம்புகோல்
அருகைக் கணைசிலை...........ன்றனரே. । o o । । ட

மிச்சிர வண்ணம் விந்துநான் கின்பின்
வச்சிர விராமம் வருமுறை மூன்று

நிச்ச...........சிலை நெருங்கு வட்டமிணை
கைச்சிலைக் கலையுடன் காகுரு வாமே.
o o ȣ o o o ȣ o o o o ȣ த ட o o

கந்திர வன்னம் கலையுடன் கான்முகஞ்
சந்திர நீணை இருசாபங் கோலே. ட ட o o ட ட ।

அரங்............ற தீபமாதி தகண
மிறங்கிய சாப மெழுத்துமென் றனரே. ட ட | ட த

அன்னநாத மடியிலம்......................
மின்னு மிணைச்சுழி வீருமெழுத்தே. த O O த

சிங்கநாதம் சிருகோலிரு குரு
துங்க வக்கிறது............ந்தானே. | ட ட | ட

மல்லிகா மோதம் வாளி இரண்டெனச்
சொல்லு மறையே சுழியென் றனரே. | | O O O O

சரப லீலைக்குத் தருங்கோ லிணையுடன்
வீரவா ஞனமதி வெண்கவை கோலே. | | O O O O | |

ரங்கா பரண மான குருவினைச்
சரங்க ளிரண்டும் சாமோற் பவமே. ட ட | | த

துரங்கலீலை துணை து............ங்கோல்
அரங்கிலாடு மடைவது தானே. O O |

சிங்கனந் தன்னிரு சிலைகோல் புலுதம்
.........கம்பிறை இருசுழி கைச்சிலையிணை

தங்குகணை யுயிற் சரமுயிர் வக்கிரம்
பொங்கு கணையுடன் புள்ளடி வருமே.
ட ட | த | ட O O ட ட | த | த | ட | +

செயத்திரி காதாளம் சிலைகணைச் சிலைகால்
புயத்தினி லணையும் பொற்சிலை தானே. ட | ட | ட

விசையா னந்தம் வியாபி இரண்டுடன்
அசையா மகணம் அடைவது தானே. | | ட ட ட

பிரதி தாளம் கோல்கணை யுடனே
இறுதியா மிருசுழி என்றன தாமே. | | O O

துதியது மொருகோல் துணைசுழி யாக
அதிசய மாக அடைவிது தானே. | O O

மகரந் தஞ்சுழி மாமதி முக்கோல்
நிகரிலா தொரு நீழ்கனு வாமே. O O | | | ட

கீர்த்தி தாளம் கீற்றுவக் கிரமுயிர்ச்
சாற்றுவிற் கோலுடன் சாமோற் பவமே. | ட த ட | த

விசய தாள மின்னுடன் கலையும்
இசையு ஞக மியல்குரு வாமே. த ட த ட

செயமங் கலமிரு செங்கோல் சிலையுடன்
நயமுள சகணம் நல்குவர் தாமே. ।।ட।।ட

ராச வித்தியா லகுவுடன் குருவும்
நேச முற்று நிகழ்மதி சுழியே. ।ட o o

மட்ட தாளம் வருங்கோல் கணைசிலை
ஒட்டிய தாளம் ஒருநான் கென்பார். ।।ட।।।।

செயதாளங் கோல்சிலை செங்கோ வீணை
கயல் தாவுமிரு கண்ணொரு மின்னே. ।ட।। o o த

குடுக்கை தாளம் கொம்பி ரண்டுபின்
நடுத்த கோலிரண் டாகுமென் றனரே. o o ।। (?)

நிச்சா ருகமே நிகழ்செங் கோலிணை
பிற்சார் வதனில் பெறுந்துட தானே. । μ

கிரீடா தாளம் கிளர்சுழி பின்னே
சிறிதா விராமம். o o μ

கோகிலப் பிரியங் குருவுடன் கோலும்
வாதளப் புலுதம் வரும்முறை நன்றே. ட । த

ஸ்ரீகீர்த்தி தாளம் சிலையிணை செங்கோல்
மாகீற் றொன்று மதித்தனர் தாமே. ட ட ।।

விந்து மாலிக்கு விந்துநான் கதனில்
அந்த மாதி யடையுங் குருவே. ட o o o o ட

சமதா ளமிரு சரமிரு சுழியாய்
மாகடை யதனி லணிதுடி யாமே. ।। o o μ

நந்தன மிருகோல் நற்சுழி ரண்டுடன்
வந்த நற்புலித் மாமென் றனரே. ।। o o த

உதீச கணமது ஓங்கிய சகணம்
அதிசய மான அடைவது தானே. ।।ட

ஒளிமட் டம்மது வுகந்த சிலையுடன்
தெளிவட் டம்மது சேரு மெழுத்தே. ட o த

அந்தி மட்டிகை விந்துரண் டின்பின்
வந்தன விராமம் வாளி இரண்டே. o o μ ।।

டேங்கி தாளம் தாங்கிய சிலைகணை
தீங்கி லாமற் றகழ்பிறை யொன்றே. ட । ட

வன்ன மட்டிகை வாளி இரண்டின்
பின்னிரு சுழிகோல் பெற்றிரு கண்ணே. ।।○○।○○

அபிநந் தனமே யம்பொரு சுழிகோல்கண[காண்]
சோமந் திரமாய்ச் சொல்லுங் குருவே. ।○।○ட

அந்தரக் கிரீடை விந்து மூன்றிரு வாச்சுவாச்
சுந்தர விராமம் துலங்கிடுந் தானே. ○○ ő

மல்ல தாளம் மறையே லகுவாய்ச்
சொல்லதா யிருசுழித் தன்கடைத் துடியே. ।।।○ ő

தீபக மிருசுழி செங்கோல் கணையுடன்
சாப மிரண்டெனச் சாற்றினர் தாமே. ○○।।டட

அனங்கனு பீத மம்புயிற் கொம்பிணை
மனங்கள் மகிழ வருசிலை மின்னே. । த ○ ○ ட த

விடைதாளம் விந்து நான்கதிக் கடை துடித்
திடம்மறை திங்கள் பின் துடியே. ○○○ő○○○ő

நந்தி தாளம் நல்லிரு கணைசுழி
விந்து கோலிணை விற்கலை யாமே. ।।○○।।டட

முகுந்த தாள முன்கணைக் கொம்பிணை
சோகந் தனில்விறுஞ் செங்கோல் சிலையே. ।।।।ட

கந்து[க]தாள கணையொரு நான்கின் பின்
சுந்தர வடிவாய்த் தோன்றிவை சிலையே. ।।।।ட

ஏக தாள மென்னுந் துருதம்
தோகையா ரடுமந் துருத மிதுவே. ○

பூரண கங்காளம் பொங்தாமரைச் சுழி
ஏரணி யுஞ்சிலை எண்ணிக் கணையே. ○○○○ட।

கண்ட கங்காளம் கண்ணிமை கான்முகம்
மண்டல மீதில் வளரும் பிறையே. ○○டட

சமகங் காளம் தகண மேவெ
அமரர்கள் போல வருளுவ தாமே. டட।

விடமகங் காளம் விரிய கணையுடன்
அடல்மத னன்சிலை யாகிய பிறையே. ।டட

சதுத்தா ளம்குருத் தருமதி மூன்றும்
ஏற்குமா மொன்றி யம்பினர் தாமே. ட o o o

டோம்புலி முக்கோ ளுன்கடை விராமம்
ஆம்படி பார்க்கில் அடைவது தானே. | | μ

அபங்க தாளம் அம்புயி றெனவே
தபங்கள் செய்தோர் தாமுரைத்தனரே. | த

ராஜவங் காள மகணத் துடனே
வீசு சிங்கார வெண்மதி யிரண்டே. ட ட ட o o

லகுசே கரமே லகுமே லத்துடி
யெ(ா)க்குமென் றிமையோர் சாற்றினர் தாமே. | μ

துருத செகமே துருதசே கரமே
துருதத் துடியே பரதநூலிற் பயின்றனர்தாமே. o μ

பிரதாப சேகரம் பேசு மெழுத்துடன்
சிறிதாக விருசுழி சேர்ந்தது தானே. த o o

செகச் செம்பைக்கே செங்கோ லிருசுழி
மகா சம்பத்தாய் வந்தது குருவே. o o ட

சதுமுகத் தாளம் சரம்பிறை நற்கலை
விதமுடன் பணியாய் வியன்றனர் தாமே. | ட | ட த

சம்பை இருசுழி தன்கடை விராமம்
அம்பையு மொன்றா யமைத்தனர் தாமே. o δ |

பிரதி மட்டம் பெற்றது சகணம்
உறுதி யாமென் றோதும் பகணமே. | | ட ட | |

திரிகண் டம்மது செப்புக வென்றால்
திரிகண் ணுகச் சேருவ தடவே. o o o

வசந்த தாளம் மன்னிய நகணம்
உயர்ந்த மகணம் ஓங்கிடுந் தானே. | | | ட ட ட

லளிதாமொரு சக்கரம் லகுவது வாகி
தெளிவுறு திங்கட் சேர்ந்தது பிறையே. o | o ட

ரதி தாளத்தி லகுவுடன் குருவே
பதிஇது வென்று பகன்றனர் தாமே. | ட

கருணையதி தாளங் கண்மதி திங்கள்
காணிய வீறித் தருக்குஞ் சுழியே. o o o o

சடதா ளமரு சக்கரம் மாறென
வித்தா ரம்மாய் விளம்பினர்...........ன. o o o o o o

வர்த்தன மிணைமதி வண்கணை யுடனே
யித்தியல் பத்திரி யியம்பினர் தானே. o o | த

வருணை யதிதாளம் வாளி யிரண்டும்
கருணையி நாகங் காட்டிய மின்னே. | | த த

ராஜநா ராயணன் நல்லிரு சுழிகோல்
தேசநா ராயணன் சிலைகணை சிலையே. o o | ட | ட

மதன தாளம் வரும்குரு வென்றில்
அதன மாகி அடைந்தி(டு)[ரு] சுழியே. ட o o

பார்வதி லோசனம் பிணைகோ லிணைமதி
சீர்பெறுந் தகணம் நகண பகணமே.
| | o o ட ட | | | | ட | |

காருதி[ரிக] தாளம் கண்ணொரு நான்காய்ச்
சீரிய விராமம் சிறந்து பின்னே. o o o o μ

சிந்தன[சீநந்தன]மிருசிலை சேரு மெழுத்துடன்
வந்தது லகுவென வருமுறை நன்றே. ட ட த |

லீலா தாளம் மியல்சுழி யொன்றும்
கோலா கப்பின் கொண்ட தெழுத்தே. o | த

லோகித[விலோகித]மொருகோ லொருவில் இருசுழி
நாகம துடனே நல்குவர் தாமே. | ட o o த

லளிதப் பிரியம் ரகணத் தின்
னெளிதா யிருகோ (ல)[லி]யங்கு முதலே. | | ட | ட

சனகா பீதமே செங்கோலா கணம்
தனுகான முகமிரு சாமோ ரூபகணம். | | | | ட ட | | ட | |

லக்ஷ்மீ சானம் நற்சுழி யிரண்டும்
பக்ஷமா மிணைகோல்ப் பணியது வாமே. o o | | த

ராஜ [க] வர்த்தனம் யிணைமதி வெனதுடி
பூச சக்கிரம் புலுதமென் றனரே. o ȣ o த

பெத்தா பரணம் பெருங்கணை மதிகோல்
இத்தா ளம்நூற் றெட்டு மிதுவே. | o |

ஆ[க]த்தாளம் நூற்றெட்டுங் கண்டுகொள்க
பத்துக் கொன்றாகப் பகர்ந்தது.

சச்சபுடங் கந்தர்ப்பங் தானங்கிச லீலையுடன்
அச்சமில்லாக் கந்திர விசயாந்தம்—மெச்சு
கொடுக்கை யொளிகூட பங்கதாளத்
தடுக்கு வசந்தன காரிகை.

இன்னிந் தாளம் மிக்கிணை மாத்திரை
யொன்றே யறியு மிருபது கவியே.

ஏகதாளந் துருதசேகரமே யாதாள குலகு
சேகரங் கீடாதாளம் தோதாயரை முக்கா லொன்றே
ஈரறை காலினையாய் நிரை
நிறையாய்க் கொள்வார் நினைந்து. 1

திரிகண்ட மொன்றரையே சேர்ந்தாக் கிரீடை
தருமென்றே முக்கால தாமே—கருணை
யதிதாளந் துதீயகமே தந்தூகலீலை யிம்மூன்
றுளுமிரு மாத்திரையே யாம். 2

நிச்சாருக் கஞ்சமடை நீகள்காரிகை மூன்றும்
வச்சபடி யிரண்டேகால் மாத்திரையாம்—நிச்சயமே
பெத்தா பரணம் பெருமங் கிஷலீலை
அத்தனைய்ு மாண்டரையே யாம். 3

மதனதா ளங்குடுக்கை மாதர்ப் ப(ன)[ண]மும்
மதன்மகும் பிரதிதாளம் முந்தத்—தனந்தா
மாரதி தாளம் சடதாள மாறுந்
திறமான மும்மாத் திரை. 4

அந்திமட் டிகையுடனே யார்க்குஞ் சதாளம்
முந்தியோ டொம்புலியும் மூன்றேகால்—வந்த
சிங்கசதுத் தாள மிரண்டுக்கு மூன்றரையே
சீலமுடன் மாத்திரையாஞ் சீர். 5

ராஜவித்யா வும்லளித மூதி சகணம்
வாசமல்லி காமோதம் வன்னபின்னம்—நேசத்
தரங்கதா ளம்பங்க மாம்பிறந்தா பச்சே
கரம்கெசசெம் பைக்கோனன் காம். 6

மதிசேர செகலீலை மாத்திரை நாலேகா
லதிவிடம தாளம் இதுகளுக்கு
நாலறை யார சவறதனக தனுக்கு நாலேமுக்
காலிதுவே மாத்திரையாங் காண். 7

கண்ட கங்காளம் சமகங்காளம் முகுந்ததா
ளண்டர் பணிபூரணகங் காளமே—யுண்ட
விடமகங் காளம்வீர விக்கிரமமேவர் தனமா
மடைவிலபி நந்தன மைந்தாம். 8

அஞ்சாகு டேங்கிதாள வன்ன மட்டிகையே
எஞ்சா பரிக்கிரமமே இத்தனையும்—விஞ்சுமல்ல
தாளமஞ்சே காலாங் தருக்குமொளி மட்டம்
நீளமே அஞ்சரையாம் நேர். 9

சாசபுட மு(ர)[ற்]கட்டி தஞ்ச(ர)[ர]ப லீலையுடன்
ராசவங் காளம்கோ கிலப்பிரியம்—நேசத்
திரியச் சிறவன்னஞ் சீக்(கிர)[கீர்]தி தாளம்
திரிபங்கி தாளமெனச் செப்பு. 10

செப்பு ரதிலீலை திரிபின்ன நந்தனங்
கந்தர்ப்ப காந்தமே தானுக—ஒப்பாவல்
விந்துமாலி லக்ஷ்மீ சாரங் கந்துகமே
எந்தடைவும் மாத்திரை யாறே. 11

ராஜநா ராயணனே லளிதப் பிரியமென்னப்
பேசுவன மாலியே பேராக—
தீபகமே லோதிகமே செந்தேழு மாத்திரைக்குத்
தாபமீ தென் றுரைத்தார் தான். 12

சச்சபுடஞ் சதுரச்ர வன்னம் சிங்காதம்
விசையானந்தம்—மெச்சிய
சீறன் ஞதம்பிரத் யங்கம் பிரதிமட்ட
மின்னமா றுண்டிங் கினி. 13

இனிய வருணை யதிதாள மேசிங்
தனம் செயத் திரிகாதாளம்—கனமாஞ்சீ
ரங்கமே ராஜசூ டாமணியே மேவுசெய
மங்கலமெட் டென்றே மதி. 14

நந்திர தா ளம்வசந்த நல்லசெய தாளமுடன்
முந்துமாங் காபரண மூதறிவாம்—வந்த
சதுமுக தாளமஞ்சுந் தானொன்ப தாகக்
கதுமயுள மாத்திரையாங் காண். 15

அறங்கப் பிரதீபகமே யானகந்திற வன்னமாங்
கதியோ தனமு மாமே—இறங்கும்
விஜய தாளத்துடனே வீறனங்க னாபீத
மும்தேச மாகுமாத் திரை. 16

கீர்த்தி தாளஞ்சம்பக் குறேட்ட
சற்பிதா புத்திர மந்தாரப்
பிறயமாம் ரசதாள மதுஏற் றரிய
முன்னான்கு பத்தாகுந் தான். 17

பக்க முறையும் பார்வதிலோ சனஞ்சிங்க
விக்கிரம மிரண்டும் விதமாகத்—தக்கொரு
பத்தஞ்சு பதினாறு மடைவிலே மாத்திரைகள்
சஞ்சிதமா கச்சொன்னா ராம். 18

சிங்கவிக் கிரீடிதமே சேர்ந்தபதி னேழாகும்
பங்குச் சரிக்குப் பதினெட்டே—எங்குமொரு
மிச்சரமும் பத்தொன்பதே முக்கால் மேல்
விருந்துற்ற சிங்கனந்த மே. 19

ஏற்றிரண் டேமுக்கால் மூன்றே முக்கால்
வேற்ற தினலரைக்கா மீதில்லை—யாற்ற
பதினொன்று பதிமூன் றிலைப் பத்தொன்பதே முக்கான்மே
வின்னமொரு சிங்கனந்த மே. 20

துருதமுந்திய தாள மேதென்னில் :

அரங்கதாளம் பரிக்கிரமம் வன்ன பின்னஞ்
துரங்கலீ லைராக சூடா—விரங்கியாந்
தற்பம் துருத சகற்மசச் சரிசம்பை
தற்பனமே ருசவர்த்த னம். 1

அந்தரக் கிரீடை மகரந்தம் கிரீடாதாள
மந்திமட்டிகை திரிகண்டம் லளிதம்—முந்துக்கு
மீசானஞ் சடைதாளம் மிச்சிரவன் னங்குடுக்கை
மீசாகண்ட[க]ங்கா ளமே. 2

கருணை யதிகாரிகை ஏகதாளம் தீபகமே
பூரண கங்காளம் லீலாதாளம்
திர விடமதாளம் வனமாலி தந்தவர்த்தனம்
துருதமா மாறும் முப்பத்தாறு மது. 3

லகுமுந்தியது

சீரங்க மாதிதாள சிங்கலீலை ரதி
வீரவிக்ரமமே மாரசவி வித்தியாலே—பார்வதீ
லோசனமே நிச்சா ருகமல்லி காமோத
மாசெயதா ளம்பிரதிமட் டம். 1

சிங்கநாத மல்லதாளம் திறி[ரி]பங்கியே
சிங்க விக்கிரீடிதம் துதியகமே—சுங்கிசலீலை
செயதாளம் விசயானந்தம் பிரதிதாளம்
செயமங்கல மட்ட மாம். 2

திரியச் சிரமே செகச்செம்பை நந்தி
திரிபின்ன மேகீர்த்தி தாளம்—பெரியவபி
நந்தனமே லகுசேகரம் வசந்தங்
கந்துக முகுந்தம்பங் கம். 3

வருணையதி லோகிதமே வன்னமட் டிகையே
தருணரதி லீலைலலி தப்பிரியம்—வருராச
நாராயணன் சதுர்முகன் விடம கங்காளன்(ம்)
போரஞ்சய மட்டிகையே. 4

அன்னநாதம் மனங்கனு பீதமும் டோம்புலியே
உன்னுசெக லீலை உதீசகணம்—மன்னியசம்
பத்தாவே சரபலீலை சரமன்பதுடன்
பெத்த[ா]பரணம் பேணேரு. 5

குருமுந்திய தாளங்கள்

கந்திரவன் னஞ்சிங்க நந்தனுற் கட்டிதமே
விந்துமாலி சிங்கவிக் கிரமமே—சிந்தன
மாங்கப் பீற ரூபமாங் காபனம்
மாங்கொத்தி யோதனமு மாம். 1

சதுத்த தாளம் சச்சபுடம் சாசபுடம்
சதுச்ரவன்ன சீகீர்த்தி தாளம்—மதித்தசம
கங்காளமாஞ் செயத்திரி காமகோகிலா ரச
வங்காள மாமொளிவட் டம். 2

பிறத்தி மதனநடை யங்கிபோரச தாளம்
சிறத்தப் புலுதபிரதாப சேகரமே—திறத்திலே
விசயதாளம் சற்பிதா புத்திர மேவும்
அசைவருசம் பக்குரேட்டமு மாம். 3

துருதத்தின் பெயர்

விந்துமதி கணந்திங்கள் வெண்கொம்பு வட்டமுடன்
சந்திரன் புள்ளிசுழி சக்கரமே—இந்து நுதல்
வாசமலர்ப் பூந்திருவே வாய்த்த அரைமாத்திரையம்
பேசுதுரு தத்தினிடை பேர்.

லகுவின் பெயர்

தாளங் கோலம்பு கணைதன் செவ்வைபொங்கு
சாளி வியாபி சரமேகா—வாளி
துங்கங் கால்கீத்துத் துலங்கியநேர் மாத்தியாம்
மயங்குலகு வின்பெய ரிது.

குருவின் பெயர்

கலைகான முகம்வில்லு கதைத்தநுவே வக்கிரமாம்
சிலைசாபம் சிர்ப்பிறையே செப்பில்—நிலையான
தறப்பாமே யாகுந் தரிக்குவிரு மாத்திரையாம்
சற்குருவின் பெயராகுந் தான். 4

புலுதத்தின் பெயர்

பணியாகுஞ் சாமொற் பவமே புயங்க
மணிஞகம் மின்னுயிரே யாகும்—மணியெழுத்துத்
திரிபத் திரிஉகா ரம்திரி மாத்திரையென்
றறிபுலுதம் பெயராகுந் தான். 5

காகபதத்தின் பெயர்

காகபதம் புள்ளடியே காட்டும் யூற்பதமாக
[நான்கனன் பதமாம் +.

விராமத்தின் பெயர்.

காகுவின் பொவிரதி துடி யொத்து விராமமே
கால் மாத்திரை இவை
எனப்பெயர் நான்கேயெனப் பாதியர்கள்

பதமுகத்தாளம் பதினெட்டுமே வருமாறு:—

ஏகதாளம்	O	இலம்பு	I I
இரச்சு	μ	எழில்மட்டம்	I I
மட்டம்	OO	நலங்கானம்	I I I I
நிபஞ்சி	δ δ	உடுக்கை	O I I
திரிகண்டம்	O O O	இரதி	I I O
சுத்தாறடி	δ δ δ	நிகரம்	I ㄣ
குடகம்	O O O O	நெடுந்தூசி மட்டம்	I ㄣ த
காஞ்சி	δ δ δ δ	வியாபி	O O I
தூவை	I	அனுதை	I O O

வித்தாறங்கிவி. (?)

எக்கால துருத மிறச்சு விருமத்தோ
டக்கால மிருதுருத வட்டமாம்—தக்க
விருகுண் டலிமேல் விராமம் நிபஞ்சி
குரிகண்ட முத்துருதஞ் சீர். 1

அத்திருடி துருத மம்மூன் றில் புள்ளியிட
ஒத்தகுடக் கந்துருத மோர்நான்கா—மத்தனே
காவல்பட நான்கின் மேல்கட்டு துடிகாஞ்சித்
தூவையொரு காலென்றே சொல். 2

இலம்பு மிருகால் ஏழிவட்ட முக்கால்
நலங்காண மாகில்கால் நான்காம்—கலந்துடுக்கை
யோர்துருதங் காலிரண்டு மோகருதம் பின்முன்னுய்
நீரிரதி மட்டமாய் நின்று. 3

நிகரங் கலவில்லு நெடுந்தூசி மட்டம்
பகருங்கால் வில்லுப் பணியாம்—செகமீதில்
ஏற்ற வியாபி இருசுழிகா லமத்தனை
மாற்றி லநுதயாய் வந்து. 4

பஞ்சமுகமாவது, சச்சபுடம், சாசபுடம், ஸர்பிதா புத்திரம், ஸம்பக்குரோஷ்டம், உத்கட்டிதம் என்றவாறு. இதற்கு மேல் பட்டது ஒரு முகமென்றவாறு.

தாளாத்யாயம்

சுபமஸ்து

ब्रह्मा तालधरो हरिश्च पटही वीणाधरी भारती
विष्णुर्गीतकविन्मृदङ्गवलितौ नन्दीकुमारौ स्थितौ ।
वंशज्ञौ शशिभास्करौ श्रुतिधरौ सिद्धाप्सरः किन्नरौ
रुद्रो नृत्यकरः सहावरसवन्नाट्यं सदा पातु वः ॥

என்று பரமேச்வரன் ஆன(ந்த)தாண்டவத்தை ஆடி அருளிய போது "பிரம்மா தாளதரோ" வென்றது: சதுர்தச புவனத்தை........உந்மேஷ நிமேஷ மாத்திரத்தில் ஸிருஷ்டிக்க வல்ல ஆதிபிரம்மாவான வரதன் கையில் தாளம் வாங்கி த........, க்கால பிரதிட்டாயாமிதி யாதோ புர ः, ஸ்மிருதா என்ற அடியே நிருத்தகீதவாத்ய விசேஷங்களில் பரிச்சேதக்கிரியாமானங்களை எல்லாம் தாளத்தால் பிரதிஷ்டிக்க வேண்டியாட............ற்கும் பாடகருக்கும் தாளமா சொற்பதிக்காணும்.

அடிக்ஷணமுதலாக காகபாதமீருக பத்துவிதமாகக்கொண்டு மாசூர லக்ஷணத்துக்கு

पादैस्त्रिगीतं चार्यीया लघ्वेकं गुरुयुग्मकम् ।
प्लुतत्रयंच मात्रायाः काकपादं चतुर्थकम् ॥

என்று மாத்திரையை நிர்மித்தார்

तालं चचपुटे ज्ञेयं रुद्र नर्म लघुप्लुतम् ।

என்று சச்சபுடம் எட்டு மாத்திரையாகக் கொண்டு இது தொடங்கி பெத்தாவன மீருகக் கண்ட தாளம் பதினேரு யிரத்தில் தொள்ளாயிரத்துத் தொண்ணூற்று மூன்று.

इति पृथगुद्धृत्य सारं निर्ममे नाट्यवेदम् ।

விரிஞ்சர் என்ற தன்மையால்தான் பரதசாஸ்திர வல்லபனுை னென்று, பிரம்மா தாளதாரியானுன். ஹரி: ச படஹோ வென்றது:

ஆயந்திரி(பத்துமுக்கோடி)ெ[ே]காடி தேவர்களும் அதி காரசதுர்த்தகர்த்தரா யிருந்துள தேவேந்திரன் மிருதங்கம், பேரிகை, கற்டிகை, ஜல்லரி, டக்கை, குடமுழா, படஹம் என்ற அஷ்டவித வாத்யம். இதில் பேதம் முப்பத்தாறு. இதில் நவ தாளம், ஈங்காரம், திரிகோண.........திரிகூப்லவம், ஸமகாரம், பிரஹாரம் என்று சொல்லப்பட்ட ஸப்தவிதமான வாத்யம் அதிக மங்களெல்லாம் தனக்கு விஷயமானத்திற்கொண்டு படஹதாரி யானுன்.

" देवेन्द्रा . . . वीणाधरी भारती "

என சப்தசாஸ்திரமே ஸகலத்திற்கும் பிரதானம். ஆகையினுல் சப்தமே ஸரஸ்வதீ தேவிக்கு வடிவு.

ब्राह्मी तु भारती भाषा गीर्वाग्वाणी सरस्वती ।

என்றதனுல்......பிராஹ்மீ முதலியவைகள் தேவி ஸரஸ்வதிக்குத் திருநாமம். ஆகையால் சப்தமாக அவ்யதிரிக்த வேதாகமம் புராண சாஸ்திர இதிஹாஸாதியாயுள்ள ஸகலமும் பாரதீமுகப் பிரவாகமாகையால் சப்தோத்பத்திக்கு மூலம் நாதம். அந்த நாதத்தை.........நிக்கு முகத்திலே யாக்கி விபஞ்சியாவது வீணை

" விபஞ்சி ஸாது தந்திரீபிஸ் ஸப்தபி: பரிவாதினீ " என்றதனுல் ஸப்தஸ்வரவாதநமாதியாய் " ஸ ரி க ம ப த நி " என்று ஸப்தாக்ஷரத்தினுலே

" षड्जऋषभगान्धारमध्यमपञ्चमधैवतनिषादम् "

என்று ஸப்தஸ்வரத்தையும் எழுப்பி நாபீஹிருதயகண்டாதி

த்ரிஸ்தானத்திலும் வந்த நாதத்தை ஸமம்செய்து நிருத்தயோக்ய மான த்ருவாதிஸப்ததாளத்திலும் வந்த கீதத்தைப் பாடுவதாக உத்யோகம்செய்து வீணுதாரியானுன். பாரதி, விஷ்ணுர்க ....ரள என்றது.

नाभिस्थकुण्डली शक्तिर्भुजङ्गरूपिणी

என்றதனுல் ஸப்த விபாகத்தில் षड्जं मयूरो वदति என்று ஷட்ஜம் மயூரங்களின் ஸ்வரமாயிருக்கும்.

अजाविकन्तु गान्धारम् ।

காந்தாரமென்னும் ஸ்வரம், அஜங்களுடைய ஸ்வரமாய் இருக்கும்.

क्रौञ्चः क्वणति मध्यमम् ।

மத்யமமென்னும் ஸ்வரம் கிரௌஞ்சங்களுடைய ஸ்வரமாய் இருக்கும்.

पुष्पसाधारणे काले पिकः कूजति पञ्चमम् ।

பஞ்சமமென்னும் ஸ்வரம், ஆகாசமும் நிர்மலமாய் புஷ்ப ஸுகந்திகளை யெல்லாம் அந்த மாருதம் கொண்டு வந்து ரஸவ ....யங்களாலும் பண்யவீதிகளிலும் இருந்து கோகிலம் வாய் விட்டநாதம் பஞ்சமஸ்வரம்.

धैवतं हयहेषितम् ।

தைவத மென்னும் ஸ்வரம்.

अजानेयं विनीतं पारसीकं काम्बोजम् ।

இந்த நான்குவகையும் உத்தமாச்வம்.

இதில் தைவதம் அஜாநேயமென்கிற அச்வத்தினுடைய ஸ்வரம்.

निषादो रौति कुञ्जरम् ।

நிஷாத மென்னும் ஸ்வரம், பத்ரம், மிருகம், மந்தம், மிச்ரம், என்னும் கஜங்களில், பத்திரகஜத்தினுடைய ஸ்வரமாய் இருக்கும். (நிஷாதமென்னும் ஸ்வரம்.)

ஆகையால் இந்த ஸ்வரபேதத்தை அறிந்து துருவாதி ஸப்த தாளத்திலும் வந்த பிரபந்ததா விதிவளஞ்செய்து பாடினுன் விஷ்ணு.

- - - मृदङ्ग वलितौ नन्दीकुमारौ स्थितौ

என்றது, வாத்ய விபாகங்கள் அறிந்து பு[கு]ங்காலத்து

मृदङ्गमुरजाभेदास्त्वङ्क्यालिङ्गचोर्ध्वगास्त्रयः ।

அம்கியம், ஆலிங்கியம், ஊர்த்வகம் என்று சொல்லப் பட்ட வாத்யம் மூன்றுவிதமாய் இருக்கும்.

இதில் அங்கியமாவது, தோளிலேறிட்டு வாசிக்கும். ஆலங் கியமாவது, தழுவி வாசிக்குமது. ஊர்த்துவகமாவது, மேல் நோக்கி வாசிக்குமிது. இதில் வாத்ய பேதமறிந்து வாசிக்கும் தத்தமதங்களுக்கு நிமிதமென்று கண்டுகொண்டு மிருதங்க தாரியாய் நின்ருர்கள் நந்திகேச்வரனும், ஸுப்ரஹ்மண்யனும்.

वंशज्ञौ शशिभास्करौ

என்றது:

முன்பு சொல்லப்பட்ட ஸங்கீத நாதமும், தாளத்வநியும், மிருதங்காதி ஷட்திரிம்சத்வாத்யத்வநியும், வீணாநாதமும், கீதராகமும், ஓர் ஓசையாய் நின்று, மூர்ச்ச ரஸம் வருமாறு வாத்யக்காரராஞர்கள் சந்திராதித்யர்கள்.

श्रुतिधरौ सिद्धाप्सरः किन्नरौ

என்றது: முன்பு கூடிய மஹாத்வநி வீணாதத வாத்யங்களெல் லாம் தனித்தனியே பாரகதமானதும் ஸுஷிரம், முரஜம் முதலான வாத்யங்களெல்லாம் தோல்கருவி என்று சொல்லப் படும். மிருதங்கம், பேரிகை, என்னும் வாத்யத்தை முதலாகச் சொல்லாமல் முரஜத்தை முதலாகச் சொன்னதென்னே வெனில், ராஜாக்களுக்கு வெற்றிமுரசென்றும் தியாக முரசென் றும், ராஜாங்கத்திற்கு முரஜத்தை முதலாகச் சொன்ஞரெனக் கொள்க.

वंशादिकं तु सुषिरम् ।

வம்ச முதலான விரல்கருவிக ளெல்லாம் ஸுஷிரமென்று சொல்லப்படும்.

कांस्यं तालादिकंघनम् ।

கம்ஸத்தால் செய்தன காம்ஸ்யமென்று சொல்லப்படும்.

இப்படி வாத்யத்வநி கூடின மேளம் தப்பாமல் ஸர்வமும் ஏகநாதமாய்,

रुद्रोनृत्तकरस्सहावरसवन्नाटयं सदा पातु वः ।

சதுர்தச புவனத்தையும் உந்மேஷ நிமேஷமாத்திரத்தில் ஸ்ருஷ்டிக்கவல்ல மஹா பிரம்மாவும், ஸ்ரீ புராண புருஷோத்த மனும், ஸ்ரீ நந்திகேச்வரனும், ஸுப்ரஹ்மண்யனும், சந்திராதித் யர்களும், அஷ்டவஸுக்களும், ஸப்தரிஷிகளும், ஏகாதச ருத்ரர்களும், துவாதசாதித்யர்களும், அஷ்டதிக்பாலர்களும், முப்பத்துமுக்கோடிதேவர்களும், நாற்பத்தெண்ணாயிரம் ரிஷி களும், உதீக்ஷ்ணமான லோசனத்தை யுடையவராய், நிருத்த கனாய், நாதரூபனுமாய், சித்திரரூபனுமாய், ஸர்வாதீதராய், ஸூக்ஷ்மஸூக்ஷ்மதரராய், சிவலோகப் பிராணிகளை ரக்ஷிப்ப [தற்](தாக) இந்த ஆனந்த தாண்டவத்தை ஆடி அருளினார்.

அப்படியென்றால், கௌரமான சரீரசோபையை உடையவ ராய், சஸ்திர பாணியாய், யௌவனராய் இருக்கிற பரிவாரங் களால் ஸேவிக்கப்பட்டு

तलपुष्पपुटं वर्तितं वलितोरु अपवृत्तं समखनं स्वलितं स्वस्तिरेचितं मण्डस्तिकम् कूटगिकम् आर्धकूटगिकम्

இவை முதலாய் இருக்கிற நிருத்த கணங்களும், நிருத்தகையான

चतुरश्रम्, ऊर्ध्वस्वस्तिकं, तलमखे स्वस्तिकं, विप्रकीर्णं, अर्धरेचितं, अरालकटक-मुखम्, अविविक्तवक्त्रं, सूचीमुखं, रेचितं, उक्तनवार्तिकं, पल्लवं, नि द स प म, गजक्रीडितं, लता, करिहस्तं, पक्षपञ्चितं, पक्षप्रद्योगं, गरुडपीक्षगम्, दण्डपक्षं, पार्श्वमण्डली, उरोमण्डली, उरःपार्श्वार्धमण्डली, मुष्टिकस्वस्तिकं नलनोपद्मकोशम् अलवपद्मम्, उत्पलं, ललतं, वलिहस्तम्

முதலான ஹஸ்த சேஷ்டைகள் முப்பதும் வருமாறு.

சதுர ச்ரமே சாற்றில் கரங்கள்
எதிர்கட காமுக மாயிருந் தனக்கு
நேராய்த்தா நேத்திர முகமா
இசைந்தவை நடுவென விரல்நனுவிற்
கொற்ப தோள்வை கோள மாகி
பாற்பட நிற்கும் பகுதி என்றனரே.

உத்திரகை.

ஊர் சதுரச்ரம்வைத்து உற்கட்டிதம் பண்ணி
மருவியன்ன பக்கமாய் ஒன்றெந்த மன்று
மொருகை மார்புக்கு நேராய்க் கெட
வியா விர்த்தமாய்க் கீழ்முகமாய் நாடிய
வாலை வட்ட நற்தொழிலைச் சொல்லுமே.

உற்கட்டிதம்

சுண்டுவிரல் முதல் மெல்லவுள் வளைத்தல்.

வியாவிருத்தம்

சிறுவிரல் முதலாய்ச் சேரவுள் சுத்தி
மறியவுள் வளைத்த லெனமதித் தனரே. 2

தலைமுகம் சதுரச்ரத்தில் நின்று
முலைவில வியாவிருத்தமா யுத்திரத்தை
என்னுந் தொழிலுடன் பிளயலன்னச் சிறையாய்
மன்னுதம் பக்கத்து வண்முக மாறிச்
சொன்னநேர் நிற்றல் தொகுத்துரைத் தனரே. 3

சொத்திக் கரமே சொல்லுங் காலை
யொத்த தலமுக மானவொண் கரங்கள்
சொத்திக மாமெனச் சொல்லினர் சேர. 4

விப்ரகீர் நாமம் விளம்புங் காலை
தப்பிலாச் சொத்திகம் தன்னிலை குலைந்து
நீடு சதுரச்ரத்தில் நிலைய நிற்க
கூடுத லென்று குறித்துரைத் தனரே. 5

சீராள் கடகா முகமறி விக்கில்
விருயபதாகச் சொத்திகம் விணைப் பித்தலாம்
பல்ல வம்பரி விருத்தமோ டாக்கி
நிலவுயில் விருத்த தரணி கறில்
பரம கோசம் பண்ணிமா ஞேக்கிக்கு
கற்றலமில் நளிநீ பரம்கோசம் பண்ணி
யொருகரம் பயிலுமா மளமா மெண்ணு
மற்கை யியல்கட காமுக மாக்கிச்
சதுரச் ரத்தி லமைத்து நீக்கிச்
சொத்திக நிலையில் சொல்லு
மதவா ரளத்தாலு மறுபேறு
முந்து கடகா முகத்தி னும்
வந்து களசம் வகுத்துரைத் தனரே. 6

அவித்தவக்ரம்

அணிகர மிரண்டு மதயாவி லிருபக்கங்
தங்குமுயர் தாகம் இருதோளினு மெழில்
தங்குகூர் பாதத் தினும்பெரு விரல்கை
நுணிமினு மலரே..............டன்ன வைத்து
வியாவிருத்த மாக்கி வியன்கர மிரண்டும்
வயாவிரு கவிழவ் வகையாய் வைத்த
லுயர்............வைத்த
லுயர்வி லுரைத்தன ருணர்வுடை யாரே. 7

ஆசிமுகம்

துணைக்கரங் கொடங்கையா............பலகால் நிகரிலிக்கரங்
காட்டிச் சொத்திகங் கருதிய நிலையினும்
சீருவின் றலையாய்த் திகழச் சுட்டு
மாறி நீட்டினும் வகுத்துரைத் தனரே.

இரோசிதக் கய்யன்

இரோசிதக் கையெனச் சிறையா யிருகரம்
வீருய்த்துருத பிரம்மம் விணைத் துயிலு மதன்றி
யுடையே லுத்தான தலமாய் வக்கிரங்
தத்தலி தனிரமிந்து மன்னப் பக்கங்
தன்னுடனிட மன்னும் பிரம வகுத்துரைத்தனரே 9

அத்தரேசிகை

அத்த ரேசிகை அழகுட னிருகரம்
வைத்துச் சதுரச்ரம் நிலைமன்ன
வன்ன பக்க மாகிய வலக்கை
மின்னர் விரையம் பிரமித்து
நீட்டிய சதுரச்ர நிலையி னின்று
கூட்டி மாறுதல் குறித்துரைத் தனரே. 10

உத்தான வஞ்சித மொண்டரி பதாகம்
வி(ற்ற)[த்த]க நெற்றி மேம்படு தெளிவைச்
சிறந்தபி முகமாய்த் திகழ்ந்து பிரிந்து
நிறந்தகை முன்தொ நிகறிர
சலிப்பவ யினந்து மார்பிற் கைமேல்
முகமாக்கிய யாவில் நெற்றிகை யணிகீழ்
முகமாயறணி நீரில் வகுத்துரைத் தனரே. 11

பல்லவக் கையே பதாகைக் கரமாய்
மெல்ல வியா விருத்தமாய் நோக்கிப்
பரிவர்த் திகமாய்ப் பகர்மணிக் கட்டு
மருவிய சொத்திக மாதல் மற்றதுதந்
திரிபதாகைக் காஞ்செது நிக்கினுந் தான
மருவும் பெயரே வகுத்துரைத் னரே. 12

நிதம்பக பதாக நிகரிலுறை தானமாய்
விதங்கொள் புயமிசை மென்பதி விருத்தமா
யணிகோள் நிதம்பகத் ததோமுக மாகித்
தணியப் பலகால் காற்றீரித்தலி தோழிந்
துஞ்சிரிதிரிப தாகமும் செப்பின ரிதற்கே. 13

கெசதந் தக்கரங் களரும் பதாக
மாசறு நிதம்பகந் தன்னை நீக்கி
யொருபுறத் திருகையு மொளிதரு கெசமா
மருவி தமகம் பலகால் வருத
லிப்படி யொழிந்துட யெத்திரி பதாகமும்,
செப்பின ரெனக் கெரிவுடை யாறே. 14

இலதை. பதாக மிரண்டு நீண்டு
மலதரு பக்க மறிந்துபேர் நிலையில்
திரிபதா கத்தா லியற்ற
வைத்தனர் பரத வழியுணர்ந் தோரே. 15

சரிக்கையி லிலதைக் கரங்கள்மேல் நோக்கிச்
செருக்கி இருபக்கஞ் சென்றுட னுலாவிக்
கண்ணெனத் தோன்றும் காண்டிரு பதாகமாய்
மன்னி நிற்ற மற்றக் கரந்தன்னி
லதைக்கை யாய்விற கரிகரம் போல
நிலவி யுலாவுதல் நேர்ந்துரைத் தனரே. 16

பக்கவஞ் சிதமல பலிலதிரி பதாகமங்கள்
மிக்கவல் குற்பக்க மேவுமென் றனரே. 17

பக்கப் பிறத்தி யோகக்கைப் பலகால்
தக்க வல்குல் தனக்கு நெறக்கத்
திரிபதா கங்களாய்ச் சோபி முகமாய்ப்
பொருவற நிற்றல் எனப்புகன் றனரே. 18

கருட பக்கங் கருதி பதாக
மருவி யல்குல் வந்தபி முகமாய்
ஒன்றன்னச் சிறையா யுடன்மே னேக்க
நின்ற ஒன்று பதாக நெறியுடன்
தான்மே னேக்கித் தருந்தொழில் பலகால்
பான்மை இளிவைகொளல் பகர்ந்தன ரிதற்கே 19

தெண்ட பக்கந் திகழ்கரத் தொன்று
கொண்டு வியாவிருத்தத் துடனே குலாவ
வோது மன்னச் சியாயொன்று நின்று
நீதியின் மார்புக்கு நேரிட நீங்கிக்கை
மாறித்தொழில் செயல் வகுத்துரைத் தனரே. 20

ஊர்த்த மண்டலி யுரைக்கில் மார்பகன்று
சேரதக் கரங்கள் நீட்டி வியாவிருத்தம்
வனைத்து வியாவில் தெண்ட பக்கநிலை
மருவி வந்து பதாக மார்பக

நீங்கி யந்த முகத்துமணி நெற்றியினுஞ்
சொல்லும் வியாவிருத்தத் தொழில் வளைத்து
நல்ல பக்கத்து நணுவி முறையால்
மண்டலம் செய்தல் வழக்கென் றனரே. 21

பக்க மண்டலி பகருங் காலை
ஊர்த்த மண்டலி தவிர்ந்துதம் பக்கந்
தங்கு பதாகமா யோர்த்தபி முகமா
யுறைதலி தன்றியு மாவித்தங்
கன்ற யணிதோல் மிசையில்
மேவிய மணமும் விரித்துரைத் தனரே. 22

உரோ மண்டலி யுரைக்கில் கரங்கள்
விரவிய பதாகம் விளைத்த லொன்று
தானுற் கட்டித மாயுப வெட்டிதம்
வைத்த தொழிலுடன் மார்பினிரு பக்க
வளைத்த லென்றனர் மேவுமிக் கரங்கள்
குளத்தகு மார்பின்முன் கொண்டு வைத்தது
தொழிதான மண்டலி மூன்றம்
வளர னச்சிறை சகரங் கற்க
கொண்டு புரிதலும் கூறுமென் றனரே. 23

உறப்பாரி சுவாற்த மண்டலி யொருகை
விரிலா பல்லவ மாய்மே றப்போய்
மிக்க மார்பின் மிசையா வித்தமாய்ப்
பக்கத் தொருகர மியலு மாளமாய்
சொல்லு முற்கட்டிதத் தொழிலுட
நிற்ற லல்லது முற்கட்டிதத் தினவை
மார்பி னின்று மாறியும்
வாய்ப்பெறு மொருகா லென்றுரைத் தனரே. 24

முட்டிகச் சொத்திக மொழியி[ய] ராளமாய்
வட்ட வியாவிருத்தத் தோடு வளைய
வணி கொள்வென் றலர்பல் லவமாய்த்
தறிவற வியாவிருத்தத் தோடு தயங்கித்
துய்யமணி பெந்தச் சொத்திக மேயா
யணிகடா கமுமா கியவை பின்னின்

முட்டிக மாய்ப்பாகு படுசொத் திகமாய்ப்
பயில்கர முட்டியுங் கபித்தமும் முறைமையில்
வளைந்து காமுக சொல்லுஞ் சிகரமு
மேவியு நிற்கு மெனவிளம் பினரே. 25

நளிநீ பரம கோசக்கை நாட்டித்
தெளிவும் முட்டிகச் சொத்திகஞ் செங்கை
மன்னிய வியாவிருத்த மாயது மாறி
உன்னிய பாரமுகமா யொன்றுக் கொன்று
குறைவிற் பரம கோசக்கை
நிறைவுடன் நிற்றல் நினைந்துரைத் தனரே. 26

உற்பனக் கையே உயரலர் பல்லவம்
பொற்புடன் நீண்டு பொருவ(ற) மேல்போக்
கழுத்தி வளைந்த கைமுக மாறிப்
பழிபபற நிற்ற லெனப்பகர்ந் தனரே. 27

லலித செங்கை இயமல பல்லவங்
குலவு சிகரத்தின் பங்கினைக் குறுகி
தாழ்ந்து மார்பிற் சதுரச் ரமாய்ச்
சூழ்ந்து நிற்றல் தொகுத்துரைத் தனரே. 28

வலிதைக் கையே வயங்குல தைக்கா
மிலகிய முன்கையில் சொத்திக மாய்த்தோள்
சலிப்பித்த லெனச் சொல்லினரே. 29

நிறமாகிய எழில்கை முற்றும்.

ஒற்றைக்கை இருபத்துநான்கும் தேசிசிகை
ஒன்பதும் ஆக முப்பத்துமூன்ருகக் கண்டுகொள்க.

ஒற்றைக் கையே யுரைக்கிற் பதாகை
கற்றை திரிபதா கைக்கத் திரிகைப்
பிறைக்கை அருளம் பெகசுக துண்டம்
நிறைக்கா முட்டி நல்ல சிகரம்
அடுக பித்தம் கடகாமுகம் சூசி
தொடுபரம கோசம் சொல்லா வின்றலை
மான்றலை யுடனே மன்னுகாங் கூலம்

தோன்றலர் பல்லவம் சொல்லிற் சதுரம்
வண்டுட னன்னவாய் யன்ன பக்கம்
கொண்டுசந் தங்கிஷம் கொள்ளு முகுளம்
சிலந்திக் கையே சேர்தாம்பிர சூடம்
நலந் திகழ்ந்த நாலா றெழிந்து
தூமம் பரமம் தோன்றிய பிண்டி
யாவைசேர் மென்னிலை அணிபெரு முன்னிதம்
மண்டலஞ் சங்கொடு வளைந்த விலதை
தெண்டிறல் வலம்புரி ஒன்பதும் தேசி
முடிவி லக்கை முப்பத்து மூன்றும்
வடிவுஞ் செயலும் வழங்குவ
மிளியே பதாகக் கரமே பகர்தர்ச்
சனிமு லத்தங் கூட்ட கூட்டி
நின்றவை நெருக்கில் நேரே நிற்றல்
ஒன்று முதல்பல அபிநய முரைக்கில்
செருக்கே யடித்தல் சேர வீழ்த்தல்
தரித்தல் பிரதாமம் தள்ளு தல்வகை
நெற்றி யில்கை நிற்றலெண் ணெண்ணலாம்
பெற்ற வன்கைப் பிரித்தலை விரித்தல்
மாமழைத் தாரை வண்பூச் சொரிதல்
மிருவளற் சியிது விரித்து இக்கொண்டு
மிணைத்துமே நோக்கமிக்கும் பீடுவிரித் தெதிரேறுதல்
புஷ்ப புடமாம் பூமியில் கவிழ்த்தல்
பொற்புடன் மறைத்தல் புதைத்தலு மாகும்
கம்பித் தோங்கல் களிப்புடன் வீரமம்
நம்பிக் கைகொடல் நானென மார்புற
நில்லென வுரைத்தல் நெடுந்திசை காட்டல்
பல்லுயி ரெல்லாம் பலபல வசைத்தல்
பறவை சிறகடி பைகோடி யாடை
நிறைகடல் கலக்கம் திரையது வாகும்
தகுதியில் புடைத்தல் தழுவ லிருத்தல்
மிகுதியா யின்ன விளம்பினர் தாமே. 1

திரிபதா கைக்கரஞ் செப்பிற் பதாகத்
தருகி லணிவிரல் கோடல் தன்றொழில்
கடுத்தல் விடுத்தல் தனுவுடன் படுத்தல்
எடுத்தல் இறக்கல் இசையுமா வாசனம்
வணக்கம் வார்த்தைகள் வண்டலை முடிதல்
தனித்தனி காட்டுதல் தனமங்க லப்பொருள்
தொடுத்தலிவை தலதமுஞ் சொல்லுமென் றனரே. 2

கத்திரிக் கைகரம் கண்டிரு பதாகத்
தொத்த தற்சனி யுயர் பெட்டினர்
நிற்கில என்பர் நிகரி லிதன்றொழில்
போக்குடை யல்குலிற் புகழ்பத் தொன்றவை
யூட்டிரை யஞ்சிப் பித்த லொளிபெற
நாடு மாங்கு நற்றொழில் காட்டி
லக்கைமே னோக்கி லெழிமா னேறுமை
தக்கவரி மாத்த லிடப
மெழுதப் படுவ னெழில்கோ புரங்கள்
வடிவி லிவற்றின் கோடுமுடி மலையின்
சிகரம் கரியின் றிகழ்வெண் கோடுடன்
இதிலிரண் டாகில் இருபதி னுயிர
மென்னு மிலக்கம் இசைவண் டேறும்
புண்ணிய வம்பு நுகலும் பறவைகள்
கட்லா றருவி கருதிய வெய்யவன்
மிடாறக் காட்டு மிகைக்கீழ் நோக்கிற்
பொருள் மாடுடப் புகலுமல் தெரிவித்தல்
விரிவு பின்னமே தகுபுடித
லொண்டிற்ற பொருள்கள் ஒன்றுக் கொன்று
கொண்டு கொடுத்தல் குறைவற வைத்தல்
காட்டு மென்றனர் கற்றுணர்ந் தோரே. 3

பிறைக்கை பெருவிரல் நீக்கிநின் றதனுல்
விரல்நீட்டிக் கூட்ட அர்த்த சந்திரன்
கோட தன்றொழில் யேடவி மிளமா
னிடையே குணடல மிலங்கிய கொடியே

மலைமுலை அறத்தி னிளம்பிறை தாங்கிப்
பெற்றலேற்ற மேகலை யியல்வாடப் பூட்டல்
சாற்றிய தலைநோக் காடு சங்குடன்
பெற்றிய பாணம் புகலுமென் றனரே. 4

அராளப் பிறைக்கை யதனிற் பெருவிரல்
விளயகு பொடுசுட்டும் முடங்கல் ஒழிந்த
மூவிரல் ஒன்றதன் பின்விழுந்து சாய்த்தல்
விளம் பிஞ்சிபன் தன்றொழில்
கூந்தலின் பெருமையைக் கூறுதல் முடித்தல்
வாய்ந்த மணத்தி லவரெரி சூழ்தல்
வையகம் பார்த்த லாகுமிக் கரங்கள்
நவையறு சொத்திக மாமண நிற்றல்
மற்று மிதன்றிய கங்கை சுழித்தல்
வாய்ச் சொற்ற கும்மச் சூழ்தல் பொருளைப்
புதைத்துக் காட்டுதல் பண்ணுதல்
மதித்த கடுக்கல மன்னுமா வாகனந்
திருத்த நிலை[யே] செப்பிய வராளம்
விரித்த வீரிய மேவிய வழக்கு
நிந்தையே வார்த்தை நிலைபெறு சோவை
வந்த செருக்குடன் வளைதல் வொதடை
நன்மணங் கோடல் நற்சுகங் காட்டல்
மன்னிய வாழ்த்தல் வயங்கு நற்பல
மின்னவை யெல்லா மியம்புமென் றனரே. 5

சுகத்துண் டக்கரஞ் சொல்லிவ ராளத்
தொகைக் கொண்ட ணுழிகை வளைத்த லிதன்றொழி
சிந்தனை யிகழ்ச்சி தெளியும் வாகனம்
வந்தநற் புல்லோடு வளைதிணைக் கடுகுமயிர்
நுனியரு சினம்வாள் விழிகிட் டல்மயில்
மணம் வருத்தம் பல்லோலை வாசினை
வில்நாண் டீற்றல் வடல்நா ணேற்றல்
புன்னு ளதிசெய்யும் பகுதி யிதன்றில்
தொல்மணி தொடுத்தல் சொல்லின ரிதற்கே. 6

முட்டிக் கையினை மொழியுங் காலை
தட்டற விரல்கள் தானுள் வளைதல்

ஓது மிதன்றெழில் ஒளிர்வாடை பூட்டல்
குண்டிகை பிடித்தல் கொளவியா யாமம்
கண்டயம் பிடித்தல் கனம்பூப் பிடித்தல்
ஒன்றைப் போக்குத லுயர்த்தடி பிடித்தல்
நன்றிகொள் மரக்கால் நாடிக் காட்டல்
குத்தல்வேல் பிடித்தலோ கங்கை மர்த்தனம்
புத்தொளிர் பிடவை பிடித்துப் போந்தல்
மெத்தியல் கொள்ளுதல் மேம்படு மிதற்கே. 7

சிகரக் கையே செப்புங் காலை
நிகர் முட்டியங் குட்ட நிமிர்த்தல்
குகையோ யங்குசம் கோதண் டம்கொடி
அசை மணிக்கரம் அழகுடன் பிடித்தல்
நிரவல் வச்சிரம் நிறிலக்கை செவளம்
எறிவன் விசைபோ லெனவுங் காட்டல்
தாபிற தமணி செம்மஞ்சி யிடல்
விபிதக் குழலை மேம்படக் கோதுதல்
திகழுகுடம் பெயர்த்துத் தரித்தவொ டின்னவும்
புகல்வ ரிதன்றெழில் எனப்புகன் றனரே. 8

கபித்தக் கையே காணுங் காலை
குவித்த சிகரம் அங்குட்டந் தற்
சனி யுள்நுனி யெனதன் றெழில் பொறப்புட
நேமி பொருசரம் பந்தடி தோமர
மீட்டி சூலமா வச்சிரம் செம்நெல்
லாயுதம் மந்திமும் பத்திய வடிவாள்
பிடித்தல் மற்று பின்னவை யிடமுடன்
காட்டு மென்றன [கருது] மிதற்கே. 9

கடகா முகமே காணுங் காலைப்
புடைபோடு கபித்தம் பொருந்திய கனிட்டன்
மன்னிய மகனு மிகவளைந்து நீங்கல்
முனமி தன்றெழில் முத்தநே யம்பெயர்
தூபங் காட்டல் கோல்குடை பிடித்தல்
சாப மொன்றிய தன்கணை வாங்கல்
வீசுவ பூப்பறி வெண்முத்து மாலை

வாச மாலை பலதுகில் பிடித்தல்
அங்குசம் பிடித்தல் அணிபெற வெட்டுதல்
செங்கையிற் றாரிகைப் பிடித்தல்செப் பினரே.

சூசி கரமே சொல்லுங் காலை
பேசு கடகா முகம்பேர் தற்சனி
அடவுட நீட்ட லாகு மிதன்றொழில்
நெடிமை வளைவே நிகரி லசைவு
நடுக்கம் பரப்பே நண்ணு சக்கரம்
கொடிமுன் னொன்றேதல் கொத்துட[ன்] நறுமலர்
கண்ணுங் கருதுதல் நல்லோர் தன்மொழி
நண்ணு மலர்கொடி நற்றூப தீபம்
வாழ்ந்த கதியோடு வால சற்பந்
துளிர்விளை மயில்சுட்டு மேல்நோக் கசைவு
அந்த நோக்க மசைவா லொன்றை
முந்தப் பண்ணி பண்ணிற்றாக
மொழிதல் நாசிகை யவைநல் லேக
தண்டம் பேசி லிக்கை பெருகிய
வசையால் லறவுட னேயிரு மருவக்
கூட்டமாய் விக்கை யணிவட மாகில்
வணியோன் பொருளடையக் கொடலிவர்
வாக சாட்டு மயிக்கை யுயர்வளை
விரல்நாலில் முதநா லிட்ட முடிவு
அருளும் வார்த்தை யிருபமா வனமொழிய
வென்றல் நீட்டல் கம்பித்த லேவல்
ஒன்றின் ஏந்தல் நடுக்கமோ துடை ரளவோ
கண்டலம் மயிரோடு கோபஞ் செருக்கே
ஒடோடி யுடனே கதுப்பி லொப்பினை
தன்னைக் காட்டல் காணிக்கை நெற்றி
மன்னி நிற்றல் வண்பகை குறித்தல்
செவிக்குள் சொறித லதிகழ் சினங்காட்டல்
அவைக்குட் டப்புவா ரதென்றி லிக்கை
இரண்டுந் தற்சனி இசைசத்து நீக்கிற்
றிரண்ட கூட்ட முன்நிற்க முன்செப்பு
மிக்கை சொத்திக மியல்படு கலகம்
தக்கரு தானுட னேங்கி

லற்றவு காட்டு முடனிக் கைகள்
இறுசுவ லத்துணி றுற்றிடத்து ஞேக்கி
விரவி வெல்லைக் காட்டுமிக் கைவிரல்க
.........முன்பின் விளங்கிய
முத்தலர்ப் பிரிவார்ப்ப.........லெல்லை
பேணு மவளை யறியக் காட்டு
அவ்விரலைச்சுற்றி லிருக்கிற தோல்வடி வழகே
யுற்ற வியாதிர வொண்சிலா வாட்டப்
பரிவட மாலை பகர்கொண் டாட்டங்
கருதிய சூறைக் காற்றுடன் காட்டு
விக்கைதா னெண்ணுதல் நெற்றியிற் றெக்க
நெறிபடருஞ் சொல்லும் பெருவிரலைக் கீழ்நோக்கல்
[பிறையும்
காட்டு மருவிக் கீழ்நோக்கி வண்மையிற் புரிதயில
பரிவுட னித்திறம் பகருமென் றனரே. 11

பரம் கோசகை பகருங் காலை
அற்புத கங்கை குவியை விரலும்
மிகுந்தலை நீக்கி மேம்பட நிற்றல்
புகலி லிதன்றொழில் பூந்தா மரைமலர்
பலவித மிகுதி பணைமுலை விளங்கினி
சொல்லிய பந்து துலங்கு நற்றூப
மெல்லா மள்ளுதல் விளம்புமென் றனரே. 12

அரவின் றலையே யணிபரம கோச
கருவிய வங்குல மசையக் கூட்டி
உரகுழி வெய்தீ ஒன்றொன்று பெட்பெற
வணியும் பெருமை யிதன்தொழில் பாடு
பரம்பெய்துகம் பண்ணுதல் நொடிய தண்புனல்
சித்தனு தெளிதல் கொலைக்களி மத்தகக்
கொம்பைக் கேட்டல் அமைத்தனர் நடநூ
லவையறிந் தோரே. 13

மான்றலை யரவி னறியிற் பெருவிர
லென்ற கனிட்ட னிவைவா பாற்க
மூவங் குலமும் முயன்றுகீழ் நோக்கல்
மேவு மிதன்றொழில் விளம்பில்வாய் புதைத்தல்

காலில் இடமின்றி நீயே தென்றுல
திவ்விய மருங்குல் திகழ்க்கை யூன்ற
விக்கருமஞ் செய்வேனென் றுரைத்தல் தக்க
வதுவில்லை னென்றுதா னுரைத்த லிப்போ
துண்ட னலிய வுல்லாச மொப்பில்
அப்பில மருங்கு வாவென் றுரைத்தல்
இன்னு டிவ்வூ ரிப்பே ரென்றல்
மன்னு மவர்பூசல் வகுத்துரைத் தனரே. 14

காங்கூ லக்கம் மகனிட்ட னுடனே
பொங்கிய நாமிகை யுள்ளே வளைய
மூன்று விரலும் முவ்வெரி போல
தோன்றித் தொகுத்தல் சொல்லுமி தன்ருெழில்
முல்லை மெள்ள முருகாற் செண்பகம்
மல்லிகை யாம்பல வற்றின் குளந்தய
மலருடன் சாற்று மிளங்காய் நோய்க்குவி
காங்கூல மணுகுதலும் விரிகாங் கூலமென
மூவக மூவகமும் விரித்தல் திரிபுர
முறுவல் திரட்டி யுடனே வருமுக
மலசி வகுத்துறை வகுத்துரைத் தனரே. 15

அலர்பல் லவமே ஐந்து விரலும்
உலவிய கனிட்டன் முதலா யுள்ள
விரலொன்றின் பின்னே யொன்று நிமிர்ந்து
சென்றுளக் குழிந்து தெரிவற நிற்ற
லிதன் ருெழிலது நீயா ரென்றல்
திகழுமிவை சோரவே............செப்பல்
பொருளில்லை யென்றல் புனைப்ண புரைத்தல்
வரிசை யறவு மனகோசம்
கருதின ரிப்படிக் கமலம தென்றே. 16

சதுர்க் கையே சாற்றி நீடப்
பெருவிரல் நடுவிரல் பண்ணுநடு வில்மயில்
வளைந்து கூட்டி நால்விரல் நிமிர்த்த
லணிபுண்கை யொடுக்க நணியும் நடுவுடன்
வஞ்சனை யுறுதி வார்த்தை பொறையே

பத்தியம் புகல்மிக் கரங்கள் நிறையு
மண்டலமாய் நீடும் விசாரம் மிக்க
நாணம் விசேடந் தரித்தல் தக்க
வார்த்தை யுத்திரம் மரையிதன் மான
செவி யிருட்சியே பண்ணியே புத்திக்
கான விளையாட்டுக் கத்துரும் விருப்பம்
பொறையே நினைவு போற்றிய வாசையு
நிறையுங் கூட்ட நிகரில் சுத்தத்
திருத்த மதுரந் திகழிருள் மேன்மை
விரித்த சீலம் மெச்சுக மினிப்புடன்
அற்புத மின்ப மதுவில் லாமை
சொற்படு நற்குணந் தொல்குண மென்றறைக்
கேட்டலொளி பஞ்சவன்ன மென் றிவை
காட்டு மிக்கை நடுவிர லேந்தல்
வெண்மைட் யசைக்கு மிக்கரம் வாய்ந்த
வட்டம் பொன்மை வண்சிவப்புச் சொல்லு
மிக்கையில் பெருவிரல் துடைத்தல் நல்ல
பசுமை நாடிய நீலம் காட்டு
மாகிச் சாந்துக் கரந்தான் தொட்டு
மாலை சொல்லிய வின்மை நெஞ்சில்
பாவினை நிகரில் கல்விஞ்ச
வுரைத்த லன்மேவு மிதன்றெழில். 17

வண்டு கையே மன்னிய நடுவிரல்
கொண்டு நுனிவிரல் கூடச் சுட்டுட
வளைந்து சொல்லா திருவிரல் விட்டு
நிமிர்தல் மேவு மிதன்றெழில்
தாமரை யுற்பலந் தண்டு பூங்கொத்
திவையாமெனக் கொடலணி வண்டு காட்டல்
கண்ணு பாணங் கதிர்முக வாட்டஞ்
சொன்னர் பரதத் துணிவறிந் தாரே. 18

அன்ன வாயே யங்குட்டந் தற்சனி
மன்னிய நடுவிரல் வந்து கூடச்
சிறுவிர லணிவிரல் சரிந்து நிமிர்தல்
பெறுமக் கன்னைப் பிணமம் பேசி

யலர்பல செறிவை சிதரு தல்செரு
நொய்மை அறியு மேன்மை பயமிலாமை
நெறிப்பட வுரைத்தனர் நீணிலத் தோரே. 19

அன்னை பக்க மறியுங் காலை
பின்னைய தற்சனி பெடநா மிகைக்கோட
வதன மிசையே பெருவிரல் கூட்டி
நீடிக் கனிட்ட நிலைபேர் தன்றொழில்
தற்பனம் பணமே நறிணை யேற்றல்
தசைபெறு மற்புத வுண்டி கொடுத்தலவ்
வுண்டியை யங்கீ கரித்தலா சமனமிவை
தங்கும் வேதியர்க்குத் தானென வுரைத்தல்
சிங்கன மாலே பன்மணி நூலே
புளகம் பரிகரி மரிமந் திணையுரு
மைந்தர் புலவி யுரைக்குமற் றிக்கைதான்
முந்துகபேரம் பொருந்துநோ யமுதா
சோகமும் பிரிவுஞ் சொல்வ திப்படி
யாகிய பிரிவு மதன்செய லதுவே. 20

சந்தங் கிஷமே தற்சனி பெருவால்
முந்துனி யிதன்முறை மையில் கூட்டி
தங்கு மூவிரல் தாமவை விரிய
அங்கை குவிய அராளம் போல
வைத்துத் தான் மூவகைத் தற்சனி
முகம் பக்கம் புதியவக்கரம் புகன்ற
பெயர தின்முகச் செந்தங்கிஷ மொழியில்
மெய்ப்பாடு மிகுபூங்கொத்து மேம்படக் கொய்த
லஞ்சனங் திரித லாகாதி யாகில்
பூதல வஞ்சக் கொம்பை வாய்மொழி
யிசட்சி மறரி னிணை யுணர்த்தல்
பேசின ரதற்குப் புரைப்படு பக்கச்
சாந்த வங்கிஷம் புகல்நிறையு கவிதை
நேர்பதி கொலைத்தொழில் பகரும்
வெஞ்சொற் பனவ வாசினத் தொடரிக
வெம்பாண மிலக்கி நிலப்படுத விருகையுங்
கூட்டி யோகங் தியான மொருவர்

காட்டும் புகல்வலிக் கரங்களி றுகச்சில
சந்தவங் கிஷமலர் கொய்தல் தக்கபூத்
தொடுத்தல் சொல்லுங் கயிறு தீற்றல்
மயிர்த்துரும் பாதி வகைபெறக்
காட்டில் செயிறரு விசாரஞ் செம்பஞ்சணித
லிவையிறு சந்தவங்கிஷத்தி னியன்ற விதற்கே. 21

முகுளக் கையே மொழியுங் காலை
மிகவிர லணைத்து மேம்பட வேந்திக்
குவித்துக் கூட்டக் கூறுவ ரிதன்றொழில்
புவிமுத லாகிய தோர்பூ தங்கள்
வினவ சொறித லுயர்திரள் காட்டல்
புல்லிய புலியடித் தாமரை முதலாம்
பூமிக ளங்தெய் வத்தின்
தியான மற்சினை செப்புமென் றனரே. 22

சிலந்திக் கையே சொற்பம் கோசம்
மலர்ந்த விரல்கள் வளைத்த விதன்றொழில்
அளகந் தனைமுடித் தளிப்பரத் தல்முத
லளித்தல் வவ்வுத லுளையுஞ் செறிதலுயர்
புல்லிய புலியடி வுடனே புகன்ற
கல்லெடுத் தெரிதலுங் காட்டுமென் றனரே. 23

தாம்பிரச் சூடந் தானங் குட்டம்
மேம்படு பெட்டி நுனியின் மேலத்
தற்சனிக் கொத்த தகுவிர லிரண்டும்
பொற்புட னங்கை பொருந்துத லிதன்றொழில்
தலத்துதி நொடியெடுத் தண்டுடன் பூவும்
நர்பமும் காட்டல் நானூ றுயிரம்
மென்னும் பலவு மியம்பு மென்றனரே. 24

சதுர்மக் கையே சொல்லுங் காலை
காமகத் திரிக்கை காநள துளங்கி
செங்கைத் தலமுற் செந்து விளைத
லங்கதன் றொழில் விருகத்தி நசைவுடன்
நன்நடை யாமைபச்சொந் தில்புலி
புலியடி காட்டு மேப்புகன் றனரே. 25

பரம கோசக் கையே படும்
பெருவிரல் கூட்டத் தற்சனி
கனிட்ட னனும் கநிட்டல் நீடல்
காணு மதன் ஞெழில் மயூரங்
கழுநீர் தாமரை கவினபெரு மிதழுடன்
விழுமிய வான விளம்புமென் றனரே. 26

பிண்டிக் கையே பேசிற் தற்சனி
கண்டு பெடய நாமிகை கனிட்டனே
கீழ்வளை யணிநற் பெருவிரல் தொகுமிவை
பிசைசெய் தோடு நீங்க விதன்றொழில்
மனத்துயர் நுகற்க தொழில்
மன்னுகுச் சிததொழில் தின்னப் படுவன்
குணவாய்ச் சொ....................ல
அள்ளிக் கொள்ளுதல் தன்விர லெண்ணுதல்
கனிட்ட நீட்ட லாறு முதலாம் .
[அ]நாமிகை நீட்டல் எழுகுதல் மெட்டு
முதல் மியல்படு நீட்டி
சுட்டி லொன்பதுஞ் சொல்லுமென் றனரே. 27

மென்னிலை சொல்லிற் கனிட்ட [ன]நாமிக
மன்னிய பேடு நீங்கி[யே] நாலும்
நிமிர்த்துப் பெருவிரல் பாங்குரு தற்சனி
மிகையே பத்திதல் சாதிநான் கென்ப
வேதநா லுடனே யறம்பொரு ளின்ப
மளிதிகழ் வீடு சிறந்த தேவர்கள்
திசைநால் கவித்த நாக மென்பவை
நாலிவை யொழிந்துஆகம பொருள்பின மிறகே. 28

உன்னிதக் கையே உரைதரு கனிட்டன்
மன்னிய பெருவிரல் வந்து கூட
வொழிந்த விரலுள் வளையா நிமிர்தல்
மொழிந்த விதன்றொழில் மூன்று கால
தன்மை முன்னிலை சாற்றிய படர்க்கை
முன்னிய முக்கண மும்மூர்த் திகளறு
மூன்று லோகம் முப்புறம் சுடர்தமிழ்
தோன்ற விதுவே தொகுத்துரைத் தனரே. 29

மண்டலக் கையே மயங்கு மங்குட
தண்டாப் பெட்டின் றன்னுனி பொருந்த
நின்ற வகுட்டமல நின்ற வளைத
லொன்றிய வலக்கை யுறம்பமுத் தண்டம்
கண்டகம் வளையே காண்ட கருதப்
படைவுடன் காட்டி லபிநய மிதற்கே. 30

சங்குக் கையே சாற்றுநால் விரலு
மகுட செற்றே பான்மை வளையப்
பெருவிரல் நிமிர்தல் பேணு மிதன்றொழில்
தகும்மோ தடைத்தல் சான்றோ ராலே
வட்டமுள் ளங்கி சய்யாநற் கூட்டம்
வொளிய நுதற் கணங்கள்
காட்டு மென்றனர் கலைவல் லோரே. 31

இலதைக் கையே யியம்பிற் பேடு
மலிவெடு தற்சனி வந்து கூடி
இருநுனி இயங்கு குட்டம் சோவடி
உன்ற மிகைக்க னிட்டனுள் வளைதல்
கூட விழைதல் குலவிய மணிபொன்
நிடய வைரங் காட்டு மென்றனரே. 32

வலம்புரிக் கையே வாயாத கனிட்டன்
நலந்திகழ் பெருவிரல் நலமுடன் நிமிர்தல்
தற்சனி.........லோய்ச் சற்றே வளைய
வெள்ளி மொழிந்து மேதகு நினைவு
.........வள்ளுத கஞ்ச மனக்குற்ற
வி.........டு மென்றனர் கற்றுணர்ந் தோரே. 33

ரட்டை.. ......கை பதிநஞ் சாவென

அஞ்சல.........கடகம், ஸ்வஸ்திகம், கடகமுகம், உ...த்துங்கம், நிஷாதம். டோளம், புஷ்பபுடம், மகரந்தம், மஹஜதன்னம், விக்கிறதம், வர்த்தமானம், கொற்கை, புத்திரிகம், தொழில்.........க்கை, கை இரண்டும் பதாகையாகக் கூட்ட அஞ்சலிக்கை, அ

அஞ்சலிக் கையே இரண்டும் வளைத்து
அங்குட் டநுனி வைக்கக் கபோலும்.

இருகை விரலு மனையும் தம்மு(ள்)ளே
கோத்து பெருவிரல் நீட்டகற் கடகம்
பதாகை இரண்டு மணிக்கட்டி
லொன்று மதுவே ஸ்வஸ்தி கையாம்.

இருகை கடகம்

மணிக்கட்டி லொன்றில் கருது கடகா
வத்த மெனபின் றக்கையோ டராளம்
ஸ்வஸ்திகம் வைக்க உருப்பமைந்...........
உத்துங்கமென..............
வலக்கையது முட்டி சம்புடன் செய்ய
நிலக்கை, நீழ்குஞ்சிதக்கை.

நிஷாதம்

இருகையுஞ் சற்பசிரமாக கைரிடன்
மடிமேல் வைக்க டோள மேனகையிரண்டும்
கற்பசிர மாக்கி ரிடன் கூட்டில்
யெந்த புஷ்ப புடம்.

பிறைக்கைமேல் பிறகை வைக்கில் மகரக்கையாம்
இருகை யெருதந்தோள் முழங்கைமேல் கவிழ்த்து
நீட்ட பொருமத யானையின் கோடு
இது எதிரே வைக்க வகுத்த மென.

முகுளக்கை கீழ்வர்த்தமான மென,
கடக்கை சுட்டா நுனி விரித்துக் கூட்டக் கொற்கையாம்
இருகையும் தம்முள்ளே கோத்து
மருவுமது புத்திரிக மென.

ஒற்றக்கை முப்பத்து மூன்றுக்கும் ஆண்கை பெண்கை அலிக்கை பொதுக்கை வரும்வாறு.

ஆண்கை

முட்டி சிகரம்மலர் பரம்சந் தங்கிஷம்
விட்ட சிலந்தி மிருகசி ஒட்டு
சதுரம் பதாகந் துருதிரு
பதாகம் அதிகமுட ணுண்கை நவமாம்.

பெண்கை

கடகஞ் சுகதுண்டங் காங்கூல மன்ன
மடவாம் பிறக்கை யாராள மந்தட
மருவு மன்ன பக்கந் தாம்பிதை
சூட மான்றலை யாக
மின்ன மெட்டும் பெண்ணு கும்மே.

அலிக்கை

சர்ப்பசிரம் வண்டு தனிமுகுளங் கத்திரிகை
விற்பனஞ்சேர் கோசம் கபித்தமுடன்—அற்புதமே
யாமம் மலியா ரென்றுரைப்ப ரேயலிக்கை
பாகனைய சொல்லார் பரிந்து.

பொதுக்கை

உன்னிதமா மண்டலம் யூறவலம் புரியே
மின்னிலையாகுஞ் சங்குலதை மேம்படவே—மன்னிவரு
தூமம் பிண்டியாய்ச் சொன்னார் பொதுக்கைஎனத்
தார்மேவுங் குழலாய் தான்அழகே தொழில்கை

தேசிபொருள்கை

ஒற்றக்கை நாலெட் டடனென்று தப்பாமல்
பற்றி விரட்டக்கை பதினைந்தாய்—நிர்த்தக்கை
முப்பதுமாய் தனக்கு மூண்டதொழி லத்தனையுஞ்
செப்பு முனிவன் செயல்

கை வகை முற்றும்.

ஹஸ்தகானம்

அத்தகான மிவைநான் குரைக்கிலிவை பெத்தும்
வெட்டிதமும் வெட்டிதமே சுத்தவியா—வர்த்திகமே
மேவு பரிவு வர்த்திகமென் னார்பரத
சாத்திர நூல் வல்லவர்கள் தான்.

சுபவெட்டிதம், அபவெட்டிதம், வியாவர்த்திகம், பரிவர்த்தகம் என்னும் கானங்கள் நான்கு மறியுங்காலை ;

சுபவெட் டிதமே மறியுங் காலை
சுபமார்புக் கருகே தோன்றித் தற்சனி
முதலாய் தயங்கிய விரல்கள்
பொற்புட னங்கை போதவுள் வளைத்தல். 1

அபவெட் டிதமே விளம்புங் காலை
உபவெட்டி தஞ்சுட்ட தலாயு வமையில்
விரல்க ளாறு மொருங்குடன்
வளைத்து விடுத லெனப்புகன் றனரே. 2

வியாவர்த் திகமே விளம்புங் காலை
உயர்விரல் கனிட்டன் முதலுள விரல்க
ளுருவிய கங்கை பொருந்தவுள் வளைத்தல். 3

பரிவர்த் திகமே பகரில் கனிட்டன்
முதலாம் விரல்கள் முலப்புறத்தி
விதமுடன் விடுத லென்றனரே. 4

ஒற்றக்கை, இரட்டக்கை, நிர்த்தக்கை, வற்தனைக்கை என்கின்ற ஹஸ்தசேஷ்டங்களும், அண்டபேதம், புடபேதம், பூசாரி, ஆகாசசாரி, அலங்காரசாரி, இறந்தகாலம், நிகழ்காலம், எதிர்காலம் என்றவையும் வருமாறு.

சொல்லின் கண்ணைக் கண்ண ழித்தல்
அல்லயங் குழலாய் அண்ட பேதம்.

ஆற்றி யெழுத்தை யகலாத வண்ணம்
போற்றி வருதல் புடபேத மாகும்.

நாமிசை வாத்தியம் நவின்றபின் கூத்தாய்
பூமிசை லொன்றிடில் பூச்சாரி என்பதாய்
காயத்து டன்தாக்கி நின்றபொரு ளெல்லாம்
காசத்திடை சொல்லிலா காச்சாரி யென்ப.

சங்கதே நடம்புரிந்து தாளத்தோடே யோடுங்கா
லங்கத்தால் செய்த தங்கசரி என்ப.

நான்முகனுல் படைக்கப்பட்ட மாத்திரைகளையும் திருமாலாலே படைக்கப்பட்ட தாளமுழவங்கள் கிரிகைகளும் இதெல்லாம் பரமேச்வரன் மாத்திரைகளையும், பல கிரியைகளையும் தமக்குத் தமக்கு அங்கமாகப் பாடினு ரென்றவாறு.

இறந்தகாலமாவது, தாளத்தை விதாளமாகிப் பிறக்க விட்டுப் பின்கூட்டி முடிப்பது.

நிகழ்காலமாவது, ஆடுமிடத்துத் தாளத்துடனே அளவு மானம் பிரியாதபடி நிகழ்கின்றது.

எதிர்காலமாவது, தாளத்துக் கெதிராக ஆடிப் பின்பு தாளத் திலே முடிப்பது.

இவை எட்டு வகையாலும் ஆடுதற்கு உரித்து என்ற வாறு.

புஜங்க முரளிதன் முதலான சிறிய விஷயங்களோடும் கூடி இருக்கின்ற தாண்டவமாவது, சொக்கதாண்டவம், ஆனந்தத் தாண்டவம், என்னும் இரண்டு பேதமான காரணக்கூத்தும், இக்கூத்திற்குரியதாகிய கால் கைகளும் வருமாறு.

மண்டலம், வர்த்தனை, காணம், ஆலிடங்கீத்து, கடித்தரிகுஞ் சிப்புகட்டு, புரியம் களியக்கால், உள்ளாளநட கடத்தல், கம்பித் தல், ஊர்தல், நடுக்கல், வாங்குதல், அப்புதல், அணுக்குதல், ஆராதவாசிப்புகுத்துதல், நெளிந்தகால், மாறுகால், இட்டுப் புகுதல், சுற்றி வாங்குதல், உடற்புரிவு. இப்படி இருபத்து நான்கு பேதங்களுடைய தேசியும், சுற்றுதல், எரித்தல், உடைத் தல், ஓட்டுதல், கட்டுதல், வெட்டுதல், போக்கல், நீக்கல், அணு குதல், முறுக்கல், வீசல், குடுப்புக்கால், கத்திரிகைக்கால், கூட்டு தல் என்று பதினன்கு தொழில்கா லென்றவருக்கும்,

மெய்சாய்த்தல், இடைநெறித்தல், அழித்தல், அணைத்தல், தூக்குதல், அசைத்தல், பற்றல், விரித்தல், குவித்தல் இவை யொன்பதும்,

சிங்களத்துக் கைகள் ; தேசி, வடுகு, சிங்களம், இந்த மூன்று விதமாக,

வைஷ்ணவம், ஸமபாதம், வைசாகம், மண்டலம், ஆலீடம், பிரத்யாலீடம், என்று பாதம் ஆறு,

ஸமம், உத்கட்டிதம், ஸஞ்சாரம், காஞ்சிதம், குஞ்சிப்பு என்ற நிலைகளைந்தும்,

சரிகை, புரிகை, சுமகலித்திகை, உரத்தக்கலிகை, புராட்ட தம், அத்தபுராட்டதம், ஸுவஸ்திகம், உல்லோலம், குத்தம்,

வேட்டனம், உல்வேட்டனம், தாக்கெனப், பிராயவிருத்தம், உபாக்ஷேபனம், அபாக்ஷேபனம், நிருட்டனம் என்று அங்கங் கிரிகைகள் பதினாறும்,

உக்கிரம், நூவை, ஆபோகம், என்று திரிவிதமாய் இருக்கின்ற கீதங்களால் பூத பவிஷ்ய வர்த்தமானங்களாய்த் தாளத்திலே யொத்தும் மாத்திரையிலே பிறக்கிற காலங்கள் வடிவாக ஆடி முடிக்கிற நிர்த்தம் பரமேச்வரனுடைய பூஜாக்ஷரமாக, ஈச்வரனுடைய ஸந்நிதியிலே, தேவகன்னிகையினால் நின்று நிருத்தம் செய்யப்படும்.

நாடகம், பிரகரணப்பிரகணம், அங்கமென்று தர்மார்த்த காம மோக்ஷங்களை யடைவிலே ஒன்றுக்கொன்று குறைந்தேறி வருகிற வஸ்துவும், உள்ளத்தையும், இல்லாததையும், உள்ள நாயகராயும், இல்லாதநாயகராயும், இருக்கிற யோனியும், கௌசிகீ, ஆரபடீ, பாரதீ, ஸாத்வதீ, என்று சதுர்விதமாய் இருக்கிற விருத்தியும், முகம், பிரதிமுகம், போகம், யுக்தி, என்று பஞ்சவிதமாயிருக்கிற ஸந்தியும், வாரம், ஈஹாமிருகம், ஸமவாகாசம், அடகு, வியாயோகம், பரணம், விதி, ஸல்லாபம், உதிருஷ்டாங்கம், பிரஜனம், என்று பத்து விதமாயிருக்கிற ஜாதியும்,

வீரம், பயம், பீபத்ஸம், அத்புதம், ஹாஸ்யம், ரௌத்ரம், சிருங்காரம், கருணை, சாந்தம், என்கின்ற நவரஸமும், இந்த நவரஸங்களடியாகவும்,

நகைத்தல், இதழ்மடித்தல், புருவந்துடித்தல், கவிழ்ந்து நோக்கல், கண்ணிமைத்தல், களித்துப் பார்த்தல், கடைக்கண்ணிறுத்தல், ஏறிட்ட பார்வை, பார்விழித்தல், சிரங்கணித்தல், தலையசைத்தல், கைநெறித்தல், கைவிரித்தல், உடல்நடுக்கம், விரல்நொடித்தல், மூரிநிமிர்த்தல், கொட்டாவி, மிளிர்வாடல், கண்சிவத்தல், கண்ணீர் வேட்கை, நடுக்கம், புடைபேர்ச்சி, நிட்டிப்பு, விம்மல், கண்ணீர் வீழ்த்தல், குறைமொழி, பலகால் பிதற்றல், தடுமாறிச் சொல்லுதல், மெய் புளகித்தல், முதலாயிருக்கிற அபிநயங்களும்,

ஸ்தம்பம், பிரளயம், ரோமத்வயம், முதலாயிருக்கிற ஸத்வங்களும்,

நாயகன், பிரதிநாயகன், உபநாயகன், அனுநாயகன், என்கிற நான்கு நாயக விசேஷங்களும்,

உள், சொல், ஆகச்சொல் என்று திரி (திவி) விதமான சொல்லும்,

சுணம், சுரிகம், வண்மை, வதைகம், என்று நான்கு விதமான சொல்லும்,

பெருவண்ணம், இடைவண்ணம், வகுப்புவண்ணம், என்று திரிவிதமான வண்ணங்களும்,

கண், கூடுகானம், உள்வரி, பிறவரி, கிளர்வரி, ஐயம், கொச்சி, காட்சி, எடுத்துக்கொள்க, என்று அஷ்டவிதமான வரிகளும்,

ஆரியச் சேதமும், தமிழ்ச் சேதமும், இரண்டு வகைச் சேதங்களும், என்று பதினுன்கு வகையாய் இருக்கிற விலக்குறுப் பிணை யுடைத்தாய், அங்கோபாங்கப் பிரத்யாங்கங்களை அபிநயங் களால் அபிநயிக்கப்படும்.

"இதரண்டவம், நவதாண்டவம், நாட்யம், லாஸ்யம், நிர்த்தம் தவைவச" என்று மூன்று விதமாயிருக்கிற சாந்திக்கூத்தையாடி அருளினுர், என்றவாறு. புஜங்க முரளிதன் முதலாயிருக்கிற கிரியா விசேஷங்களோடுங் கூடிஇருக்கிற சொக்கதாண்டவம், என்னும் இரண்டும் காரணக்கூத்து.

தாண்டவமாவது, சாந்திக் கூத்தாகிறது.

நிருத்தமாவது, தேசி, வடுகு, சிங்களத்திற்குக் கால் கை திரிபதாகை, தேசியின் தொழில் கால் இருபத்து நான்கிற்கும், விரிவு வரும்வாறு.

மணல் விந்தை என்பது, ஸமநிலைதனிலே ஒருகாலை முன்னே யூன்றி, இக்கால் தன்னை பின்னூன்றிவலம் புரிவது;

விந்தனைகானமென்பது பாதமுயர்த்தி, உடம்பொடு சேர்தல்.

ஆலீடமாவது மண்டலமாக நின்று ஒரு காலிலே மெய் சாய்த்திருக்குமது.

கீற்ருவது நிலைநின்று மருங்கசைதல். கடிச்சரியாவது, அல்குலைச்சாய்த்தல்; குஞ்சிப்பாவது, காலை வளைத்துக் குஞ் சித்தல்;

கட்டுப்புயமாவது ஒருகாலை யுதைத்துப் பக்கத்தில் குத்தி, ஒருகாலை முன்னே யூன்றி மாறி வருமது.

உள்ளாளமாவது, குஞ்சித்த காலைச்சுற்றி உடலணைய வைப்பது.

கட்டுதலாவது, வலக்காலை விடப்பக்கத்தில் குத்தி, இடது காலை வலது கால் உதைக்க, இடக்காலை வலப்பக்கத்தில் குத்தி, அக்காலை வலக்காலோடு கட்டி வீசுமது.

கம்பித்த காலாவது, இரண்டு காலையும் பக்கத்தில் கம்பித்துப் பலகா லூருமது.

ஊருதலாவது, முன்னும் பின்னும் பக்கமும் பலகா லூருமது.

நடுக்கலாவது, காலில் கத்திரிம வருமது.

வாங்குதலாவது, ஒரு காலை முன்னே குத்திப் புரிந்து வாங்குவது.

அப்புதலாவது, வலக்கால் உதைக்க இடக்கால் புரட்டியும், இடக்கால் உதைக்க வலக்கால் புரட்டியும், வருவது.

அணுக்கலாவது, தலத்தில் பாதம் பட்டது படாதென உதைக்கப் படுவது.

ஆச்சிப்பாவது, பாதத்தை ஒற்றி இருபாலும் போக்கி முன் அசைக்குமது.

குத்துதலாவது, பெருவிரல் நீக்கி அணைவிரல் நான்கும் முன்னே மடித்துக் குத்தித் தீருமது.

நெளிதலென்பது, காலை முன்னே யூன்றி நெளிக்குமது.

மாறுகாலாவது, கால்களை மாறி ஸ்வஸ்திகமாக நின்று வகுத்தல்.

இட்டுப்புகுதலாவது, ஒரு காலை முன்னே குத்தி, மற்றக் காலைக்கட்டி மாறிக்கட்டி வைக்குமது.

உடல் புரிவது, சுற்றி வாங்கலாவது, சுற்றுதல்; காலைச் சுற்றி வாங்குதல்.

எறிதலாவது, சுற்றிக்காலை எறிதல்;

உடைத்தலாவது, சுற்றிக் காலை இடங்கொள்ள வைப்பது.

ஓட்டுதலாவது, சுற்றிக் காலைப்புரிந்து உதைத்து மாறி யொட்டுதல்.

கட்டுதலாவது, தன்மேல் பலகால் கட்டு கட்டுதல்.

வெட்டுதலாவது, ஒருகாலைப் பின்னே குத்தி ஒருகாலை முன்னே யுதைப்பது.

போக்கலாவது, ஒருகாலைத் தெளியப் பக்கத்தில் குத்தி முன்னே ஒருகாலை வீசுமது.

நீக்கலாவது, கூட்டிய தோள்களை நீக்குதல்.

முறுக்கலாவது, மடித்துத்திக்கல் ;

வீசலாவது, காலை எடுத்து நான்குபாடும் வீசுமது.

அணுக்கலாவது, நிலத்தினும், உடலினும் சிறிது தட்டி அணுக்க வருமது.

குடும்புக்காலாவது, ஒட்டி முன்னெட்டி கத்திரிகைக்கல் பற்றிக் கடுக முடுகுமது.

கூட்டுதலாவது, கடுக்கப்பகுக்க அடியைக் கடுகாசிக் கூட்டுமது.

வடுக்கலற்றெழில் கண்டு கொள்க.

மெய்சா யிடைநெரிவு மேற்சுழிவோ டாங்கணைத்தல்
கைதூக் கசைத்தல்கா லைப்பற்றல்—கைகள்
விரித்தல் குவித்தலிவை சிங்களமா மென்று
தெரிவித்தனர் தண்டமிழோர் தேர்ந்து.

சிங்களத்தின் காற்றொழிலை யுணர்வுற்று, மெய் சார்த்தலாவது,

செய்யிற் தொழிற்கு ஈடாக உடலைச் சாய்த்தல்.

இடைநெரிவாவது, செய்யிற் தொழிற்குத் தொடங்கி இடையை நெரிப்பது.

சுழித்தலாவது, சொல்லுக்கீடாய் மெய்யினைச் சுழிக்குமது.

அணைத்தலாவது, மெய்யுங் கையும் முகஞ் சொல்லுக்கீடாய் விரிக்குமது.

குஞ்சித்தலாவது, குவிக்கவேண்டுஞ் சொல்லுக்குக் குவித்தல், என, சிங்களமென்று சொல்லுமது.

சிறிதுட னிருந்து
வைத்துக் கித்துள் வாங்குதல் வருத்தல்
மெத்தன வோடு திரிபதா கையுடன்
கனமுறச் சொப்பமோ டேந்தல்
இசையுடன் புணர்த லொன்றிவை
வைத்தவை யழகுடன் வருவ
ததற்குச் சிங்கள மென்றிசி னுரே.

ஓங்கிய உக்கிரந் துருவை யோகம்
நீங்காம லாடப் பெறவேண்டுங்—கோங்கின்
றும்பை முலைமவா யன்ன தடையாய்
சுரும்பாற் குழலினுய் சொல்.

அகமார்க்கமாடு மிடத்துக் கீதவடிவுகள் மூன்றினு மாடப்படும்.

கீதவடிவுகள் மூன்ருவன

உக்கிரந் துருவை அபோகம்என மூன்றிடத்து
இசையு முறுப்பு இயலுமிம் மூன்றும்
வெருபட வருத லாடலது பண்பே.

ஆடலில் நின்றவை எல்லாம்
மாயோ ஞுடின வைஷ்ணவ நிலேயே.

குரவை, வரி, கோலம் என்று மூன்று கூத்தும் விரோதமென்று வேண்டுவர் புலவோர். இவற்றுள்,

குரவையாவது, ஸ்ரீவாசுதேவன் திருமணம் புணர்ந்த கோபாலன் கன்னியர் பதினுருயிரவருள் தம்மில் பொருந்திய கன்னியர் எழுவரு நலேவனவென்றியும், அவனின்பமும் அழகும் பாடி விநோதமாகத் தாம் வேண்டிய பண்களிலே பாடக் கையைக் கோத்து மண்டலமாக நின்று, வலக்காலே ஆலிடமாக்கி எடுத்து முன்னே குத்தியும் பின்னே புரட்டியும் ஒட்டியு மடித்தும் வாங்கி நிலத்தினு முதைத்து யிடப்பாதமும் அப்படியப்படி செய்தும், பின்பு கைகளே வக்கிரித்துக் கொட்டியுஞ் சுழன்றும், தாங்கள் வேண்டிய பலவினே கொண்டு மலே பாடி முடிப்பது.

குரவை யென்பது கூறுங் காலை
செய்தோர் செய்தகா ரியமுஞ் செயலும்
மெய்தக் கூறும் இயல்பற் றனவே
அதிகப் பொருள்பற்றி யன்றி வாராது.

வரிக்கோலமாவது, தலைவன் பிறப்பு முதலாக அவன் வென்றியும் அழகும் பாடி யாடுமது.

வரியெனப் படுவது வகுக்குங் காலை
பிறந்த நிலத்தினுஞ் சிறந்த தொழிலினு
மறியக் கூறி யணங்குந் தொழில்செயல்.

வரிக்கோலம் ; கொம்பு துருத்திக் கோலடிய மாணை பந்து விற் பத்திராங் குள்ளான் கழலாட்டு வண்டலுந்தி யோலும் அளவுமான பிழையாதபடி மன்னற் கியற்றுமது.

கோலமாவது,

புறப்புறமாகிய வெருபம் வைதான்
நாட்டி நாட்டி நமக்குடை செய்தியைக்
காட்டில் கோல மாகு மென்ப.

அவைதாம் ஒன்பதாதமும் எட்டு ஸத்துவமும் கொண்டு வருவது கோலமென்ப. ஏனெனின் ;

பந்தடி யருள வேண்டுமற முராளி
கொங்குமலை யாண்மை குந்தங் குடிப்பு
கொட்டத் திருப்புஞ் சிந்து வயிரவ
(?)............................பார்ப்பான்
சடாதாரி மறையே சோக மென்று
சொல்லப் பட்டவித் தரத்தன வொன்ப
தாதமும் எட்டு சத்துவமுக் கொற்றதானது
ஆதலது படமொழித லென்ற கோல
முற்றத் தத்தஞ் சாதித்தொழில் வழுவாதபடி
மக்கட் காகிவருவது.

விநோதக் கூத்து மூன்று மிவ்வாறே கண்டு கொள்க.

வகைக்கூத்து வருமாறு

மல்லியங் குடமால் வார்சடையோன் பாண்டரங்கம்
பல்லங் கொடுகொட்டி பாவைதிரு—வல்லாக்
கடையு மயிராணி காமன்பே டாடல்
துடையிடைசேர் துர்க்கைமரக் கால்

என்பது ;

மல்லியங் குடமா லென்பது மல்கூத்து ;

பல்லமுங் கொடுகொட்டி யென்பது பரமேச்வரனாலே யாடப்பட்டது ;

பாவை திருவென்பது பாவைக்கூத்து, ஸ்ரீதேவியாலே யாடப்பட்டது ;

அல்லாக்கடையும் அயிராணி என்பது கக்ஷிக்கூத்து, பரமேச்வரியால் ஆடப்பட்டது.

காமன் பேடாட லென்பது, காமதேவனால் ஆடப்பட்டது.

துடிக்கடைசை யென்பது துடிக்கூத்து ; முருகவேளால் ஆடப்பட்டது.

துர்க்கைமரக்கா லென்பது, துர்க்கையால் மரக்காற் கூத்து ஆடப்பட்டது. இப்பதினோராடலும் இவரால் ஆடப்பட்டது.

இக்கூத்துகள் இவரா லியாதுகாரணமாக வாடப்பட்டதோ வென்னில்,

கோபாலர் மனையிலே மேவிய குரன்றும்
கஞ்சன் விடுத்த மல்லரைக் கொன்றற்
காடிய கூத்தென மொழியப் படுதல்
சான்றபழி நீங்கு
மாபிநா டற்றோ ரமையுங் காலை
செயிர்த்த நெஞ்சிற் சீற்றஞ் சிறந்த
வசுரரைக் கொன்றல் காரண மாக
வந்தியம் பொழுதின் மந்தரங் குலுங்க
வாடிய கூத்தா மல்லியங் கூத்தே.

குடக்கூத் தென்பது,

கொடிபுனை மார்பின் மண்ணக மளந்த
மாயவ னண்டர் கண்கை மறுகி
ளுடிய தென்ப தறிந்திசி னோரே.

அதுதான் ;

இடைஞெழை மார்பிற் குடமது தன்னை
யெடுத்துமே............யு மிசைவுழி நிறுத்தியுங்
கடுத்தும் தோன்றியு மடுத்தடுத் தெறிந்தும்
முட்டியும் முயத்தியுங் காலுங் கையும்
போக்கிவினை கொளவு
தாளமும் கீதமும் தப்பா நெறிதலும்
மெழிலொன் றங்கையும் மாறுமிம் முறைபட்டன
செய்ய மந்தரு மருண்டு மருட்சியின்
மாண்டனர் மகளிரு மிகவும் நின்று
மாண்டழிந்து காலையும் வளையும் முறையுஞ்
சோர்ந்து பொறிநெறி படர்த்துக்கூத் தாகும்.

எரியி னுறுவன் விரிசடைக் கடவுள்
திரிபுர மெரித்தல் காரண மாக
வரிசிலை வளைத்து வாளிமுன் கோத்துத்
தரியலர் களமா டினன்பாண்ட ரங்கமே.

அலைதரு முனிவறி யாங்க மாக
மலைபொற் சுரரை மருட்ட வேண்டி
அழகு மணியு மாடையுங் கொண்டு
வழக்கோல முரிவுட மைத்துப் பலதொழில்
விதத்தால் பயன்பட்ப் பாட வெருங்கை
வீரு வீரைந்துதாம் வாவில்
கொன்றது கடைய மாகு மென்ப.

உமையவள் பாக மொருபுடை விளங்கிட
விமையவர் நாட்ட மிடபால் விளங்கச்
சிறுபறை யென்பது சீர்பெறக் கொண்டு
மறுவி லங்கள்மாற் றுளங் கொளுத்த
மதுவனைக் கொன்றல் காரண மாகப்
பொதுவிலத் தாடிப் புகலுங் காலை
கடிதிவன் வருதலிற் கையிற் பிடித்துக்
கொடுமையிற் கொன்றது கொடுங்கொட்டி யாகும்.

எண்ணி லசுர ரெதிற்போ வதலிறக்
கண்ணுற நிற்றல் காண்டலு
மரிது கொலவ காரணங் கூறு
துமியா மெனவல்ல நீங்கின வடிகளை
தொடுமெனப் பாவை யாசி றபயன்
படவு றுப்பி ஞற்றே
வியாட் டின்ன பாவைக் கூத்தே.

நடவா வென்றித் தாக்கின்ற
வடபா லவாய் வழிய வேண்டியக்
கடைசிய துருவுந் தொழிலுங் கொண்டு
கடைய மாடின னழனியு ணின்றே.

கோதிற பாற்சுவர் வெண்பொன் மேனுள்
மதற்கழியா மனத்தின ஞகலிற்
பெண்ண துருவு பேச்சு முடையு
நண்ணிய பின்றை நாடகங் கோத்து
வில்லும் வாளியும் வல்லிகை கொண்டு
விதியி ஞடலின் வேட்கையின் வந்த
வாதியைக் கோறல் காரண மாக
வாடினன் காமன் பேடிக் கூத்தே.

அறுமுக முருகன் பொறிமயி லேறி
சூரன் கொண்ட வீறழிப் பதற்காய்
உருவின் மாவாய் நிற்ற லிறகாய்
மொழித்துக் காந்து நின்று துடியடி
காடத் தோன்றிய பின்னை
வடுவற் கொன்றவ ஞடிய கூத்தே.

உருத்தெழுந் துடன்ற வசுரரை யெல்லாம்
செருப்புகன் றெழுந்து சிலைவல னேந்திக்
கருந்தலை யூர்தி மாயவன் முன்னின்
றருஞ்சமாற் றுவய ரந்தக ஞதிப்
பாம்புந் தேளு மாகி யாங்குமா,
வுருவே யேங்கி மேற்செல மாயம்
வேண்டுமிம்பாய் தோற்கென மாங்காலாக் கொண்டு
வருந்தோட் பைந்தோகை யுகைத்தன ளாகித்
தோள்வளை யோலிப்பக் கொடித்தோ ளாக்கி

வாளே மாய வாளாட் கண்டு
வஞ்ச மறந்துதாம் வருதனின் வாளால்
வெஞ்சின வீரரை வெட்டினன் வெகுண்டே
எனப் பதினோராடலும் கண்டு கொள்க.

இனிக் கூத்துக்குரித்தாகிய கால்கள் வரும்வாறு

மன்னியசீர் வைஷ்ணவம் சமநிலையே வைகாசம்
மின்னுடைய மண்டமென் றோதினர்—பன்மையா
லாலிடமுந் தான்பிறத்தி யாலிடமென் றோதினர்
மேலாய் நூலோற் வித்து
காகளா றினையுமுணர் வுற்று.

அவை ;

வைஷ்ணவம், சமநிலை, வைசாகம், மண்டலம், ஆலீடம், பிரத்தியாலீடம் என இவை.

சமநிலையி னொருகால் பகிர்ந்து
நெளிவாய், நிற்பது வைஷ்ணவம்.

தலத்திப் பாதம் தம்மி லிசைந்து
கலக்க மின்றி நிற்பது சமநிலை.

தெளிதரு சமநிலை பகிர்ந்து முழந்தாள்
நெளிவாய் நிற்பது வைசாகம்.

பன்னிரு விரலிடை சமநிலை பகிர்ந்து
மன்னி யிருப்பது மண்டல மாகும்.

அதுவா னுல்விரல் பற்றி நடத்தலும்
உரித்தெய்து வோயொரு கால்பக்கம் போக்கி
அதன்மெய் சாத்தலா லீடம் என்பது.

அது, பின்முன் னியற்றல் பிறத்தியா லீடம்.

அறுவகை நிலையுங் கண்டு கொள்க.

ஒப்பாஞ் சமநிலையே உற்கட்டிதஞ் சாரமேற்
றப்பாத காஞ்சிதமே கா லுயரிற்—றப்பான்மை
வஞ்ச மருங்குல் வகுத்தன குஞ்சிப்புப்
பஞ்சதம் பரதத் தொழில்.

பார்த்த தொழிலைந்து வருமாறு

அவை சமநிலை, உற்கட்டிதம், சஞ்சாரம், காஞ்சிதம், குஞ்சிப்பு என்பன.

ஒக்க மிதித்தல் சமமாகும் ;
முன்னடி யூன்றுதல் உற்கட்டிதம் ;
முன்னடி பலகால் மிதித்தல்சஞ் சாரமே ;
எடுத்த பாதம் குஞ்சிப் பாகும்.

இனி அங்கரிக்கைகள் வருமவாறு

சரிகை, புரிகை, சமகலி, திரிகை, உறைத்த கலிகை, புறட்டகம், அத்தபுறட்டகம், சுவத்திகம், உல்லோலம், குர்த்தநம், வேட்டனம், உல்வேட்டனம், தாகபனப்பிராய விருத்தம், உபாக்ஷேபணம், அபாக்ஷேபணம், நிகுண்டனம் எனப் பதினாறு பிரிவு.

சரிகையாவது, இந்தக் கூத்துகள் ஆடும் இடத்திற்குரித்தாகிய வரங்கனை சொல்லுமதும் உணர்வுற்று ;

ஆடலும் பாடலும் கொட்டும் பாணியும்
நாடிய வாங்கு சமைக்குங் காலைத்
தேவர் குழாமும் செபித்த பள்ளியு
மஞ்சாறது புள்ளும் சேக்கையும் புற்றுநீங்கி
பொற்களி யானை புறைக்கூடம் சார்ந்து
மாவின் பந்தியோ மயங்குதல் செய்யாது
செருப்பொரு மிடமுஞ் செரியும் நீக்கி
னுண்மை யுணர்ந்த தொன்மைத் தாக்கி
மதுரச்சுவை மிகுத்தாய் மதுர நாறிய
தீரு மாட்சி நிலத்தொடு பொருந்திய
வித்திறத் தாகு மரங்கினுக் கிடமே.

அரங்கி னுயரமு மகலமும் நீளமும்
பொருந்த நாடி யுரைக்குங் காலைப்
பொருந்தமண் மால்வரை சிறுகழைக் கன்றிற்
கண்ணிடை யொருசாண் வளர்ந்தது கொண்டு
இருபத்தி நாலு விரல்கொள வதனுல்

எழுகோ லகலத் தெண்கோல் நீளத்
தொருகோ லுயரத் தருபின தாகி
யுத்தர பலகையோ டரங்கின் பலகை
வைத்த யிடனிலை நாற்கோ லாகப்
பூதரை யெழுதி மேனிலை வைத்து
நந்தி யென்னும் தெய்வ மமைத்துத்
தூணிமுற் பிற்பட மாண்விளக் கெடுத்து
ஈருறு நிறைந்த போர திற்கு
யிரந்தெய்தி யொன்றுட னற்ப
போர்சிறு பினிலே காதிசரித் திரமும்
முட்டில் கேள்வி மூன்றரை கோடி
யொட்டிய விருடி கணங்களு முள்பட
விமையவற் கரச னிந்திரன் வலம்கொள்
தும்புரு நாரதர் தோன்று முன்கொளச்
சான்றோ ரவையும் சாருப விடம்பெற
நடுவே றெமன் திருமால் பின்கொள
மணமகள், பூமகள், மலைமகள், நாமகள்
எண்ணி நான்கு மெய்துவ நாற்றிசை
கோவு மியானையும் குரங்கும் பிச்சனும்
பறவையும் பாங்குடை புருஷா மிருகம்
யானையும் எழுதி இந்நிலம் விளங்க
பாவையா யியற்றுத்ற கரங்கெனப் படுமே.

சடம்பதினே முங்குலம் பகிந்தொரு கோலா
லதிநீ ளகலமே யாறுய்—சதுரமென
மேலேயொரு கோலளவு வீருமது பீடத்தின்
மூலைசதுர் வேக மொழி.

அம்பத்தோ ரங்குலமே அம்பத்தோ ரக்ஷரமாம்
செம்பது பீடத்தின் தேவதைகள்—சொம்புடனே
நந்தியின் விக்கிரகம் நாலிரண்டு சத்தியுட
னிந்திரனே டெண்ணப் படும்.

அகரமுத லன்பத்தோ ரக்ஷரமேல் நின்று
சிகர முடிவானோர் சேவிக்க—நிகரிலா
ஆதியக மார்க்கத்தி னுனபொரு ளத்தனையும்
நீதியுட னுடினு னின்று.

புஷ்பாஞ்சலி லக்ஷணம்

मगणं चेन्द्रदैवत्यं (रिम्भागा) षण्मात्रं तु गुरुत्रयम् ।
आग्नेयं यगणं पंच लघुरेकः प्रयौ गुरू ॥
वारुणं तगणं पंच प्रभावेको गुरुर्लघू ।
वायुश्चतुश्च जगणं लघुर्गुरुलघुस्तथा ॥
चतुष्कुबेरं भगणं गुरुरेकं प्रभौ लघू ।
ऐशानं नगणं चैव लघुत्रयं विधीयते ॥
एवं चाष्टगणः प्रोक्तो मातृसङ्ख्यो विधीयते ।
ततस्तद्देवता वर्णास्तद्वत्पुष्पाणि चाहरेत् ॥
यथा च मातृसंख्यास्ति तथा पुष्पाणि चाहरेत् ।
शङ्खं चक्रश्च योनिं च निर्याणश्चामृतं तथा ॥
कूर्मं च धेनुं ज्ञानं च इति मुद्राःश्रुताः क्रमात् ।
एवं पुष्पाञ्जलिं कृत्वा ततो नाट्यं च कारयेत् ॥

சித்ர குண்டலி

தத்தி......ததி தொ ததக்கத் திக்கத் தோ வென்றத் தொக்கவைத்து ஆடி உற்புத புலுத பேதம் கொண்டாடித் திக்க நிறைச் சமயமாய்......அவதாகங் தூக்கி

वायोर्जानुर्वैके कृत्वादौ (?) पादाग्रं चापि संपुटम् ।
ईषन्नासाग्रदृश्यं च देहदीर्घं च तत्समम् ॥

பூந்தள புஷ்ப புடக்கரணந் தன்னில்
ஏந்திய புஷ்ப புடக்கை எடுத்தெதிர்
சேர்ந்த வரங்கமை தேவர்கள் சேவடி
யாய்ந்தலர் சிந்திமின் னஞ்சலி செய்வாள்.

தலபுஷ்ப புடக்கரணமாவது

वामे पुष्पपुटः पार्श्वे पादाग्रतलसंचरा ।
तथा च सन्नधः पार्श्वे तलपुष्पपुटं भवेत् ॥

மருவுமிடத் தாளின்பின் வலத்தாள் செல்ல
வலக்கை கனிட்டன் முதலாய் வர்த்தித்
தாங்கே தெரிவ
பிறமண் டலித்து மார்பினேரே செல்ல
மிடப்பக் கமுமித் தன்மைத் தாகியுரை
இருகை தற்சனி முன்விரல்க ளெல்லா
முள்வளைய வர்த்தித்து மெய்யும் கையும் கருது
சுழிப்பாய்க் கொடங்கைக் கூடச் செறிகில்
கண்டதள புஷ்ப புடக்கரண மாமே.

புஷ்பபுட ஹஸ்த லக்ஷணமாவது

करौ भुजगशीर्षाख्यौ मिथः श्लिष्टकनिष्ठिकौ ।
स तु पुष्पपुटः प्रोक्तः प्रमाणं नृत्तकर्मणि ॥

புஷ்பபுட ஹஸ்தப் பிரமாணமாவது

चतुर्दशांगुलित्तोयं कार्यो नाभिस्तनान्तरे ।

அஞ்சலி ஹஸ்தமாவது

पताकस्तलसंश्लिष्टो भवेदञ्जलिसंज्ञताम् ।
मस्तकःस्तनमित्येवं स्थानमस्य विधीयते ॥

नर्तनं दृष्टिमात्रेण दृष्टिभाव इतीरितः ।
मस्तकस्य तु यत्कर्म शिरोभावस्स इष्यते ॥

इन्द्रियाश्वादमेतमयौ (?) मनोधर्मस्स इष्यते ।
करमात्रेण ये नृत्तं हस्तचारस्स कीर्तितः ॥

यत्केवलेन पादेन नृत्तं चारीति कीर्तितम् ।
बह्वीनामपि चारीणां मेलनं मण्डलं भवेत् ॥

यत्पादपादसहितं नृत्तं तत्करणं विदुः ।
बहुभिः करणैः नृत्तं अङ्गहार उदाहृतः ॥

अष्टाभिः स्थानकैरेभिः क्रियते नाट्यनिर्णयः ।
इतीरिता नाट्यभेदा नृत्तसागरयोगिना ॥

சேனுடர் போற்ற சிவனுர் திருக்கூத்தைத்
தானுடக் கண்டிமையோர் தான்மகிழ்ந்து—வானுட்டில்
கற்பகக்கா வின்மலர்கைக் கரமுகில்போ லேசொரிந்தார்
அற்புதமா மீசனுக்கே யாம்.

வந்தவம் மலரை வாங்கி மணிக்கர நிறைய யேந்திச்
சுந்தரத் தேவை நோக்கிச் சுடலேயி லாடி தன்னே
முன்பெறச் சென்று நித்தம் முடிவிலாப் பொருளே யென்று
சிந்தையில் வணங்கி நோக்கி யஞ்சலி செலுத்தி நின்ருள்.

சோர்ந்தரிமல ரைக்கரத்தில் செம்புடனே யேந்தி
பாந்தன்பிறைற் பாரத்தைப் பத்தியே வருந்தியே
எத்திசைக்கு மத்தனு யியங்குபரா பரத்தை
அர்ச்சித்துப் போகவே யான்.

ஏற்றபுடம் புஷ்பபுட யியல்புறவே யஞ்சலியாஞ்
சாற்று நிலேசம நிலேயாம்—நீற்ருனர்
தம்மைத்தா மர்ச்சிக்கத் தரணியில் தாழ்சடையார்
தம்மைத்தா மர்ச்சித்தார் தாம்.

பலிகோ ணவம்பல யாபார் மீதில்
புஷ்பாஞ்சலி கொண்ட புஷ்பத்தைப் போற்றி
வலியவே தாவியே வாழச் சிறந்த
சத்த சாகரஞ் சூழப்
பூமா தேவி யேந்திஞய் நீயே.

मन्दारपुष्पपरिपूर्णविचित्रगन्धं मत्तालिभृङ्गमधुरध्वनिगीतवाद्यम् ।
नानाविधाङ्गकरणैरभिवर्तमानं पुष्पाञ्जलिर्भवतु मे कमलासनायाः ।
भावानुबन्धेन रसोत्तरेण नृत्तेन नृत्तागमसम्भवेन ।
आमोदमत्तैरलिभिर्विकूजन् पुष्पाञ्जलिः स्यात् पुरुषोत्तमायाः ।
सन्तानकैः शिरसि संस्कृतरुद्रकन्या नानाविधाभिनयनैरभिवर्तमाना ।
नानाप्रसूननिचयैः नृपराष्ट्रवृध्यै पुष्पाञ्जलिर्भवतु मे परमेश्वरायाः ।

சேனு லாவிய தாள சற்பிதா புத்தி ரங்கள் சிறக்கவே
காண நின்றுத ஞசி போத (வோதவே) கண்ட சுத்தி
[விளங்கவே

பாணி மீதெழு பங்க யங்கொடு பானு வேடிவ தன்னிலே
வாணி வேதனுர் பாத பங்கயம் வணங்கு மஞ்சலி காணுமே.

பண்ணி லாயி லிறங்க தாளமே பங்கயங்கள் சிறக்கவே
எண்ணு நட்டுவ தாள மொத்தவே யின்ப மாய்வரு மளவிலே
வண்ண மேவிய துளப மாலிகை வளரு முச்சியில் வருமுதற்
கண்ண பரகோ பால ரிடமகள் கண்ட அஞ்சலி காணுமே.

கொந்து பந்து முகாரி நல்லிசை கோகிலப் பிரிய தாளமே
முந்து கற்பக மலரை வாண்மைசேர் முளரி யங்கை
[யினிக்கொடு
அந்த மாகவே அருண னேகிய வந்தி மாலேயி லன்புடன்
இந்தி ரன்தனே இந்தி ராணி இறைஞ்சு மஞ்சலி காணுமே.

அரிய சங்கரா பரண விசைமுதல் ஆதி தாள நடக்கவே
மருவு கொன்றையோ டறுகு கூவிளே வளரெ ருக்கின்
[மலரினேக்
கரிய மாமுகில் வண்ண ஞரொடு கமல வானவர் காணவே
இருளி லீசரை இமய மாமயி லிறைஞ்சு மஞ்சலி காணுமே.

भरतकुलभाग्यकलिके भावरसानन्दपरिणताकारे ।
जगदेकमोहनकले जयजय रङ्गाधिदेवते देवि ॥

சாலி

अष्टापि पंच दश च द्विपार्ध्वं चत्वारि षण्णून तद्यमध्यम् (?) ।
अर्धांश उपांशतिरेव वद्वादशी च जर्जस्य एव शालि (?) ॥

எட்டஞ்சு பத்து வட்டமிக் கையுமவ்
வட்டம்மட் டணேயாநாற் பத்தாறு—தீமுட்ட
ஒத்தி எரிக்கழிக்க இருபத்து மூன்ருறு
ஆறுமூன் ரும்சாலி யாம்.

செலுத்தின வடியை வாங்கிச் சீரடி யொதுக்கி மிக்க
நலத்தினு லிட்ட வட்ட மண்டல மாறுங் காட்டிப்
பலத்துட நான்கு பேதம் பிழைவாரா தியற்றி யெங்குந்
தொலித்த தோமுக சாலித் தொழில்தனே விளம்ப
[லுற்றேன்.

சாலி யுணர்ந்து முகசா ளயம்பற்றி
நாலுவகைக் கையும் நலம்பெறவே—மேலுமினி
அட்டகோ ணந்திசைக ளாலும் நிலத்தில்
முட்டமுட்ட முகசா ளயம்.

॥ अङ्गोपाङ्गप्रत्यङ्गानि ॥

चत्वार्यङ्गानि नृत्ते तु शिरो नेत्रे करौ पदौ ।
उपाङ्गान्यधरः पार्श्वौ भ्रुवो वक्षस्तथा कटिः ।
प्रत्यङ्गान्युदरं पृष्ठं नासेति त्रितयं सखे ।
इति द्वादश लक्ष्यन्ते प्रधानं नृत्तकर्मणि ॥

சீர்மிகு கண்கை காலாந் திறத்தினை நான்கு மங்கும்
உரையிதழ் புருவம் பக்கம் ஒக்கலை யுபாங்க மாகும்
முருகிதழ் நாசி யுந்தி முதுப்பிட்டம் பிறத்தி யேயாம்
மருவிய நிறத்த துக்கு வாறிவை யாது முண்டே.

சிரோ பேதம்

आकंपितं धुतञ्चैव विधुतोद्वाहितं तथा ।
अधोमुखं परावृत्तं लोलितं चाञ्चितं तथा ॥
परिवाहितमित्येवं नवधा कथितं शिरः ।
आकंपित शिरः प्रोक्तं ऊर्ध्वाधोन्नमनं शनैः ॥
वामदक्षिणगे शीर्षे शनकैः स्याद्धुतं तु तत् ।
तदेव शीघ्रचलनात् विधुतं प्रोच्यते बुधैः ॥
उद्वाहिताधोमुख्याख्यौ ऊर्ध्वाधोगमनागमे ।
पराङ्मुखं परावृत्तं लोलनाल्लोलितं शिरः ॥
सकृदंसे स्थितं न्यस्तं पर्यायात्परिवाहितम् ।
त्रयोदश शिरोभेदाः अधीताः पूर्वसूरिभिः ॥
चतुर्णामुपयोगित्वान्नाट्ये नृत्ते नवोदिताः ॥

என்றது.

ஆகம் பிதமே யணிசிர மேலே
ஏகு மேல்கீ ழிகுகா லசைத்தல்
உரைசெயி லிதன்ருெழில் ஒன்றைக் கேட்டல்
தருமுப தேச சமதா விலக் குறிப்பிவை.

கம்பிதமாவது கருதிப் பலகால் விளம்பவதாம் ;

மேம்பட வசைத்தல் வேண்டும் விசாரம் ;

மிகவே யறிவு பூண்டு மறுத்தல்
புகல்வினை யோகம் ;

தூதமது வதனம் சுற்றி லிதன்ருெழில்
விதமிகு தடுத்தல் வெய்ய கோபம்.

பக்கம் பார்த்துப் பண்புடன் விசைப்பு
மிக்க நிருத மெனவிளம் பினரே.

விதூதம் பாங்கம் மேம்படப் போக்கல்
வந்தனைப் பலகால் வன்பட்ட வசைத்த
சீதம் பயமே வெறுப்பு
கொப்பிதம் பெறக்காட்டல் எனவிளம் பினரே.

பரிவாய்ச் சிரம் பக்கம் போக்கல்
விரைவுடன் புலிதல் விளம்பல் மார்க்கம் ; என்றவாறு.

படைத்தான் படைத்தன்ன மாத்திரையைப் பாங்கா
யடைத்தெய் மைத்திபற்று மாலோன்—மடக்கொடியாய்
வீடானுர் விடாம வரிகடையோன் மெய்ப்பொருளை
யாடினு னுதியாய் நின்று.

மாத்திரைக ளெல்லாம் நான்முகனுலே படைக்கப் பட்டன.

தாள முழவங்களும் தம்மில் கிரியைகளும் பொருந்த திருமாலால் சேர்க்கப்பட்டன.

பரமேச்வரன் மாத்திரைகளையும் பலகிரிகைகளையும் தமக்கு அங்கமாகக் கொண்டாடினுர் என்றவாறு.

ஓங்கு புகழீச னுயர்விதமாய்க் கொண்டாடிப்
பாங்கினிசை நாரதனுர் பாடுதலும்—பூங்குழலாள்
பாணி யியற்றினு ளன்ருன மணிவரையில்
வீணை யியற்றிய வேந்து.

கூத்தினை ஆடினுன் பரமேச்வரன். இக்கூத்திற்குப் பாடினுன் நாரதன். பாணியியற்றினுள் கௌரி. பொதியின் மலையிலிருந்து வீணையியற்றிய அகஸ்தியன் பணித்தானென்றவாறு.

மண்டல மாறுக்கு வீணைக் கிரிகைகள் வருமாறு.

சமநிலையில் ஒருகால் பகிர்ந்து நெளியாய் நிற்பது வைஷ்ணவம்.

एकस्समस्थितःपादःत्र्यश्रः पक्षस्थितोऽपरः ।
सार्धद्वितालान्तरालो जङ्घा किंचिन्नता भवेत् ॥
सौष्ठवं यत्र तज्ज्ञेयं वैष्णवं विष्णुदैवतम् ॥

தலத்தில் பாதம் மந்தமில் நயந்து
கலக்க மின்றி நிற்பது சமநிலை.

தெளிதரு சமநிலை பகிர்ந்து
நெளிவாய் நிற்பது வைசாகம்.

பன்னி விரலி டைபகிர்ந்தும்
நன்னி யிருப்பது மண்டல மாகும்.

அதனுல் விரல் பற்றி நடந்து
அதுவே யொருக்கால் பக்கம் போக்கி
அதின் மெய்சாய்த்த லாலீடமாம்.

அபினமுன்னியற் பிரத்யாலீட மென்றவாறு.

நிலைகள் ஐந்தும் வரும்வாறு

[அவை] சமநிலை, உற்கட்டிதம், சஞ்சாரம், காஞ்சிதம், குஞ்சிப்பு ; [என்பன.]

ஒக்க மிதித்தல் சமமாகும்.

முன்னடிப் பூனுத லுற்கட் டிதமாம் ;
தம்முடி பலகால் மிதித்தல் சஞ்சாரம் ;
எடுத்த பாதம் குஞ்சிப் பாகும் ;
என்றவாறு.

ஆடலின் நிற்பவை யெல்லாம்
மாயோ னுடிய வைஷ்ணவ நிலையே.

இயலிசை நாடகமாவது

இயலாக அழகுடனே இசையடைந்து பொருந்த நாடகம்; நாடகம் நடிக்க இயலிசை நாடகமாம்; இயலாக லோகத்திலே சுவபாவமாக உண்டானதை ராகத்துடனே நடிசுரம் பண்ண...

०o	1	1o	4	o4	த	oத	த	o।த
டத	oடத	தத	க	2	3	6	1o	19
33	6o	16	191	34o	6o	1	2	5
1o	32	44 உபரி	91	18o	BM 58	998	த34o	
ஷஷ o	சதுர் த்த	உபங் யா	அங்ய	oதத	।தத	o।தத	டதத	
த89	த95o	ரு த485	6த ஊ 36					

सिंहनन्द: कोकिल: पालकहतौ केकलापि लयेव च (?)

पाकलिलावहं (?) स श्चासिंहान्तश्च नामनन्द च

டட।த।டooடட।த।தட।।+

कूल: कपालकन्द्वो लोपालोप: कलावुभौ

काकश्च हंसपादश्च सिंहचूडामणिस्तथा

।ட।த।டoo।த।தட।।++

सिहचूडामणि: पूर्वो फाल स (?) गोक्दुमगणं नगणं तथा ।

हंस त्यदैश्चदैवं (?) प्लुतसिहं च नाम च ॥

ड ड ड | | | └ └ o o └ └ └ | | | +

ध्रुतसिंहश्च द्वौ लौ द्वौ गुरू द्वौ च दत्रयः ।

प्लुतास्त्रयो गुरूलोक लीलातु (?) हंसश्चाद्रुत सिंह तु नाम च ॥

o o | | └ └ ड ड ड └ └ └ | └ | | | +

द्रुतसिंहं लु द्वौ गुरू त्रयो लोपः पद्रूलः ।

गुरूस्त्रया लीला च हंसपादश्च प्रतापसिंह च नाम च ॥

| | └ └ └ | ड ड o o | ड └ └ └ | | +

प्रतापसिंहो नन्दन् लघुष्षन् च तु लघुष्षन् (?) च द्रुतत्रयः ।

प्लुताश्च हिहंसपादश्चैक एव एतन्मदनसिंहकः ॥

| | | | | | └ └ └ └ └ └ o o ड ड ड +

मदसिंहन् नन्दन् तगणं प्लुतलोकेदु इकालापोर इलोद्वयं हंसपादो वीरसिंह इति नाम प्रकीर्तितम् ।

└ └ | ड | └ o o └ | ड | └ | └ ड | | +

वीरसिंहन् लघुद्वौंपो मगणमपः भगणं द्रू इद्वौयिकुलीपाक लोकं सपदश्च इत्येवमानन्दसिंहः ।

| | ड └ └ └ ड └ | | o o └ | ड └ | +

आनन्दसिंहन् भगणं च श्च विभवृत्ति पूग पूग पूग श्च हि द्रुतद्वौ हंसवादश्चानन्दसिंहश्च नाम च (?) ।

└ | | └ | | └ | | └ ड └ ड └ o o +

वादश्च गोपालसिंहनन्दं च नाम च ।

ड | | | ड | | | ड └ └ └ o o └ └ └ +

गोपाल सिंहन् लयं तगणं मनम द्वौ द्रुतश्च हि हंसपाद श्च विक्रुतसिंहनाम प्रकीर्त्यते ।

ड ड ड | | | └ └ └ | | | └ └ └ o o +

विक्रुतसिंहन् मुद्रद्वौ मवलौ द्वौ पः ललापश्च ललश्च हि हंसपाद इति रव्याता (?) मेरुसिंहं च नाम च ।

ட ட ட o o ட ட ட த I.I த I I த I I + .

मेरुसिंहन् तपद्रू इद्वौ च पोश्च ताल दशूल (?) सिंहका एतन्नाम प्रकीर्त्यते ।

ட ட I த o o த I ட ட o o I I த I I ட ட +

शूलसिंहन् सवोदूत द्वौ वकुरु लोक्रि . . . . . . (?)

.............................து தான
மறைப்படி லீலே வசைநாட் டியத்துச்
சிறப்புட னிருத்தஞ் செப்பினர் தானே.

ஆதூதக் கையா வதூதந் தானணி
சிரமொரு லுபமையில் வீழ்த்த விதன்ெருழி
லுரைக்கில் மாரிச் சந்தேகம் வாகன
முதலா னவையே யேறு
மிவற்றி லிகல்நாட் டியத்திற்
கூறினர் பரதக் குறியுணர்ந் தோரே.

ஒளித மஞ்சிரம் பலபக்கம் போக்க
லாளு மவத்தை யதிருங் கோபம்
பிணியாத் தோன்றும் பெரிய மூச்சினே
அணிதரு நாட்டிய மாகுமென் றனரே.

நிகுஞ்சிதங் கந்தரம் நிகரிற் றேளுடன்
தகும்படி செறிந்து தன்மையோ டேந்தல்
விளையாட் டுடனே விலாயஞ் செருக்குக்
கிளிகிஞ் சுகமே அருணன் அபிமானம்
புலவி காட்டும் பொருந்து மருதங்
கலவி காட்டுங் கருதுங் குறிப்பே.

ஸாஞ்சிதம், வராவுக்தம், அதோமுகம், ஊர்த்வமுகம், பார்ச்வ முகம், திருஷ்டக்கிரமம், ஆலோகிதம், ஸமம் ;

सममालोकितं साचि प्रलोकितविलोकिते ।
उल्लोकितानुवृत्ते च तथा चैवावलोकितम्

इत्यष्टौ दृष्टिभेदाश्च तेषां लक्षणमुच्यते
आलोकितं भवेत् शीघ्रं व्याकोचस्फुटवीक्षणम्
वीक्षणं सुरनारीवत्सानन्दं सममुच्यते
स्वस्थानस्थापितमुखं साची तिर्यग्विलोकितम्
प्रलोकितं परिज्ञेयं दर्शनं पार्श्वभागयोः
वीक्षणं पक्ष्मभागे च तद्विलोकितमुच्यते
उल्लोकितमिति ज्ञेयं ऊर्ध्वभागविलोकनम्
अनुवृत्तं मतं यत्तद्भूयोनिरीक्षणम्
अधस्ताद् दर्शनं यत्तदवलोकितमुच्यते
दृष्टीनां षोडशो भेदः रुचितालरसादिघिभिः

இரதக் கண்கள் எட்டே யுரைக்கில்
விரவு காந்தை மேவுப் பாநிகை
முறுவல் நகையே மெய்கொள் கருணையின்
மறியற் புதம்வாய்ந்த வாய்ந்த வீயேம்.

உருத்திற முடனே யொள்ளிய பச்சை
பரித்த டெ............ரிதன் பண்புகூறு வோமே.
எ-து சூத்திர மென்னில்.

இரசத்திரட்சி எட்டு

காந்தம்பாநிகை, கருணை, அற்புதம், நகை, வீரம், உருத்திரம், பீபத்ஸம், என இவை வரும்வாறு.

காந்தைக் கண்ணே கருவிக் கலக்கம்
வாய்ந்த தெளிவுடன் வன்புரிக் கெவையேயதிய
தாரை இயலுங் காட்டல் துயதால்
பக்கம் பயத்தால் மீளுதலெண் ணினரே.

கருணைக் கண்ணே கருவிழிக் கலக்கம்
விரவி யலைந்து மேனிகை கவிழ்ந்து

கலங்குஞ் சோரும் காட்சியோ டோங்கும்
மிலங்கிப் பிரிந்தே இயல்நுனி நாசி
பார்த்து மகிழ்ந்திப் பகர்க்கரு விழியைச்
சேர்த்து மறிந்து திகழ்பொரு ளொன்றை
காணு நிருத்தங் கருதி வளைந்து
பொருவிற் கருவிழி யுள்ளும் புறம்பு
மாக வுலாவி மெள்ளப் பார்த்தும்
மேதகு கண்கள் வாய்ந்த குழையே
கோடி மறந்த ஆய்ந்த
வாய்ந்தவர் தன்னி லாகுமென் றனரே.

நகைக்கண் ணிமைக்கண் நலமுடன் மந்தல
தகைப்புடன் மிதிமந் தாமி தன்றெழில்
தன்னி லிடைவிடா தாக்கி வளைந்து
மன்னும் சுழிச்சி வாய்ந்த செறிதை
யுள்ளே பார்க்கி லுயர்தரு விழிதான்
தெள்ளிய வாகு மூலஞ் சேந்து
விழித்த லிமைத்தல் மேவுமென் றனரே.

வீரக் கண்ணே மிகவரு வருபால்
தீப்பொ ருள்களைச் சொல்லா தாகில்
சலியாய் வாயமூதம் தானுட நீட்டு
மலிவார் பொருளென வகுத்துரைத் தனரே.

உருத்திரக் கண்ணே உயர்பல பொருள்களை
விரிப்பது போல விலகுபா டலத்துடன்
பொருந்த வட்டமாய் புழுதியுற் றதுபோல
புழுதி யாலும் புருவங் கிளைந்து
மிதியி னுலு மவன்பால்
தன்மைத் தோன்றுந் தத்தியென் றனரே.

பீபற் சம்மே தன்தொழி லிதுவகை
இருமுறை வைத்த மிவைதனஞ் சற்றுங்
கம்பனம் வினிகூக மேம்பட நிற்றல்
விதாத மேவி நிவிர்த்தம் நிமிக்கு
நயம்புகான் மூடினே புகலுமிவை விருத்தம்
மிக்கவுத்து வாயித மெனவிளம் பினரே.

விதூத மதிருயக் காமுகம் விடுதல்
கதிகொள் தடைவீடு காட்டுமென் றனரே.

வினிவிருத் தந்தான் வெய்விருத் தந்தான்
பணிகொ ளல்தன் பரிந்துள் வாங்கல்
பழமுடன் பொறுமை பண்பில் கோபம்
பழுக்கா யிவையறி விக்குமென் றனரே.

ஹஸ்த லக்ஷணம்

बाहुमूले स्थितो ब्रह्मा बाहुमध्येतु केशवः ।
बाह्वग्रं रुद्रदैवत्यं कूर्परे तु महेश्वरः ॥
सदाशिवं मणेर्बन्धे अंगुष्ठे तु विनायकम् ।
तर्जन्यां षण्मुखञ्चैव मध्यमायां तु भास्करम् ॥
कन्दर्पोऽनामिकायां तु कनिष्ठायां बृहस्पतिः ।
चन्द्रमास्तलमध्येतु दीर्घहस्तस्य लक्षणम् ॥

நேரென்கிற உறுப்பிற்கு லக்ஷணம்

समं नृत्तं तदानन्दि चतुष्षष्टिकरान्वितम् ।
अष्टमण्डलसंयुक्तं अष्टदिक्ष्वपि चाष्टकम् ॥
आदिताळलयज्ञाननर्तनं समनर्तनम् ।
चतुरास्यकरेणापि बहुभूषणबन्धनम् ॥
सन्नृत्तममितं मुख्यं भरताचार्यसम्मतम् ।

நேரென்கிற உறுப்பிற்கு அஷ்டமண்டலம்

எட்டெட்டுக் கொப்பாக அறுபத்துநாலு கொப்பும், அறுபத்துநாலு கையும் ஆதிதாளத்திலே லயமாக நர்த்தனம் பண்ணில், சதுரச்ரகரத்தினிலே புறத்திருபத்கட்டனரே.

पताकहस्तसंयुक्तं मिश्रनृत्तं प्रकीर्तितम् ।
लघुशेखरतालज्ञं कारणं सप्त नृत्तवत् ॥
विलम्बितक्रमादत्र बर्हिभूषणबन्धनम् ।
कलितारव्यकरं कृत्वा प्रवृत्तिभ्रमणं च तत् ॥

எடுக்கையிலே தகபிறமும் சிகரமுமாக மத்யத்திலை கிருத்தச்ர நிருத்தம்; எழுவிடத் தீவிரமாக லயிக்கப் பண்ண வலிறெஸ்தத்திலே ரேகைப் பிரமாணம்; ஸஹிதமாகப் புத்திருப்புக் கட்டக் கரணம்.

இதுக்குத்தாளம் டொம்புலியுமாம்.

चित्रनृत्तं च संचारं डोलाय चतुरश्रकम् ।
व्यावृत्तिनृत्तसंचारं त्रिघातालेन तल्लयम् ॥
चतुरश्रकरं कृत्वा वहिकः पुस्तलस्य हि (?) ।
हंसपादो भावसिंहः इतिनाम प्रकीर्तिता ॥

। । த ० ० த । । ட ட த ட ட । । +

भावसिंहन् तपस्तपो . . . . . द्रुद्वयौ लघुद्वयं हंसपादो मूलसिंहः इति नाम प्रकीर्तिता ।

த த ட ட । த ட ட । த । ० ० । । +

मूलसिंहन् ननपपपो द्रुद्वौ च मगणं मगणं च हि हंसपादो जगत्सिंह इति नाम प्रकीर्तिते ।

। । । । । । த த த ட ட ட ட ட ட +

जगत्सिंहन् पापो गुरुद्वौ लघुद्वौ पः लद्वौ गुरुद्वौलयडणं च हि द्रुद्वो हंसपादश्चैवासु सिंहं च नाम च ।

த த ட ட । । த । । ட ட । । ட ட ० ० +

वासुसिंहन् मगणं गुरुद्वयं पद्रे नलद्रू इलोपद्रू ।
ल च हंसपादो वस्रसिंह इति नामोच्यते बुधैः ॥
ட ட ட ட ட த த । । । ० ० । த ட । +
वस्रसिंहन् तलौपघमगणं मगणं काकपादौ ।
षड्द्रुतास्यविरामस्य सिंहस्रजिवस्तथा ॥
ட ட । । । த த ட ட ட । । । + + ००००००
एते द्वात्रिंश सिंहाश्च द्रूते लघुगुरुप्लुतः ।
द्वात्रिंशन्मात्रसंख्या च वर्तते भूसुराविधु ॥
पतयपपगभागोगो पपातायपद्वौ ककूकलकू ।
कर्पे चत् चकतालं च नाम च ॥
த ட ட । । ட ட த த ட ப் । । ட ட த த ட ட ட । । ட ட த த ட ட । । க க த —

பிரம்புக்கு லக்ஷணம்

षट्त्रिंशदङ्गुलं दैर्घ्ये पञ्चपर्वयुतं दृढम् ।
कनिष्ठांगुलिवत्सूक्ष्मं ग्रन्थिरन्ध्रैश्च वर्जितम् ॥
एतेषु देवताः प्रोक्ताः क्रमेण भरतादिभिः ।
प्रथमं चन्द्रदैवत्यं द्वितीयं रुद्रदैवतम् ।
तृतीयं विष्णुदैवत्यं चतुर्थं ब्रह्मदैवतम् ॥
पञ्चमं सूर्यदैवत्यं एतद्वेत्रस्य लक्षणम् ।
ताण्डवानि पुरा रुद्रः षोडशानि ननर्त च ॥
ऊर्ध्वताण्डवनृत्यं च नर्तयामास पद्मभूः ।
धृत्वा ऽसव्यकरे वेत्रं प्रहर्षोत्फुल्लमानसः

என்றது முப்பத்தாறு அங்குலப் பிரமாணத்தில் அஞ்சு கணு வாகிச் சிறுவிரல் பருமனுய்க் கிரந்தி ரந்திரங்களில்லாத பிரம்புக்குத் தேவதை முதல் கணு இந்திரன், இரண்டாங் கணு ருத்

திரன், மூன்றுங்கணு விஷ்ணு, நான்காம் கணு பிரம்மா, ஐந்தாம் கணுக்கு ஸூர்யன் தேவதை: இப்படிப்பட்ட பிரம்பை பரமேச்வரன் ஷோடச தாண்டவம் ஆடி அருளுகையில் ஊர்த்வ தாண்டவத்தில் பிரம்மாவானவர் ஸூசி முகத்திலே பிரம்பெடுத் தாட்டுவித்தாரென்றவாறு. இதொருபடி.

மூலமாதி வேதா தண்டுமஹா விஷ்ணு
ஓல முள்ள ருத்திரனே மேலே
யெழுந்த விலேமா யோச்வர மெய்தநிறக்
கொழுந்து சதாசிவமே கூறு.

கூறும் பிரம்பதனைக் கொண்டாட் டவிக்கவென்றால்
வீருமது மூன்றரைச்சாண் விற்பனமா—யாறே
ழுங்குல மேயாகு மளவடி தலேயீ
ரங்குலமுள் ளஞ்சுகணு வாம்.

அஞ்சுகணுவி தெய்வமா மளவிலே பார்க்கில்
பஞ்சபூ தத்தைப் பகர்வதே—விஞ்சுமது
அத்தன் பொரியரவை யானமுனிக் கன்றளித்தான்
பெத்தமது தானுக வே.

தானுகு மைங்காணு மந்தாண்டும் யிவர்க்கன்றும்
நானு கமஞான நந்தியுடன்—ஆனதொரு
விந்துவுட னம்காளி வேத்தமதில் தெய்வம்
அந்தத்தி லாடியே யாம்.

ஆதி யனந்தனுகத் திலாதி யனந்தனுக்
காதி யனந்தநிர்த்த மாடவே—நீதி
அடுத்த துருவாசன் அரன்குற்ற மில்லாதே
எடுத்த பிரம்பே இது.

அச்சமற வாதிநின் ருட்டியதோர் தாண்டவத்தை
மெச்சவே பின்நின் ருட்டுவிக்க—நிச்சயமே
முச்சா ணரைப்பிரம்பு முதற்குருவா மும்மூர்த்தி
சத்தாக வித்தகத்தைத் தாக்கு.

தாக்கியதோர் தான்பிரம்பைத் தான்பாதியா னக்காவல்
வாக்கில் பிடித்து வளமாக—நோக்குடனே
ஆனபர தத்தொழிலே ஆட்டுவித்து ஆடவல்லார்
தா[ன]றிந்த கைப்பிரம்புதான் பிடித்து.

ஆடிநின்ற தாக்கும் பரதப் பிரம்பில்
ஊன்படுத்து மிரண்டங்குலங் குறைந்தால்—மான்விடுத்த
கண்ணியே கைப்பிரம்பிற் காலங்குல மேறில்
கண்ணியே சாவுடென்னும் படிகேளு—மெண்ணஞ்சு

ரெண்டுவிரல் பன்னும்பா தப்பிரம்பைப் பற்றினால்
இந்நிலத்து வானந் தழைக்கும்—வையக
மேலாம் வாழ்வுமிக வுண்டாகுங் கோளந்
தழைக்கு மென்றே குறி.

குறித்த பிரம்பின் குலதெய்வந் தன்தெய்வ
மறித்தெடுத்த கைக்கு வடிவுசொல்லி—விறுக்கிப்
பிடித்தகரஞ் சூசி தோல்பிரம்பே பாம்பு
எடுத்தவனும் துருவாச னென்.

आनन्दताण्डवं सन्ध्याताण्डवं च ततः परम् ।

गौरीताण्डवं चाथ त्रिपुरताण्डवम् ॥

कालिकाताण्डवञ्चैव मुक्तामाणिक्यबन्धनम् ।

इत्येवं तत्र नृत्तं स्यात् भरताचार्यसंमतम् ॥

வித்ரமென்கிற உறுப்பிற்கு

டோல சதுரச்ர ஹஸ்தமாய் வியாவிருத்த நிருத்த ஸஞ்சார கிரீடா தாளத்தில் லயமாக நர்த்தனம் பண்ணில் வித்ர வுறுப்பு.

அங்ய சதுரச்ர கரத்தினால் புறத்திருப்புக் கட்டவும்.

चित्रनृत्तं प्रवक्ष्यामि प्रतिपाद्य पताकया ।

व्यावर्तनेन संचारं मल्लिका मोदतालका ॥

चतुरश्रकरं कृत्वा बहिर्भ्रमणचङ्क्रमात् ।

एते हि चित्रनृत्तस्य भरताचार्यसंमताः ॥

சித்ரமென்கிற உறுப்பிற்கு

டோல சதுரச்ர ஹஸ்தமாயும், வியாவிருத்த நிருத்த ஸஞ்சாரமாயும் பதாக தாளத்தில் லயமாக நர்த்தனம் பண்ணில், சித்ர உறுப்பு. அங்ய சதுரச்ர கலிகா மோதிரத்தினுல் திருப்புக் கட்டவும்.

नन्नवृत्तसमारम्भे करं डोलासमन्वितम् ।
चतुरश्रं भवेत्साया व्यावर्तो न चतुः क्रमात् ॥
समताललयाभिज्ञं तन्नृत्तं नन्ननर्तनम् ।
चतुरश्रं करं द्वाभ्यां समन्तं नृत्तवेदिनाम् ॥

நத்திர உறுப்பிற்கு

ஆரம்பத்தில் டோல சதுரச்ரகரமும், சதுரசிராங்கத்துடனே கூட ஸம தாளத்தில் புறத்திருப்புக் கட்டவும்.

स्कन्धकूर्परहस्तेन द्रुतताललयान्तिम् ।
व्यावृत्याया नृत्यानां वर्णावयवसंज्ञकम् ॥
चतुरश्रकरं कृत्वा पृष्ठचक्रं च पादकम् ।
इत्येवं नर्तनादीनां भरताचार्यसम्मता ॥

என்றதற்கு, ஸ்கந்த கூபர ஹஸ்தத்தோடே கூடத் துருத சேகர தாளத்தில் லயமாக வியாவிருத்தா ஸஞ்சரிக்கில் வென்னத்துறுப்பு. இது சதுரச்ர கரம், பிரஷ்ட சக்கிர பாதமாய்ப் புறத்திருப்புக் கட்ட வென்னுரங்கம் ;

तालावयवनृत्तं च डोलायचतुरश्रकम् ।
हस्तव्यावृत्तनृत्तं हस्ततालपञ्चकम् ॥
भ्रमणं उरुपादेन रम्यमेनं च हस्तकम् ।
चतुरश्रमिति प्रोक्तं एतत् तालं सनृत्तकम् ॥

தாளத்துறுப்பிற்கு

இதற்கு ஹஸ்த சதுரச்ரத்துடனே புறத்திருப்புத் துடையின் பேரிலே (கலேங்திக்) கட்டவும்.

जात्यमानर्तनं यस्मात् एकं च कटकामुखम् ।
दक्षिणं चादितालेन चतुरश्राङ्गसंयुतम् ॥
व्यावृत्तनर्तनं सर्वं बहिर्भ्रमणबन्धनम् ।
चतुरश्रं करं कृत्वा भरताचार्यसम्यता ॥

சாரூபமானத்திற்கு வலக்கடகா முகமு மிடக்கை தொங்க விட்டு வியாவிருத்தா நர்த்தனமான லகுசேகர தாளத்தில் சதுரச்ராங்கத்திஞல் ஸஞ்சரித்துப் புறத்திருப்புக் கட்டவும்.

कत्रनृत्तं समस्कन्धे कूर्परं हस्तकारकम् ।
व्यावृत्तनर्तनं तालं प्रतितालः प्रकीर्तितः ॥
भ्रमणं पादे पुरः चक्रं चतुरश्रकरान्वितम् ।
एतेषु कत्रनृत्तं स्यात् भरताचार्यसंमता ॥

கத்திரத்திற்கு

ஸமஸ்கந்தமும், கூபரமும், வியாவிருத்தா நிருத்தா ஸஞ் சாரமும், பிரதி தாள லயத்தில் நர்த்தனம் பண்ணுவது கத்திரம். புறத்திருப்பு சதுரச்ரமும் கரபுறஞ் சக்கரமும் பண்ணக் கடவன்,

प्राचुरनृत्तं संभाव्यं समस्कन्धकरान्वितम् ।
कूपरं नृत्तव्यावृत्तं संचारस्त्वादितालकम् ॥
भ्रमणं चतुरहस्तं तु भ्रमणं बहिरन्वितम् ।
पूर्वाचार्यादिकैः प्रोक्तं भरताचार्यसंमतम् ॥

பாசமென்கிற உறுப்பிற்கு

ஸமஸ்கந்த கூபர சதுரச்ராங்கத்துடனே வியாவிருத்த நர்த்தன ஸஞ்சாரம் பண்ணில் பாசம்.

क्रियानृत्तं समस्कन्धं कूर्परं चतुरश्रकम् ।
व्यावृत्तनृत्तसञ्चारं तालेनाथ द्वितीयकम् ॥
चतुरश्रकरं कृत्वा भ्रमणं च बहिस्समम् ।
इत्येवं नर्तयामास क्रियानृत्तं तदुच्यते ॥

தோலென்கிற உறுப்பிற்கு

ஸமஸ்கந்த கூபர சதுரச்ராங்கத்துடனே திவித்யக தாளத்தில் வியாவிருத்த நர்த்தநம் பண்ணி சதுரச்ரகரத்துடனே புறத்திருப்புக்கட்ட தொழில் ;

पताकोच्चतनृत्तानां तालस्तालस्तदीपिकम् ।
समस्कन्धस्य कूपरा चतुरश्रकरान्वितम् ॥
नृत्तं बहिर्भ्रमणं स्यात् चतुरश्रकरान्वितम् ।
द्वादशोहस्त नृत्तं लयहस्तपताकया ॥

ஒயிலென்கிற உறுப்பிற்கு

தாளம் தீபகம். இதனால் வியாவிருத்த நர்த்தனம் பண்ண ஒயில். இனி மூவகைக் கூத்தும் வரும்வாறு :

தேசி, வடுகு, சிங்களமென் றேதினூர்
பேசிலிவை பிஞ்ஞகனு ராடியே—ஓசையா
லொத்து டன்பா ணியுட னேங்கு
வைத்துமு லாய்வந் துறும்.

ஏனெனின் நிருத்தம் மூன்று வகைப்படும்.

அவை தேசி, வடுகு, சிங்களம் என்பன. இவை கொட்டுடனும் பாணியுடனும், இசையுடனும், பொருந்தி இவற்றுள் முதலாய் வருமென்றவாறு.

வண்மை வடுகாகும் மேன்மையே சிங்களமாஞ்
சொன்னசம் மேனகத் தேசிகத்தை — நன்னுதலாய்
தத்தந் தொழில்திரிகை தாமமைய ஆடுவரே
மெத்தவகைக் கூத்தாம் விளம்பு.

வடுகு வண்மைக் கூத்து ; சிங்களம் மேன்மைக் கூத்து ; தேசி மத்திமக் கூத்து.

இவை ராஜஸம், தாமஸம், ஸாத்வீகம், நிறை இவற்றில் கடைத்தொழில்களில் இயற்றில் ;

आग्निना ताण्डवमथ संहारताण्डवं प्रोक्तम् । इत्येवं सप्तताण्डवम् ॥

இத்தன் மைத்தா கியவரங் கத்தி
லாடுதற் குக்கருத் தாகிய காக்கையு
முணர்வுற்றுத் தண்டியம் பிடிக்கிற தேது
வானவர் கோமான் வானிடை இருந்து
தேன்மொழி யுருவசி சிறுயாழ் வாங்கி
சுருதிபிற மாமற் றெல்முறை யெடுத்து
வண்ணப் பாடல் வகுக்குங் காலை
இந்திரை சிறுவன் சயந்தக னென்போ
ஊர்வசி தன்முக நோக்கிய கண்களை
வாக்கொடு பொருந்தி வேட்கைமிக்கு யாட
கண்பெயர்ந் தரங்க வன்மனம் கலங்கி
யாழும் குரலும் சீரும் நிறமும்
பாழ்படு பகையி னையு மாதலி
அவ்வவை இருந்த வகத்தியன் கேட்டு
தேவர் கோமான் றிருமுன் னிருந்து
பாழ்பட வியற்றினை பாரிடைப் பிறந்து
தேவ கணிகை நீயாய்ப் பிறவென்று
இந்திரை சிறுவன் சயந்தகன் தன்னை
அந்தரத் தொழித்து ஆங்கவனீ இனிப்போய்
விந்தைசேர் மூங்கி லாகுநீ யென்றும்
வான்தொழில் பூசன் வகத்தியன் சபிக்கப்
பந்தமுடை யிருவரும் பணிந்துட னின்றுங்
கடியோர் செய்த வவலம் பொறுத்தல்

பெரியோர்க் கென்றும் பெரும்பய னுதலிற்
சாப விடநீ வருள வேண்டு
மாவ தாயினு மெமக்கரு ளீர்நீர்
என்ன மனத்தில் முனிவன் மடந்தை
நீபோய் தேவர் கணிகையாய்ப் பிறந்து
தேவ நிருத்த மாடிய காலத்து
மாலைப்பெருஞ் சிறப்பின் வானவன் மைந்தன்
உலப்பில் லாத மூங்கிலாய்ப் பிறந்து
தலைக்கோ லாகிப் புகுந்த ஞான்று
சாப நீங்குவீ ரென்றவன் பணிப்ப
மைந்தமைந் தனும்மடந் தையுமருண் டனரே
கண்பொழில் சூழ்ந்த விந்தைப் பொருப்பி னும்
விண்கொடு புரிசை வியன்காஞ்சி தன்னிலும்
மைந்தரும் மாதரும் வடிவுடன் பிறந்து
சுரதர் சொக்கத் தொகுதியி னுடி
யந்தமில் பாவை யரங்க மேற
நலவிளக் கம்மியர் நாட கங்கொண்
டளித்தல் தலைக்கோல் வாங்கித் தலைக்கோ
லென்று கொண்ட தன்னுள்
மலைப்பருஞ் சாப நீங்கினர் மன்னே.

आंङ्गिकं भुवनं यस्य वाचिकं सर्ववाङ्मयम् ।
आहार्यं चन्द्रतारादि तन्नमस्सात्विकं शिवम् ॥

अथ गीतवाद्योपकरणत्वेन आनन्दातिशयोपायभूतनृत्तं प्रतिपिपादयिषुः शान्तनवस्तत्प्रकरणादौ परिसमाप्त्याकाङ्क्षया समुचितेष्टदेवतां नत्वा स्पष्टगुणत्वेन स्तौति—आंगिकं इत्यादि । भुवनं परिदृश्यमानः प्राणिलोकाः यस्य शिवस्यांगिकं अंगव्यापारो भवति । शिवस्य जगद्रूपत्वात् इति भावः । सर्ववाङ्मयं वेदशास्त्रादिसमस्तशब्दजातयः स्ववाचिकं वाग्व्यापारो भवति । चन्द्रतारादिज्योतिषः यस्य आहार्यो हारकेयूरकिरीटादिभूषणं भवति । सात्विकं-सत्वगुण-

प्रधानम् । अत्र शिवशब्देन तुरीयस्य परशिवस्य विवक्षितत्वात् तस्य सात्विकत्वम- विरुद्धं शिवं नुमः इति सम्बन्धः । अत्र आङ्गिकादिशिवगुणवाचकैः श्लिष्टाश्लिष्ट- शब्दैः प्रकरणप्रतिपाद्यस्य नृत्तस्यापि विधानमपि द्रष्टव्यम् । एवं इष्टदेवतां स्तुत्वा प्रकरणस्य विषयान् दर्शयति ।

प्रभुः सभापतिः सभ्याः आचार्यो नृत्तदैवतम् ॥
तालवाद्यक्रियामानं पात्रलक्षणमेव च ॥
हस्तपादशिरोदृष्टि रेखापुष्पाञ्जलिद्वयम् ।
मुखचालयचालीनां द्वादशानां ततः परम् ॥
शृङ्गारताण्डवं चारी इत्येषां नृत्तलक्षणम् ।

எப்படி என்றால், புஜங்க தாண்டவம், கூர்ம தாண்டவம், லலித தாண்டவம், மண்டல தாண்டவம், பிரமண தாண்டவம், சாரி தாண்டவம், பார்ச்வ தாண்டவம், ஊர்த்வ தாண்டவம், ஸம்ஹார தாண்டவம் முதலானவைகளை ஆங்கிகம் முதலான சதுர்வித போகத்தினால் நிருத்தம் பண்ணப்பட்ட நிருத்த கர்த்தாவான பரமேச்வரனை நமஸ்கரித்து ரங்கபூஜை பண்ணி ரங்க தேவதைகளை அர்ச்சித்து, ஸபாலக்ஷணம், ஸபாபதி லக்ஷணம், ஸபா ஸகிருத் லக்ஷணம், ஆசார்ய லக்ஷணம், பிரம்பு லக்ஷணம், தாள லக்ஷணம், காயக லக்ஷணம், மத்தள லக்ஷணம், இடக்கை தண்டை, கின்னரீ வீணை, குழல், உபாங்க முதலான வாத்ய லக்ஷணம், பாத்திர லக்ஷணம், ரேகை லக்ஷணம், பிரவேசநிருத்த லக்ஷணம், சுத்த புஷ்பாஞ்சலி லக்ஷணம், மார்க்க புஷ்பாஞ்சலி லக்ஷணம், முகசாளய லக்ஷணம், சாலீ லக்ஷணம், ஹஸ்தபாத சிரம், திருஷ்டி, இவைகள் அதிதேவதை லக்ஷணம், துவாதசாங்க லக்ஷணம், துவாட லக்ஷணம், சிருங்கார நாட்ய லக்ஷணம், இவைகளெல்லாம் ஈச்வரன் அருளிச் செய்த ஆதி பரதம் உமாவ......தி பரதம் அன்னப் பிரகாரத்தில் ஆகமிகள் பாரதிகள், சித்பரயி......ர்களா மென்ன வசனித்து அறிந்த மாத்திரம் லௌகீகமும், சாஸ்திரமும், ...த்தக்கதாக சுத்தத்தில் சில நர்த்தனம் பண்ணுகிறேன்.

பரதமே என்றால், பஹுவிதம் உண்டு. அதில் ஈச்வரர் செய்த பரதமே சுத்தக் கிரமத்திற்குப் பிரதானம். அதன்றியில், பிரதாபருத்ரீயம், ஸங்கீத ஸுதாகாரன் ஸேநா வர்யன், இவர்

கள் முதலான மனுஷ்யர்க ளற்பிதமாய்ப் பின்பு, மகரத்தினல் நூதனமாகச் சொல்லப்பட்ட பரதமெல்லாம் சுத்தக் கிரமத்திற் குப் பிரதானமன்று. ஈச்வரன் அருளிச்செய்த பரதப்படியே சில வசனித்து நர்த்தனம் பண்ணுகிறேன்.

ஸங்கித ரத்நுகரம்;

அகவல்

தேங்கமழ் துளபத் திருமா லடிதொழு
தோங்கிய பரதமு முரைத்த வடநூல்
சேதியிற் கண்டு தெரிந்துசெந் தமிழால்
ஓதிய அங்க முபாங்கவென் ணுங்கம்
ஒவ்வொன் ருக வுரைத்தவம் மூன்றில்
செவ்விய சிரமுதல் சேர்பதி னெட்டாய்
அந்தச்............பேதம் பதிமூன்று
முந்த கண்ணொரு முப்பத் தாறும்
ஒண்ணிய ஒன்பது சவாற்ப நிட்டை......யும்
எண்ணிய வெகுநிட்டை யையிரு நான்காய்
கடிகை பக்கம் கணைக்கா லு.........
.........டைவினி லொவ்வொன் றையைஞ் சாகி
பாதமோ ராருய் பகுநிலை யஞ்சாய்
மொ......ராகம் முப்பத் திரண்டாய்ப்
பதம்புக சாரி பதினு றுடனே
விதம்பெறு நிருத்தம்......பதிமூன்ருய்
ஆதி பதினு ருகச் சாரி மாதுயர் பத்தொன்
.........யன் மார்க்கச் சாரி
தேசிச் சாரிற் றேசியிற் தேசி
ஆசிலா முப்பதஞ் சேயாகு சுத்த
மணற்புவி மண்டலம் அறுதிபெறு மாகாச
மண்டலமும் முப்பத்தி னுலாய்ப் பன்னிரண் டாகு
றமரிகாண் பதிமுன்றும் முரியுற் புலிதகாண்
முப்பத் தாறு சோதிதன் மடிப்புத்
தொன்னூ......த மொன்றைக்கை
நாற்பத்து நாலு யேதமி ரட்டைக்கை
வீறெட் டுடனே......நிருத்தக்கை
நாற்பத்தெட் டிலகு சோளய மீரிரு

பத்தொன் பான சுத்த கான......ன்
தொத்த பேத முரைக்கி லிருபதாம்
ஒற்றை இரட்டை யோறெழி றக்கை......
முற்றும் பொருந்தில் மூவகைக் கூத்து
அருளுடைக் கையீது முப்பா........
பொருளீது வென்று புகன்றன வாமே
எழிற்கை யாகிய நிருத்தக் கையும்
தொழிற்கை......ளேயக் கையும்
பொருள்கை யாகிய வத்தனை பேதமும்
நிரைத்தன நழக்காய..........டக்க
உரைத்தனன் மலயத் துறைமுனி வோனே.

இதிலாண்கை பத்து, ப......யெட்டு, அவிக்கை யாறு பொதுக்கை ஒன்பது உறைபைய தாண்டவம். ஸப்த........ தாண்டவம், ஷோடச தாண்டவம், இது முதலான நூற்றெட்டுத் தாண்டவ......த்து மூன்று நாட்டியம், மூன்று சாந்திக் கூத்து, மூன்றிற்கும் தேசிக்கா லிருபத்து நா......கக்குக்கா பதினலு சிங்களத்தின் தொழி லொன்பது இவைகள் அங்க கிரிகைகள் பதினு......று மூன்று விறுதி நான்கு ஸந்தி, ஐந்து ஜாதி, பத்து ரஸம், ஒன்பது அபிநயம் மு........ன்பது. ஸத்வம் மூன்று, சொல் முன்று, நாயகம் நான்கு, சொல்வகை நான்கு, வண்மை மூன்று, வரி......த்தனையும், அங்கோபாங்கப் பிரத்யாங்கங்களினுல் அபிநயிக்கப்பட்டு. இதற்கு...

ताण्डवं नटनं नाट्यं लास्यं नृत्तं तथैव च ।

என்று மூன்று விதமாய் இருக்கிற சா......தை யாடி அருளினுரென்றவாறு.

பாயிரம் தேவர்கள் நிலையைத் தெளிந்துகோ......
நாயகன் கந்தன் வேதன் நெடுமால்
ஈச னியம னியல்புடைத் தேவர்கள்
இந்திர நய.........மைய்புமை
பகவதி செந்திரு மகள் பூமகள்
பகீரதனுர் சிங்கம் நற்கற் புடைமகள்
பொ.......மகள் குறக்கா டன்னுய் மகளே
விந்த செட்டை விரையுங் காடுகள்

பிராமி நாராயணி பேசுமகள் மாரி
வாராகி இந்திராணி மாயேச் வரியே
சாமுண்டி தேவி சத......மார்த் தாண்டன்
அமுத சந்திர னங்கா ரகபுதன்
அழகான வியாழன் சுதனுடன் சுக்கிரன்
......லவிய சனிராகு கேது வாகு
முங்கை காமன் மொய்குழ லூர்வசி
அக்கினியோ .... அந்தக னிருதி
வருணன் வாயுக் குபேரனுண் பூதம்
பெண்பூதம் மேருப்பெரு......ளம் பஞ்சபூதம்
பகர்ந்தனம் தேவதை இயலும் பாவம்
மெரியா நாகம் சுவர்க்க......தோழன்
மைத்துனன் தேரகாய் புருஷா மிருகமே
சொல்லிலா காசம் பாத......... .

......றுபதோ நிலேகள் வரும் வாறு.

விநயக நிலேயே மேவு துதிக்கை
தனுவுத் தங்குநா றகமும்
தத்தந் தொழிலில் தற்ப மாக
யொத்த சமபத நிலேயுறு வதுவே. 1

விசாக நிலேயே விளம்பி விருபுய
முயரு கத்திற மாக்கி யுரத்தில்
ஆறு முகமும் அடைவுடன் காட்டல்
கூறு மென்று குறித்துரைத் தனரே. 2

வேத நிலேயே மேவு மிடக்கை
போதலால் பரம கோசம் வலக்கை
சந்திரங் கிஷமாய் மார்புடன் பொருத்தல்
அந்த முடன்பா தம்சம நிலேயே. 3

நெடுமால் நிலேயே நிகரி விருகரம்
தொடுதிரி பதாகத் தொடுதோள் நிற்ப
ஒருகரம் பைய வாத மிசைய
மருவு சமநிலே வன்பத முறுமே. 4

ஈச னிலேயே எழில்வலப் பாதம்
......சதுரமாய் வயங்கி விடக்கை

இடக்காலில் டோள மாக நாடிப்
பொடுபு யங்கமாய் நலமுடன் முன்னே
வலக்கை யராளமாய் வயங்கு முகநேர்
நிலைப்பட விருகரம் நிற்றலென் றனரே. 5

இராம நிலையே இடக்கை சிகரமாய்
விராய வலக்கை மேம்படு கடகமாய்
நிராதலம் வைஷ்ணவம் நிற்றல் பரதமே. 6

தேவர்கள் நிலைதான் திகழ்பத மாலிடம்
மேவிய வராளச் சொத்திகம் விளைத்தே
இருகர முங்கன லெழிற்கை போல
விரவிமே லெடுத்தன ரெனவிளம் பினரே. 7

இந்திர நிலையே இடக்கை யராளமாய்
வந்துள நெற்றியில் வயங்க வலக்கை
திரிப தாகந் திகழ்கன மேவிக்
கருதாபி டேகங் காட்டுமென் றனரே. 8

அய்ய நிலையே யணிபெரு மிடக்கை
கொய்யலர் பரம கோசம தாக்கிக்
கடகா முகமாய்க் கண்ட வலக்கை
இடமுடை மாரிபி னிசையப் பரதஞ்
சதுநிலை யாயச் சாற்றினர் தாமே. 9

உமைநிலை யுரைத்த லுயர்முலை நேரே
யமர்கட காமுக மாக்கி யிடக்கை
வலக்கை பதாகமாய் வைக வீழ்ந்து
நிலைப்பதம் வைஷ்ணவ நிலையென் றனரே. 10

பகவதி நிலையே பகரி லிடக்கை
நிகரிற் சிகரமாய் நீடு வலக்கை
கடகா முகமாய்க் கருது மிறங்க
லவிநற் ருதல் யான மாகுமே. 11

யான மாவது நடைதிரு மகள்தனக்குத்
திகழிரு கரங்களும் மருவிய கடக
மாக வயங்க வதரம்
பரம மேயெனப் பகன்றனர் தாமே. 12

பூமகள் நிலேயே புகலிடக் கைகரங்
கடகட காமுக மாய வலக்கை
அல்குலில் சாய்த்த லணிபெற்று பாதம்
நல்கு நடைப்பத மெனநவின் றனரே. 13

நடைப்பத மாவது முன்சொல்ல வைத்தல்.

பாகீ ரதிநிலே பகரி லிடக்கை
யோர்கை சேர கடகா முகமொள்ளி
வலக்கை தம்பனம் பாதமன் னநடை
இதுநே ரோட்ட மெனக்கரு தினரே. 14

நாற்சிங் கத்தி னுடு மிருப்பு
விரிவுகா லிரண்டும் மேவுசொத் திகமாய்
இருந்து முழங்கால் மீதி லிருகரம்
பொருந்தி நீட்டிற் பொற்புட னுவை
உள்ளே யடக்க வெனவுரைத் தனரே. 15

கற்புடை மகளிர் காண்டகு நிலேதான்
பொற்பார் கடகம் வலக்கை மாற
பொருந்து ருமலே கண்ணுள் பார்த்துப்
பாதம் பெருவிரல் பதவிழி நோக்கித்
தீதற நிற்ற லெனச்செப் பினரே. 16

பொதுமக ளிர்க்குப் பொருந்து நிலேயே
விதமாய் விழிகள் மென்றிசை பரப்பி
இடக்கை கடகமாய் இயல்புடன் வீச
அடுத்த வலக்கை அணிசந் தங்கிஷம்
விடுத்தல் பதாக மெனப்பகன் றனரே. 17

சூரக்கா சனநிலே கூறுத லொருகை
பரித்த முகுள மாய நெஞ்சிலே
நற்பயில் நீக்கி மற்றக் கையும்
நெஞ்சில் தங்கு தாக்கு
தாளக் குஞ்சி தந்தனென் றனரே. 18

நாமகள் நிலேயே நன்னடை பதாகம்
கைத்தல மென்னுங் கடகம் வலக்கை
வைத்த சதுரச்ரம் வாய்புதைத் ததுவே. 19

விந்தை நிலேயே மேவு மிடக்கை
முந்திய கடகமாய் மேவ வலக்கை
சூசி யாகச் சுழல்பொரு விழிகள்
ஆசியில் வீர மாக விழித்து
நடைப்பத மாக நவின்றன ரதுவே. 20

சேட்டை நிலேயே செப்பில்வா மக்கரம்
வாட்டமில் கடக மாக வலக்கை
அலர்பல் லவமா யச்சங் கூர
விழியில்சேர் வண்ண மிளிய பாதம்
நடைப்பத மென்ன நவின்றனர் தாமே. 21

காடுகொள் நிலேயே கருதிவா மக்கரம்
நீடு கடகமாய் நிற்பது முகநேர்
வனசக்கரமாய் வலக்கை தாழ
வினிய பாதம் வியரனமென் றனரே. 22

பிராமி நிலேயே பேசி லிடக்கை
விராய சந்தங் கிஷமே விளேப்ப
வலக்கை யன்ன பக்க பதாகம்
நலத்திற் றருமொரு பதநடைப் பதமே. 23

நாரா யணிநிலே நவிலு மிடக்கை
வாரார் முலேயே கமல மவய
வயங்கு கடக மாக மாக
வைத்த ணிபதஞ் சொல்ல வாகில்
பாகுடன் மீண்டு பகருங் கரங்கள்
திரிபதா கைக்கரஞ் செய்தலென் றனரே. 24

கௌமாரி நிலேயே கருதிய வலக்கை
பௌமார் நடைப்பத முருவில் வைத்துப்
பதாக மாகப் பயில
விடக்கை விதாக மாகவிளம் பினரே. 25

வராக நிலேயே வருமஞ் சலிக்கை
யோரா கரத்தி நேரே இருத்தித்
திரிபதா கமாகச் செய்து கைகளே
மருவிய நெஞ்சில் பக்கம்வைத் தனரே. 26

இந்திர நிலையே இயலா மிடக்கரம்
வந்தக் கடக மாய வலக்கை
பல்லவ வளையணி நடைப்பத
மிலக வைகுத லெனவிளம் பினரே. 27

மாயேச்வரி நிலையே வலக்கை பயமாய்
வேயா மிடக்கை விரைந்து கடகமாய்
யான பாத மெனவிளம் பினரே. 28

சாமுண்டி நிலையே தயங்கு மிடக்கை
வாமார்ப கோசம் வலக்கை சிகரமாய்
நிலைப்பதங் குஞ்சித மாய்வாய் மடித்தே
இலக்குடன் பார்வையா மென்றிசைந் தனரே. 29

ஆதித்த நிலையே அணிகர மிரண்டும்
ஓதில் கடகமாய் யொளிமார்பில் வைத்துச்
சீர்பெறப் பார்க்கத் திகழ்பதஞ் சமமா
யேர்பெற நிற்ற லெனவிளம் பினரே. 30

சந்திர நிலையே தன்பிறக் கையிட
முந்திய கடகமாய் வலக்கை சூசியாய்
விரையச் சுற்றிமென் முகமாந்
தாசி லாபப்பத மாகுமென் றனரே. 31

அங்காரக நிலையே அணிகர மிரண்டுந்
தங்கு சூசியதா் சமமா கச்சொன்
பரத முஞ்சுசம மாக
மன்னி நிற்ற லெனமந்தித் தனரே. 32

புதன்அப் பிரகாசன்.

வியாழன் நிலையே விளம்பில் வலக்கை
வயமான் றலையாய் வைதுந் தியினில்
ஒள்ளி விடக்கை உயர்சந்தங் கிஷமாய்
தெள்ளி யகங்கம் பிதமாய் நிமிர்ந்து
நேரே நிற்ற லெனவிளம் பினரே. 33

வெள்ளி நிலையே விளம்பிற் கரங்கள்
தெள்ளுச் சந்தங் கிஷமா கத்திகழ்
முகங்கம் பிக்க மொய்விழி யமைத்தல்
திகழ்ந்த தென்று செப்பினர் புலவோர். 34

சனிதன் நிலேயே தழுலெழுக் கண்கள்
பணிபடு மெனபலர் பாதங்
குந்தியாகு விருகையு மலர்பல் லவமாம்
சந்த வங்கிஷம் பதாகவர்த் தனேயும்
வந்துறு மென்று வகுத்துரைத் தனரே. 35

இராகு நிலேயே இருப தங்கள்
விருய தலேமிசை மென்கை யொற்றுச்
சர்ப்பசீ ரிடமாய்த் தயங்கு மொருகை
பொற்பு டைச்சங் தங்கிஷ
நெஞ்சிடை பொருந்த லெனநவின் றனரே. 36

கேது நிலேயே கேடி லிபக்கை
போதமி லஞ்சலி பிறங்க வலக்கை
சந்தங் கிஷமாய்த் தலேமார் பிருத்தி
இந்த வகையென் றியம்பினர் தாமே. 37

மூங்க நிலேயே மொய்க ளிருகையும்
பாங்குடன் மரித்துப் பகர்முக நெளித்துப்
வாயது குழலென வகுத்துரைத் தனரே. 38

காம நிலேகுவி காங்கூ லத்துடன்
விரிகாங் கூல மியற்றி
கடைக்கை யாலறு தியாதொ டுத்து
வடியடைப் பாதம் வசன மாக
அடைவுடை பாதத்தி லெனவமைத் தனரே. 39

உருவசி நிலேயே உரைக்கில் பாதம்
பொருவி லிடக்கை பொற்புடைக் கடகம்
வலக்கை யராளமாய் வாய்புடை நயனம்
நலத்துக் கருத லெனநவின் றனரே. 40

அக்கினி தன்னிலே யணிகத் திரிகை
யக்கர மிக்க தலேமேல் வலக்கை
ஓங்கிய பாகமா யுயிர்க்கதி காட்டிப்
பாங்குடன் சமநிலே இலகுமென் றனரே. 41

அந்தக நிலேயே யிடக்கை சூசியாய்ச்
சுந்தர வலக்கை தோன்றலர் பல்லவம்
காலசம நிலேயாய்க் கண்கள் குடல்
சால்புடைத் தென்றந்தக நூலுணர்ந் தனரே. 42

நிருதிதன் நிலையே நிகரி லங்குதல்
மருவிப் பிறைக்கை வைத்து வலக்கை
யியலத யிடக்கையா யிருபதஞ் சமமாய்
தலமுற நிற்றல் தாமென் றனரே. 43

வருண நிலையே வலக்கை யபயம்
பொருவி லிடக்கை பொற்புடன் பதாகமாய்க்
கவிழ்ந்து சமபதங் கவித்தலின் வந்து
வருத லென்று வகுத்துரைத் தனரே. 44

வாயு நிலையே வலக்கை பதாகமா
யோயச் சுழற்றி யோங்கு மிடக்கை
அபயக் கையா யணிபெறு பதாகம்
சுபமுறு சமநிலை சொல்லுமென் றனரே. 45

குபேர நிலையே கூறுமிடப் பாதம்
அபய மண்டல மாகவலப் பாதம்
குஞ்சித மாகக் கூறியநங் காம்பின்
சூசியா யிலங்கும்விழி பேசே. 46

குருப்யோ நமஃ

பந்தம் பன்னிருவர் பிடிக்கப் பகற்கோலம்
வள்ளுவர் காணப் பாருவும் மேருவாம் வோட
நின்றன் றேழுரை நாழிகை இவை சுழலத்
தளாங் கென்று மத்தள மொத்தத் தகையு......

........டக்கையுடன் தக்கிட கிட தகி திக்கிட கிடத்தகி
தோங்கிட தகி நங் கிட கிட தக என்றவா றுடுவாரே.

கந்தமலர் சூடிய சடையும்
கங்கையும் திங்களும் நின்றிலங்க
லங்கக.............மணிமாலை யிறங்கக் காலகண்டநின்
றுளிவிடவே வந்தம் முன்
நடவது காண வா.........தேவர்களடி தொழவே
வரிவிழி யுமையாள் தாளம் பிடிக்க
மன்றினு ளாடிய.............மே
வாக்கியம் காரண மொன்று கண்டு கொண்டேன்
கருணையிலாண்.................கொண்ட
பூரண வல்லி பங்கா புண்ணியா போற்றி போற்றி

நாரணன் தேடிக் காணு நாயகா.........னமூர்த்தி
ஆரண முடிவுளானே
அர்க்கராம் சிவாயா தரூர்ச்சா
அம்பாற்சூழச் செய செய............நவே
ஆனந்தத் தாண்டவ மார்க்க மார்க்கமாய்த்
தும்புரு நாரத ரிசை பாடவே
அய்யா தொந்தோ...........தொந்தோமென் ருடினரே.
தருதாளம் ரூபகம் அறுபத்து மூன்று
திருவிளை யாட்ட மு..............ரையுளே
அந்தந்த வுருவங்கொண் டாடு மைய ரிவரே.

சிந்துபிட் டிந்தாவென...........தி
பின்னே சொல்லாப் பெருகியே வருகிற
பெரும்புனல் வைகையிலே, கொட்டும் கூடை
...........ண்டுமென சுமந்தவர்தாமே அன்று
திருவாத்தியின் கீழிருந் தய்யரிவர் தாமே.

தருவனம் தாளமும் கொண்டய நாச்சியும்
அய்யா கலியுக மெய்யா அமலவாணனர்
வகைதனி லடியுண்ட மார்க்கம் பாரீர்
தபூணுகும்பம்
ஆதியந்த மில்லாத சோதியே பாவ
வாதி வேத முழங்கும் ஆனந்த மார்க்கமே.
பைரவம் தேக்கிய பரமா
திருவம்பலவா தில்லையுளே அமர்ந்தா ருக்கிய
நீறும், அஞ்செழுத்தும்,
ஆனந்த துடியிடு கோலு மிடக்கையுடனே
மத்தளமும் அடிமுடி காணரி தாகி
சிவனுர்மதி விதமோடிய மார்க்கமே.

அஞ்சக்கரமும் வெண்ணீரும் மழகாகிய
திருமுக மண்டலமும், அங்கு
இரவிமதி கங்கை கொன்றை தும்பை
வெண்டலை யணி பிறையும் விஞ்சிட்டிடு
தவளக் குழையு விடமும்
விரித்த சடையும் எறிதம ருகமும்
வீசி யமைத்த வியன் கரமும்

திருமெய் யுடன் மார்பும் உமை யிடமும்
இடமும் அஞ்சக்கரன் அயனடி முடிதேடரி
தாகிய தேவர்தேவனுர், அரதியாகிய
வேதித் திதித்தி என்ருெத்தி யம்பலத் தாடுவார்.

செஞ்சொற் சதங்கை நூபுரமலர்
தேவர்கள் முனிவர்கள் செய செயவெனச்
செகதலமீ ரேழுல கசையாமலே
செண்டுகொண் டாடிய மார்க்க மேதக் கூத்துமம்
மகனுர், தாக்கிய காளி தன்னுடனேத மாகம
கையில் வாங்கியே
தூக்கிய தாளுஞ் சிலம்பு மசையவே
தொந்தோ தொந்தோ மென்ரு டினரே.

தருகஞ் சுழியுந் தமருகமும் கையில்
திரிசூலமு மாகவே குஞ்சிச் சடையும்
சிலம்பு மசையக் கூத்தாடிக் கூத்தாடினரே,
தோஞ் சென சென சென ||
யென்னவே சிறுத்தொண்டர் மாமடந் தேடியே
வஞ்சப்பிறப்பின் வழக்கை யறுக்க வந்தாரே.

ஆதி வயிரவனுர் கறுத்த சடையும் அக்குவடமும்
காதிலிட்ட தவளத்தோடும் கையில்சூல கபாலமும்
காலிற்சிலம்பு கலகலென்ன அறுக்கச் சொன்னவர்தாமே
மீண்டழைக்கச் சொன்னவர்தான் திருவாத்தியின்கீழ்
வீற்றிருந்த ஆனந்த வைரவரே.

வாக்கியம் ஒருபாதந் திருமேனி உமையாளைக்
கலந்து கொண்டே உத்தரபூமி யெங்கும்
உண்ண வந்தார் வாரமே தேருவார் வாரமெல்லாஞ்
சிலம்பார வாரமே, சிறுத்தொண்டர் மடமெல்லாம்
மஞ்செழுஞ்செங் காட்டங்குடியே தருஅடைதாளம்
தூய்மையுடன் சாத்தித் தூக்கிய தாளிற்
சிலம்பசைய அய்ய ராடுவாரே.

அணிந் தானந்த ரூபங்கொண்டே ஏகதாளம்
செங்காட்டங் குடியெல்லா
மானந்த மானந்தஞ் சிறுத்தொண்டர் மடமெல்லா
மானந்த மானந்தம் பண்காட்டி நடந்தோ ரானந்த
மானந்தம், பாணிக்குள் நடந்தது மானந்தமே.

பூர்வரங்கம்

प्रणम्य शिरसा देवौ पितामहमहेश्वरौ ।
नाट्यशास्त्रानुसारेण पूर्वरंगं करोम्यहम् ॥
आशीर्नमस्क्रिया वस्तुनिर्देशो वापि तन्मुखम् ।
इति प्रबन्धमुखलक्षणत्वात् ॥
विघ्नानां शमनं कर्तुं भूतानां रक्षणाय च ।
देवानां तुष्टये चेह क्षेत्रकाणां विभूतये ॥
श्रेयसे नायकस्यात्र नाट्यकर्तुः प्रियाय च ।
रङ्गभूशुद्धये भूत्यै पात्रसंरक्षणाय च ॥
आचार्यशिक्षासिध्यर्थं पुष्पपूजां करोम्यहम् ।
एतत्समस्तविप्रेन्द्राः सामवेदप्रतिष्ठितम् ॥
पूर्वरङ्गंतु कृत्वैव यथाचरितनाटकम् ।
आयुरारोग्यमैश्वर्यं न मुञ्चन्ति कदाचन ॥
अकृत्वा पूजनं पात्रं आचरेद्यदि नाटकम् ।
तत्पात्रं नीचमित्याहुः नाट्यशास्त्रविदो बुधाः ॥
नीचपात्रकृतं नाट्यं यदि पश्यन्ति मानवाः ।
अपुत्राः पशवश्चैव जायन्ते पशुयोनिषु ॥
पदभागः कथाश्चैव परिवृत्तास्तथैव च ।
यस्माद्रङ्गे प्रयोक्तव्यः पूर्वरङ्गः स उच्यते ॥
सूत्रधारमनुद्रुत्य गायकः ताल मद्दलौ ।
. . . . पूर्वरङ्गं तु घोषयेत् ॥

॥ इति पूर्वरङ्गः ॥

मण्डकतस्थित्वा वितस्ति द्वितयान्तरम् ।
मुष्टिवाशिखरंनाभौ प्रसार्यान्यं पताकिनम् (?) ॥

सव्येन जानुना स्थित्वा ततः पादं तु दक्षिणम् ।
सहासप्रसरारम्यां चालयेत्सलपल्लवीम् ॥
वर्तना चालयो भेदा हस्तानां दर्शनं क्रमात् ।
शनैरिहाथ नटनं भ्रमणं द्वयमाचरेत् ॥
अङ्गोपाङ्गादिसंयुक्तं येनाङ्के य . . . . मुत्तमम् ।
पूर्वरङ्गेषु विविधनाट्ये विधेयं प्राह कोल्हः ॥
वैशाखस्थानके स्थित्वा शिखरौ नाभिगौ करौ ।
पेभ्रपत्रस्थितं सूत्रं यद्वचलति शोभितम् ॥
तद्वाक्तत्रे तु चलनं तथा किंचित्समाचरेत् ।
सव्येन जानुना भूमौ स्थित्वा तु तदनन्तरम् ।
दक्षिणश्च तथा हस्तो देश्यस्सकर[पल्लवः ।
समहस्तं तथाकुर्यात् शिखरं नाभिदेशकम् ।
धुतमन्दशिखरःप्रोक्तं समदृष्टिरुदीरिता ।
दक्षिणं पुरतो न्यस्तं पादं मन्दं प्रचारयेन् ।
कुलपद्मश्च कुटकामुखं च त्रिपताककः ।
उक्ता नवाश्रिता सव्ये करोऽन्यः कटकामुखः ।
अधोमुखं पताकं च स्वस्य पार्श्वे प्रचारयेत् ।
शिरोपान्ते तु कटकामुखोन्यस्तलपल्लवः ॥
ततो नाभौ तु शिखरः स्वस्त्ये च त्रिपताककः ।
पताकारव्यं दक्षहस्तं पार्श्वे स्वस्य प्रचारयेत् ।
अङ्गान्तरे तु तत्कृत्वाप्युद्धरेत्तु शनैश्शनैः ।
ततः त्रिपताकावश्चितश्च दृष्टिरत्राविलोकिता ।
अङ्गान्तरे वेभदेवं ततो नर्तनमेव च ।
मण्डलाकारतःपार्श्वे नटनं भ्रमणद्वये ।

नाभौ तु शिखरः पार्श्वे पाद . . . न्ये प्रसारितौः ।
नर्तने त्रिपताकौ तु पुरः शृङ्गारकारिका (?) ॥
लताख . . . स्वस्तिको मूर्ध्नि करस्तु स्तानवञ्चितः ।
पादुनिकूय्ये वैशाखेस्थितिपूर्वपदा चरेत् ॥
दृष्टिरोभेदसंयुक्ता शुद्धमार्गोक्तकैयय्डौ (?) ॥

ஸங்கீத ரஸ முதலாதி ச, ரி, க, ம, ப, த, நி, ச எக்குள் அடக்கம் [என்று] அறிந்து கொள்ளவும். சாகித்திய ரஸ இனஞ் சேர்ந்த எழுத்து சேர்த்துச் சொல்லவும். சுந்தரம எழுத சேத்தி சொல்லவும் ராகம் எழுத்து மூன்று. அந்தந்த பதத்துக் குக் கன்னி கசுா. பொருக்குக் கன்னி, கன்னி உக்கு யெழுதி ஒரு எழுத்து கன்னி உக்கு யெழுதி ஒரு எழுத்து ஆக கன்னி ச கட்டொரு எழுத்து பத்துக்கு வர்ணத்து, எ—செம்பொடி. எந்த லிபி பாடவேணுமோ அந்தப்படி பாடவும். நட்டுயயம் நட்டிறது, முறுக்கிறது, முனகல் மடிச்சு தட்டுகிறது—ச— பலவும் சேரும் நட்டியகை உ—தாளமதாதிதோம் நம். ச. பல வும் போதைக்கு அறியும்.

॥ सूलादि लक्षणम् ॥

सकलकविजनांबा सवलोकावलंबा
परिमळनिकुरुंबा बालभास्वन्नितंबा ॥
विमलवदनबिंबा विश्वसूर्वक्त्रलंबा
रमणगुणकदंबा राजते शारदाम्बा ॥
ध्रुवमठये रूपकञ्च झंपात्रिपुड एव च ।
अटतालैकतालश्च सालुरीत्या विधीयते ॥
भानुवारे पुष्यऋक्षे ध्रुवतालः समुत्थितः ।
श्वेतवर्णो विशालाक्षो हीरमालाविभूषितः ॥
शुभ्रवस्त्रवृतश्चैव कौण्डिन्योः थर्षिऽस्वयम् ।

शृङ्गारोस्य रसो नुष्टप्छन्दो ब्रह्मादिदेवता ॥
अयं प्लक्षद्वीपवासी प्रस्तारो गुरुमातृका: ॥
अयं कुशद्वीपवासी प्रस्तारश्च दलौ स्थित: ॥
बुधवारे पुष्यऋक्षे जम्भतालसमुत्थित: ।
वर्णवर्णोपमाकारो नानाभरणभूषित: ॥
चित्रवस्त्रावृश्चैव जमदग्नि: ऋषि: स्वयम् ।
करुणाख्यो रसश्चैव जगतीछन्द एव च ॥
देवता वैष्णवी श्वेतद्वीपवासी तथैव च ।
प्रस्तारस्तु विरामान्ता द्रुतद्वन्द्वं लघुस्तथा ॥
गुरुवारे चन्द्रऋक्षे त्रिपुटश्च समुत्थित: ।
दूर्वादलोपमो वर्णो वसिष्ठश्च ऋषि: स्वयम् ॥
पीतवस्त्रावृतश्चैव नानालंकारशोभित: ।
बीभत्सश्चरसस्त्रिष्टुप्छन्दो वाराहिदेवता ॥
अयं क्रौञ्चद्वीपवासी दत्रयं सविरामकम् ।
कविवारे चित्तऋक्षे अटतालसमुत्थित: ।
पीतवर्ण: कोमलाङ्गो नानाभरणभूषित: ॥
शृङ्गारोऽय रसोऽनुष्टुप् छन्द इन्द्राणि देवता ।
अयं जम्बुद्वीपवासी ददलद्वयमात्रकम् ॥
शनिवारे स्वातिऋक्षे एकतालसमुत्थित: ।
तटिद्वर्णो रक्तनेत्रो व्याघ्रचर्मधरस्तथा ॥
विश्वामित्रऋषिस्तस्य रसोऽस्याद्भुत उच्यते ।
अधिदेववा चामुण्डी पङ्क्तिश्छन्द: प्रकीर्तित: ॥
अयं प्लक्षद्वीपवासी स एकद्रुवमात्रकम् ॥

सोमवारे हस्तऋक्षे मण्ठतालसमुत्थितः ।

श्यामवर्णो विशालाक्षो नानाभरणभूषितः ॥

रक्तवस्त्रावृतश्चैव भारद्वाजऋषिस्स्वयम् ।

रौद्रो रसस्तु बृहती छन्दः कौमारिदेवता ॥

अयं शाल्मलिद्वीपवासी प्रस्तारो जगणस्मृतः ॥

कुजवारे मखार्क्षे रूपकश्च समुत्थितः ।

रक्तवर्णो विशालाक्षो रक्तमाल्यादिशोभितः ॥

छन्दस्त्रिष्टुप्तथा वीरो रसो माहेश्वरी तथा ।

नमोऽस्तु सर्वदेवेभ्यो द्विजातिभ्यः शुभं तथा ॥

பதாகை பிரம்மா, திரிபாதகை விஷ்ணு, கத்திரிகை மாயோன், அர்த்த சந்திரன், ருத்திரன், அராளம், ஈசுவரன், சுக துண்டம், அம்பிகா சக்தி, முஷ்டி சதாசிவம், சிகரம் விநாயகன், கபித்தம், ஸுப்ரமண்யன், கடகா, முகம், மனோன்மனி, ஸூசி போடகம் ராவணன், பத்ம கோசம், மஹாலக்ஷ்மி, ஸர்ப்ப சிரஸ், வாயு மிருகசிரஸ், அக்கினி, காகூலம், ஸப்தரிஷி, அலர்பல்லவம், வீரலக்ஷ்மி, சதுரம் வேதம், பிரமரம் நாதம், ஹம்ஸாஸிகம், கங்கை, ஹம்ஸபக்ஷம், பவானி, சந்தம் கிஷம், அக்கினிவேதை, முகுளம் ஸூர்யன், ஊர்ணநாபி சந்திரன், தாம்ரசூடம், நக்ஷத்திர தேவதை, தூமம், மேகம், மயூரம் பூமி, பிண்டிசிகரம், மேந்திலை, பராசக்தி, உந்திதம் பூதரிஷி மண்டலம், அம்சுமான், சங்கர நாராயணன், லதை கௌதமரிஷ, வலம்புரீ வஸிஷ்டரிஷ, ஆக முப்பத்து மூன்று ஹஸ்தமும் கண்டு கொள்க.

॥ विनायकताल लक्षणम् ॥

गगगाललप्लश्चैव गललापसमन्वितम् ।
सर्वविघ्नोपशान्त्यर्थं भवेत्तालविनायकम् ॥
द्वितीयायामिन्दुवारे श्रवणे मकरे तथा ।
नीलवर्णो भारद्वाजो ऋषिः हास्यरसस्तथा ॥
त्रिष्टुप्छन्दो महादेवो देवता श्रवणे कुजः ।
किंभस्तुघ्ने शुक्लपक्षे च सव्योऽथ ना मधुप्रियः ? ।
कुशद्वीपस्थितश्वेतवस्त्रेण वृतमध्यमः ।
वैडूर्यमालिकः सप्ताः रक्तचन्दनभूषितः ॥
विष्कम्भयोगरूपश्चः जांस्तालाविनायका ? ।
गुरुत्रयं लघुद्वन्द्वं प्लुतोगश्चललप्लुतः ।
सर्वपापप्रशमनं सर्वविघ्ननिवारणम् ।
देवानां नमनं श्रेष्ठं तालनाथो विनायकः ॥
कान्ता हास्या च करुणा रौद्री वीरा भयानका ।
बीभत्सा चाद्भुतेत्यष्टौ द्रष्टव्या रसदृष्टयः ॥
स्निग्धा हृष्टा तथा क्रुद्धा दीना दृप्ता भयान्विता ।
जुगुप्सिता विस्मितेति दृशोऽष्टौ स्थायिभावजाः ॥
शून्या च मलिना श्रान्ता लज्जिता शङ्किता तथा ।
मुकुला चार्धमुकुला म्लाना जिह्मा च कुञ्चिता ॥
वितर्किताभितप्ता च विषण्णा ललिताभिधा
आकेकरा विकोशा च विभ्रान्ता विप्लुता परा ॥

यद्‌गतागतविश्रान्तिवैचित्र्येण विवर्तनम् ।
तारकायाः कलाभिज्ञाः तं कटाक्षं प्रचक्षते ॥

॥ कान्तादृष्टिविनियोगः ॥

किञ्चिदन्तः समाविष्टविचित्रभ्रान्ततारका ।
आकुञ्चितपुटा मन्दमध्यतीव्रतया क्रमात् ॥
विस्मापनेऽभिनेतव्ये हास्या दृष्टिः प्रशस्यते ।
पतितोर्द्ध्वपुटा सास्रा शोकमन्थरतारका ॥
नासाग्रमेवानुगता करुणा दृष्टिरुच्यते ॥
चकितद्विपुटा स्तब्धा तारकात्यन्तलोहिता ।
रूक्षा भ्रुकुटिभीमोग्रा रौद्री दृष्टिरुदाहृता ॥

॥ वीरा दृष्टिः ॥

अचञ्चला विकसिता गम्भीरसमतारका ।
दीप्तासङ्कुचापांगा वीरा धीरैरुदाहृता ॥
औदार्यधैर्यगाम्भीर्यमाधुर्यललितान्यपि ।
तेजः शोभाविलासांश्च सप्तभेदान्विवृण्वती ॥

॥ भयानका दृष्टिः ॥

स्तब्धोद्वृत्तपुटात्यन्तचञ्चलोद्वृत्ततारका ।
दृश्या पलायमाने च भीत्या दृष्टिर्भयानका ॥

॥ अद्भुत दृष्टिः ॥

भीभत्सा स्यान्मिलल्लोलपक्ष्मा तरलारका ।
दृश्योद्वेगादपांगौ च निकुञ्चितपुटौ श्रिता ॥
प्रसन्ना स्निग्धशुक्लांशा बहिर्गलिततारका ।
ईषत् कुञ्चितपक्ष्माग्राऽद्भुतापाङ्गविकासिनी ॥

॥ पादचारी ॥

एकपादप्रयोगोत्थः स चारीत्यभिधीयते ।
चारीकरणभेदाश्च प्रोच्यन्ते रत्नाकरे ॥
समोऽञ्चितः कुञ्चितश्च सूच्यग्रतलसञ्चराः ।
उद्धट्टितश्चेति मुनेः षट्क्रियाश्चरणे मताः ॥
ताडितोघट्टतोच्छेदोद्धट्टितो मज्जितस्तथा ।
अग्रतःपार्ष्णिकः पादपार्श्वगश्च तथा परे ॥
इति सप्तापरे प्रोक्ताः पादास्तल्लक्षणं भवेत् ।
स्वभावरचितो भूमौ समस्थानश्च यो भवेत् ॥
समपादः सविज्ञेयः स्वभावाभिनयाश्रयः ।
पार्ष्णिर्यस्य स्थिता भूमावूर्ध्वमग्रतलं तथा ॥
अङ्गुल्यश्चाञ्चितास्सर्वाः सपादोऽञ्चित उच्यते ।
चलिचश्च पुनः कार्यो विक्षेपः पादरेचिते ॥
उत्क्षिप्ता तु भवेत् पार्ष्णिः प्रसृतोऽङ्गुष्टकस्तथा ।
अङ्गुल्यग्राञ्चिताः सर्वाः पादाग्रतलसञ्चरे ॥

स्थित्वा पादतलाग्रेण पार्ष्णिर्भूमौ निपात्यते ।

यस्य पादस्य करणे भवेदुद्धट्टितस्तु सः ॥

उत्क्षिप्ता तु भवेत्पार्ष्णिः अङ्गुष्ठाग्रेण संस्थितः ।

वामश्चैव स्वभावस्थः सूचीपादः प्रकीर्तितः ॥

पेरणे कुट्टने स्थाने पीडने भूमिताडने ।

भूस्थापसरणे सस्यात् रेचके भ्रमणे मता ॥

कृतौ तु वलनं प्रोक्तं पश्चाच्चङ्क्रमणं तथा ।

सरणं तु ततः प्रोक्तं कुट्टनं च प्रकीर्तितम् ॥

लुठितं लोलवश्चैतत् गतयोऽपि च संचराः ।

पादचारास्त्विमे सप्त प्रोक्तास्तल्लक्ष्म कथ्यते ॥

॥ वलनचरी ॥

स्वस्थानस्थस्य पादस्य चालनाद्वलनं भवेत् ।

उत्क्षिप्योत्क्षिप्य गमनात् पादचंक्रमणाभिधम् ॥

अपरित्यक्तभूभागं पादश्चेत्तु परिद्रुतम् ।

सरणं नाम तत्प्रोक्तं हरिपालमहीभुजा ॥

पार्ष्णिनाथ पदाग्रेण (समस्तेन वा यदा स्यात्) [समस्तेनैव वा भवेत्] ।

....ताडनं भूमेः नाम तत्कुट्टनं विदुः.... ॥

॥ लुठिनचारि ॥

पार्ष्णियादर मवक्ष्म्यात मग्रेणाभि हन्यः ? ।
त्रादित स्वरेण सस्यात् पृज्य कौघगर्वयोः ? ॥
सीतपार्श्वेधपार्श्वं प्रजं पार्श्वगमुच्यते ? ।
चरणस्यैकदेशेन गतिर्विषमसञ्चरा ।
अहो मार्गस्य नृत्तस्य मध्ये पृष्टोऽर्धताण्डवम् ।
कोबिला ? जामता जाता तस्य गीर्वाणसंसदि ॥
[किंकिणिवदने वाणि तनुमध्ये कमलालये ।
तदादौ गिरिजाप्रोक्ता शंकरानन्दकारिणी] ॥
तस्मात्सर्वप्रयत्नेन मध्ये नृत्ये विशेषतः ।
वाणिबन्धेन जृंभायां धारयेन्नाट्यकोविदः ॥
कृष्णेन निर्मितं नृत्तं दण्डलासकसंज्ञकम् ।
चारुवेणीधराश्चन्द्रबिंबास्या रम्यभूषणाः ॥
धारयेयुः कराग्रेण शुभदारुविनिर्मितान् ।
दण्डान् चित्रान् श्लक्ष्णान् द्व्यंगुलस्थौल्यनिर्मितान् ॥
षोडशांगुलदीर्घं च लघोर्लाघवसंयुतान् ।
परस्परं ताडयन्त्यो दण्डान् नृत्येयुरङ्गनाः ॥
मीनजालोपमे नृत्ये चतुरस्रैस्त्रयापरैः ।
वेणिबन्धसमाकारैः फुल्लपंकजसंनिभैः ॥
षट्कोणैरष्टकोणैश्च पिण्डिबन्धे मनोहरैः ।
कोमलैः करणैश्चारी स्तोकैः गीतैश्च तालकैः ॥

वीणावेणुमृदङ्गाद्यैः वाद्यैर्लयसमन्वितैः ।
नारीभिरेव कर्तव्यं नर्तनं दण्डलासकम् ॥

ब्रह्मा तालधरो हरिश्च पटही वीणाधरी भारती
विष्णुर्गीतिकरो मृदङ्गवलितौ नन्दीकुमारौ स्थितौ ।
वंशज्ञौ शशिभास्करौ श्रुतिधरौ शुद्धाप्सरःकिन्नरौ
रुद्रो नर्तकभावज रसनाट्यं ? सदा पातु वः ॥

इति भरतसिद्धान्तः समाप्तः

BULLETIN OF THE GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS.

AN APPEAL.

The Government Oriental Manuscripts Library, Madras, is unique in point of variety and vastness of collections covering a very wide field of Indian Literature in Sanskrit, Tamil, Telugu, Kannada, Malayalam, Mahratti, Arabic, Persian and Urdu. The dates of several of the manuscripts go back to many hundreds of years. From an academic point of view, these collections contain some very interesting specimens of Literary, Scientific, Historical and Artistic importance. A large number of them have not yet been printed and some of them are available only in this Library. With a view to placing these manuscripts in the hands of the public in a printed form, the Government of Madras were pleased to sanction the starting of a BULLETIN under the auspices of the Government Oriental Manuscripts Library. For the present only two numbers are issued in a year. They contain critical editions of original works in Sanskrit, Tamil, Telugu, Kannada, Malayalam, Mahratti, Persian and Urdu. The annual subscription is only Rs. 4 inland and 8 shillings foreign. Scholars, Patrons of Culture, Universities, Public Libraries and Educational Institutions are requested to enrol themselves as susbscribers for this Bulletin and thus encourage the cause of Oriental Studies and Culture.

A few copies of back numbers are available for sale, post free, at the following prices which should be sent in advance.

Vol. I, No. 2, July to December, 1948 ..	Rs. 2.
Vol. II, 1949 ..	Rs. 4.
Vol. III, 1950 ..	Rs. 4.
Vol. IV, 1951 ..	Rs. 4.

T. CHANDRASEKHARAN,
Curator,
Government Oriental Manuscripts Library.

TRIPLICANE,
MADRAS-5.

LIST OF CATALOGUES PUBLISHED BY THE GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS.

SANSKRIT.

DESCRIPTIVE CATALOGUES.

	Numbers.	*Price.* RS.	A.	P.
* Vol. I.—Part I, Vedic Literature ..	1 to 46	0	12	0
* Vol. I.—Part II. Vedic Literature ..	47 to 245	0	12	0
* Vol. I —Part III. Vedic Literature ..	246 to 852	2	0	0
* Vol. II.—Vedic Literature ..	853 to 1245	1	12	
* Vol. III.—Grammar. Lexicography aod Prosody ..	1246 to 1805	1	8	0
* Vol. IV.—Part I. Ithihāsa and Purāṇa ..	1806 to 2337	1	8	0
* Vol. IV.—Part II. Upapurāṇas and Sthalamāhātmyas ..	2338 to 2610	I	4	0
* Vol. V.—Dharmaśāstra ..	2611 to 3045	1	8	0
* Vol. VI.—Dharmaśāstra ..	3046 to 3427	1	4	0
* Vol. VII.—Dharmaśāstra ..	3428 to 3872	1	4	0
* Vol. VIII.—Arthaśāstra, Kāmaśāstra and Systems of Indian Philosophy—Nyāya ..	3873 to 4334	1	4	0
* Vol. IX.—Systems of Indian Philosophy—Vaiśeṣika, Yoga, Mīmāmsā and Vedānta-Advaita Philosophy ..	4335 to 4780	1	12	0
* Vol. X.—Systems of Indian Philosophy—Dvaita, Viśiṣṭādvaita and Śaiva Vedāntas ..	4781 to 5172	1	12	0
* Vol. XI.—Systems of Indian Philosophy ..	5123 to 5558	1	12	0
Vol. XII.—Religion ..	5559 to 6266	1	12	0
Vol. XIII.—Religion ..	6267 to 7006	1	12	0
* Vol. XIV.—Religion ..	7007 to 7729	1	12	0
* Vol. XV,—Religion ..	7730 to 8165	1	12	0
* Vol. XVI.—Religion, Vrata and Pūjā ..	8166 to 8780	1	12	0
Vol. XVII.—Stotras ..	8781 to 9357	1	12	0
Vol. XVIII.—Stotras—Praśamsā Stotras ..	9358 to 10540	1	12	0
Vol. XIX.—Stotras—Praśamsā Stotras ..	10541 to 11450	1	12	0
Vol. XX.—Kāvyas ..	11451 to 12143	2	12	0
Vol. XXI.—Kāvyas ..	12144 to 12783	3	0	0
Vol. XXII.—Rhetoric, Poetics, Music, Dancing and Śilpa śāstra ..	12784 to 13068	1	4	0
Vol. XXIII.—Medicine ..	13069 to 13381		8	0
Vol. XXIV.—Jyotiṣa ..	13382 to 14076	3	2	0
* Vol. XXV.—Supplemental ..	14077 to 14560	2	4	0
Vol. XXVI.—Supplemental ..	14561 to 15000	2	12	0
Vol. XXVII.—Supplemental ..	15001 to 15692	5	14	0
Vol. XXVIII.—Supplemental ..	15693 to 16200	3	12	0
Vol. XXIX.—Supplemental ..	16201 to 16700	3	2	0
Vol. XXX.—Supplemental ..	16701 to 17200	7	10	0
Vol. XXXI.—Supplemental ..	17201 to 17700	11	12	0

TRIENNIAL CATALOGUES.

* Vol. I-A (1911—13) ..	1 to 342	2	0	0
* Vol. I-B (1911—13) ..	343 to 573	1	6	0
* Vol. I-C (1911—13) ..	574 to 801	1	6	0
Vol. II-A (1914—16) ..	802 to 1329 }			
Vol. II-B (1914—16) ..	1330 to 1456 }	18	2	0
Vol. II-C (1914—16) ..	1457 to 1942 }			
* Vol. III-A (1917—19) ..	1943 to 2348	6	0	0
* Vol. III-B (1917—19) ..	2349 to 2679	6	0	0
* Vol. III-C (1917—19) ..	2680 to 2894	4	4	0
Vol. IV-A (1920—22) ..	2895 to 3203	9	0	0
Vol. IV-B (1920—22) ..	3204 to 3634	8	0	0
Vol. IV-C (1920—22) ..	3635 to 4155	10	0	0
* Vol, V-A (1923—25) ..	4156 to 4300	4	0	0
* Vol. V-B (1923—25) ..	4301 to 4415	2	8	0

SANSKRIT—*contd.*

TRIENNIAL CATALOGUES—(*cont.*)

	Numbers.	*Price.* RS. A. P.
* Vol. V-C (1923—25)	4416 to 5041	5 12 0
Vol. VI (1926—28)	5042 to 5380	10 0 0
Vol. VII (1929—31)	5381 to 5532	2 14 0
Vol. VIII (1931-32—1933-34)	5533 to 5700	1 4 0
Vol. IX (1934—37)	5701 to 5996	6 0 0
Vol. X-A (1937-38 to 1939-40)	5997 to 6496	14 10 0
Vol. X-B and X-C (1937-38 to 1939-40)	6497 to 7496	*In the press.*

GENERAL.

Alphabetical Index of Sanskrit Manuscripts, Part I.		13 12 0
Alphabetical Index of Sanskrit Manuscripts, Part II		10 0 0
Alphabetical Index of Sanskrit Manuscripts, Part III		3 6 0
Author Index of Sanskrit Manuscripts		1 8 0

TAMIL.

DESCRIPTIVE CATALOGUES.

Vol. I.—Alphabet, Primer. Lexicography, Grammar and Literature	1 to 511	1 14 0
Vol. II.—Itihāsa, Purāṇa, Religion and Philosophy (Vaiṣṇavism)	512 to 1122	2 2 0
Vol. III.—Religion and Philosophy (Śaivism)	1123 to 1620	6 0 0
Vol. IV.—Religion and Philosophy (Śaivism)	1621 to 1867	3 10 0
Vol. V.—Alchemy, Medicine, Magic, Witchcraft and Supplement	1868 to 2173	6 0 0
Vol. VI.—Miscellaneous	2174 to 2725	19 12 0
Vol. VII.—Local Records	2726 to 2949	13 4 0
Vol. VIII.—Local Records	2950 to 3169	*In the press.*

TRIENNIAL CATALOGUES.

Vol. I.—Miscellaneous (1910-13)	1 to 114	1 6 0
Vol. II.—Miscellaneous (1914-16)	115 to 310	4 14 0
Vol. III.—Miscellaneous (1917-19)	311 to 409	5 0 0
Vol. IV.—Miscellaneous (1920-22)	410 to 535	5 0 0
Vol. V.—Miscellaneous (1923-25)	536 to 859	6 8 0
Vol. VI.—Miscellaneous (1926-28)	860 to 952	4 10 0
Vol. VII.—Miscellaneous (1929-34)	953 to 1055	2 6 0
Vol. VIII.—Miscellaneous (1935-43)	1056 to 1473	34 14 0
Vol. IX.—Miscellaneous (1944-49)	1474 to 1605	13 8 0

GENERAL.

Alphabetical Index of Tamil Manuscripts. Vol. I		5 4 0
Alphabetical Index of Tamil Manuscripts, Vol. II		12 6 0
Alphabetical Index of Tamil Manuscripts, Vol. III Local Records		8 6 0
Author Index of Tamil Manuscripts		3 10 0

TELUGU.

DESCRIPTIVE CATALOGUES.

Vol. I.—Ithihāsa, Purāṇa and Māhātmya	1 to 369	2 12
Vol. II (1).—Śṛṅgāra Prabandhas	370 to 616	1 0
Vol. II (2).—Śṛṅgāra Prabandhas	617 to 806	4 0
Vol. III.—Śṛṅgāra Prabandhas	807 to 941	3 14
Vol. IV.—Prabandhas—Dvipadakāvya	942 to 1221	5 12
Vol. V.—Grammar, Prosody and Lexicography	1222 to 1395	3 6
Vol. VI.—Vacana Kāvyas	1396 to 1466	1 4
Vol. VII.—Śatakas	1467 to 1833	5 6
Vol. VIII.—Yakṣagānams and Daṇḍakams	1834 to 2040	4 10
Vol. IX.—Vedānta	2041 to 2273	21 12
Vol. X.—Gaṇita and Jyotiṣa	2274 to 2399	13 0
Vol. XI.—Medicine	2400 to 2481	6 8
Vol. XII.—Music (Saṅgīta)	2482 to 2592	7 6
Vol. XIII.—History	2593 to 2657	4 14
Vol. XIV.—Local tracts (Mackenzie Collections)	1 to 150	*In the pre*

TRIENNIAL CATALOGUES.

* Vol. I.– Miscellaneons (1910-13)	1 to 137	1 6
Vol. II.—Miscellaneous (1913-16)	138 to 292	2 6
Vol. III.—Miscellaneous (1916-19)	293 to 539	6 0
Vol. IV.—Miscellaneous 1919-22)	560 to 715	7 14
Vol. V.—Miscellaneous (1922-28)	716 to 812	3 0
Vol. VI.—Miscellaneous (1928-41)	813 to 1069	25 12

TELUGU—*contd.*

	Numbers.	*Price.* RS. A. P.
GENERAL.		
Alphabetical Index of Telugu Manuscripts ..		3 12 0
KANNADA.		
DESCRIPTIVE CATALOGUES.		
Vol. I.—Grammar, Lexicography, Prosody, Itihāsa and Purāṇa	1 to 138	6 0 0
Vol. II.—Itihāsa and Purāṇa ..	139 to 317	4 12 0
Vol. III.—Religion—Āgama ..	318 to 476	6 12 0
Vol. IV.—Religion—Āgama, Vīraśaiva and Christianity ..	477 to 825	21 12 0
Vol. V.—Religion and Kāvyas ..	826 to 1038	35 2 0
Vol. VI.—Kāvyas		*In the press.*
GENERAL.		
Alphabetical Index of Kannada Manuscripts ..		2 4 0
MALAYALAM.		
DESCRIPTIVE CATALOGUES.		
Vol. I Miscellaneous ..	1 lo 351	8 2 0
Vol. II Do. ..	352 to 368	2 8 0
GENERAL.		
Alphabetical Index of Malayalam Manuscripts ..		0 2 0
ISLAMIC LANGUAGES.		
Descriptive Catalogue of Islamic Manuscripts, Vol. I ..	..	13 14 0
Descriptive Catalogue of Islamic Manuscripts, Vol. II ..	..	16 12 0
Alphabetical Index of Urdu Manuscripts ..	..	0 2 0
Alphabetical Index of Persian Manuscripts ..	..	1 2 0
Alphabetical Index of Arabic Manuscripts ..	..	0 8 0
MARATHI.		
Alphabetical Index of Marāṭhī Manuscripts Subject Index of Marāṭhī Manuscripts	In one volume	9 14 0
Descriptive Catalogue of Marāṭhī Manuscripts—Kaifiyats ..		*In the press.*

N. B.—* The books marked with an asterisk are out of stock.

LIST OF BOOKS PUBLISHED BY THE GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS, UNDER THE MADRAS GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS SERIES.

Serial Number	Name of the work.	Name of the Editor.	Language	Price. Rs.	A.	P.
1.	*S a r v a - siddhānta-saṅgraha	M. Rangacarya, M. A. Rao Bahadur.	SANSKRIT.	0	12	0
2.	*Gaṇita-sārasaṅgraha	Do.	Do.	2	4	0
3.	Padya-cūḍāmaṇi with commentary	Do.	Do.	2	8	0
4.	Brahma - siddhi w i t h commentary	Mahāmahopādhyāya S. Kuppuswami Sastri.	Do.	7	12	0
5.	Ratneśvara - prasādana-nāṭakam	P. P. S. Sastri	Do.	1	2	0
6.	Rāmānuja-campū with commentary	Do.	Do.	3	0	0
7.	Mahābhāṣya with the commentary of Kaiyaṭa and super-commentary - Pradīpoddyotana of Annambhaṭṭa, Vol. I. Āhnikas 1 to 4.	P. P. S. Sastri & Dr. A. Sankaran.	Do.	20	12	0
8.	Śāstradīpikā with the commentary M a y ū - khāvaḷi	P. P. S. Sastri	Do.	*In the press.*		
9.	Bāla bhārata with commentary	Do.	Do.	2	0	0
10.	Nayā-mañjarī	Do.	Do.	2	0	0
11.	Ḍamarukam with commentary	Do.	Do.	0	8	0
12.	Śṛṅgāra-prakāśa, Part I.	Do.	Do.	1	8	0
13.	Mahābhāṣya with the commentary of Kaiyaṭa and the super commentary Pradīpoddyotana of Annambhaṭṭa. Vol. II. Āhnikas 5 to 9.	T. Chandrasekharan, M. A.. L. T.	Do.	*In the press.*		
14.	Naṉṉūṟ Kāṇḍikaiyurai.	Do.	TAMIL.	*In the press.*		
15.	Māṇikka-vācakar Ammāṉai.	Do.	Do.	Do.		
16.	Adi-parvattādi-parvam.	Do.	Do.	Do.		
17.	Vasu-carittiram.	Do.	Do.	Do.		
18.	Sakala-nīti-k a t h ā-n i-dhānamu.	Do.	TELUGU.	Do.		
19.	Pañca-tantramu.	Do.	Do.	Do.		
20.	Sundara-kāṇḍam (Rāmāyaṇam) by Venkamatya.	Do.	KANNADA.	Do.		
21.	Bhāgavatam Bhāṣā	Do.	MALAYALAM	Do.		
22.	Raṅgābhyāsam.	Do.	Do.	Do.		

N. B—No. 5 is available at the Balamanorama Press, Mylapore, Madras.
Nos 8 to 12 are available at the Sri Vani Vilas Press, Srirangam.
*The books marked with an asterisk are out of stock.

LIST OF BOOKS PUBLISHED BY THE GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS, UNDER THE MADRAS GOVERNMENT ORIENTAL SERIES.

Serial Number.	Name of the work.	Name of the Editor.	Language.	Price. Rs. A. P.
I.	Kappal Śāttiram	T. P. Palaniappa Pillai, B.O.L.	*Tamil*	1 10 0
II.	Anubhava Vaiddiya Murai. Volumes I & II.	Dr. C. Dorairajan & Dr. C. S. Uttamarayan, H. P. I. M.	Do.	
	Vol. I			3 14 0
	Vol. II			4 8 0
III.	Aṭṭāṇa Kōlāhalam	Tirumalai Sri Saila Sarma	Do.	5 0 0
IV.	Upadēsa-kāṇḍam Volumes I, II & III.	V. S. Chengalvaraya Pillai, M. A.	Do.	
	Vol. I			4 10 0
	Vol. II			5 0 0
	Vol. III			5 8 0
V.	Cōlan Pūrva Paṭṭayam	C. M. Ramachandra Chettiar, B.A., B.L.	Do.	5 0 0
VI.	Koṅgadeśa Rājākkaḷ	Do.	Do.	1 8 0
VII.	Sivajñāṇa-dīpam	T. P. Palaniappa Pillai, B.O.L.	Do.	1 6 0
VIII.	Daṭca-nāyaṇār Vaiddiya Aṭṭavaṇai	Dr. K. Tyagarajan, L.I.M.	Do.	1 8 0
IX.	Abhinaya-darpaṇamu	T. V. Subba Rao, B.A., B.L.	*Telugu*	1 12 0
X.	Auṣadha-yōgamulu	Dr. Veturi Sankara Sastri	Do.	3 12 0
XI.	Vaidya Nighaṇṭuvu	Do.		2 12 0
XII.	Dhanur-vidyā Vilāsamu	Veturi Prabhakara Sastri	Do.	4 14 0
XIII.	Yōga-darśana-viṣayamu	Vedam Lakshmi Narayana Sastri, B.O.L.	Do.	1 2 0
XIV.	Khaḍgalakṣaṇa Sirōmaṇi	N. Venkata Rao, M.A.	Do.	1 12 0
XV.	Tantra-sāra-saṅgraha (Viṣanārāyaṇīya)	Vaidyaratna. Dr. M. Doraiswami Ayyangar	*Sanskrit*	15 4 0
XVI.	Bhārgava-nāḍikā	Dr. C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil.	Do.	6 0 0
XVII.	Hariharacaturaṅgam	S. K. Ramanatha Sastri	Do.	6 8 0
XVIII.	Brahma-sūtravṛtti-Mitākṣarā of Annambaṭṭa	P. S. Rama Sastri	Do.	7 0 0
XIX.	Nyāyasiddhānta-tattvāmṛtam of Srinivasa	S. Subrahmanya Sastri, B. O. L.	Do.	2 8 0
XX.	Garbha-cikitsā	Dr. N. Madhava Menon, A.M.A.C.,	*Malayālam*	3 8 0
XXI.	Vāstulakṣaṇam and Śilpaviṣayam	S. K. Ramanatha Sastri	Do.	2 0 0
XXII.	Kaṇakku-sāram-Bālaprabōdham	Dr. C. Achuta Menon, B.A., Ph. D.	Do.	2 0 0
XXIII.	Kaṇakku-sāram	Do.	Do.	2 12 0
XXIV.	Kriyākramam	P. Narayanan Kutty Menon, M.A.	Do.	2 4 0
XXV.	Lōkōpakāra of Cāmuṇḍarāya	H. Sesha Ayyangar	*Kannada*	8 0 0
XXVI.	Raṭṭamatam	Do.	Do.	4 4 0
XXVII.	Vaidya-sāra-saṅgraha	Vaidyaratna Dr. G. Srinivasamurti, B.A., B.L., M.B. & C.M.	Vol. I	*In the press*

Serial Number.	Name of the work	Name of the Editor	Language.	Price.
XXVIII.	Aśva-śāstram of Abhinavacandra	Dr. P. Srinivasa Rao & H Sesha Ayyangar	*Kannada*	4 2 0
XXIX.	Auṣadhagalu-Vaidya Viṣaya	Vaidyaratna Dr. G. Srinivasamurthi, B.A., B.L., M.B. & CM.	Do	6 14 0
XXX.	Saṅgīta-ratnākara	M. Mariappa Bhat, M.A., L.T.	Do.	1 8 0
XXXI.	Sūpa Śāstra	U. Sitaramacarya	Do.	2 0 0
XXXII	Jami-al-Ashya	Afzal-ul-Ulama Hakim Abdul Qadir Ahmed Sahib	*Persian*	13 8 0
XXXIII.	Tibb-e-Faridi	Do.	Do.	8 4 0
XXXIV.	Tahqiq-al-Buhran	Do.	Do.	1 8 0
XXXV.	Safinat-al-Najat	Janab Rahim Ahmed Farooqui, M.A.	Do.	1 10 0

Serial Nos. XXXVI to LXX were published under the auspices of the TANJORE MAHARAJA SERFOJI'S SARASWATHI MAHAL LIBRARY. TANJORE.

LXXI.	Vaiddiyak Kaḷañciyam	Dr. C. N. Kuppuswami, H.P.I.M., & Dr. V. S. Parvati, L.I.M.	*Tamil*	2 8 0
LXXII.	Anubhava-vaiddiyamurai, Vol. III.	Do.	Do.	5 0 0
LXXIII.	Anubhava Vaidyamu	Dr. Mulugu Visvesvara Sastri, H.P.I.M.	*Telugu*	6 0 0
LXXIV.	Saivācāra-saṅgrahamu	Vidvan G. J. Somayaji, M.A., L.T.	Do.	2 0 0
LXXV.	Ārogya-cintāmaṇi	Dr. N. Visvanatha Sarma	*Sanskrit*	9 0 0
LXXVI.	Tattvasāra with Ratnasāriṇī	Karappankad V. S. Venkatacaryaswami,	Do.	6 0 0
LXXVII.	Sūtrārthāmṛtalahārī	Dr. R. Nāgaraja Sarma. M.A., Ph.D., L.T.	Do.	3 4 0
LXXVIII.	Ratna-dīpikā and Ratna-śāstram	Sri P. S. Rama Sastri	Do.	2 4 0
LXXIX.	Aśva-cikitsā	Dr. C. K. Velayudhan Nair, B. V. Sc.	*Malayālam*	1 8 0
LXXX.	Phalasāra-samuccaya	Dr. C. Achutha Menon. B.A. Ph.D	Do.	8 0 0
LXXXI.	Mahā-sāram	Dr. M. K. Vaidyar, A.M.A.C.	Do	11 0 0
LXXXII.	Saptariṣi-nāḍi	Professer K. Natesan	*Tamil*	20 0 0
LXXXIII.	Karnāṭaka Rājākkaḷ Savistāra Carittiram	V. R. Ramachandra Dikshitar, M.A.	Do.	*In the press.*
LXXXIV.	Bharata-siddhāntam	P. Sambamurti, B.A., B.L.	Do.	Do.
LXXXV.	Piḷḷaippiṇi-Vākaṭam	Vaidyaratna Dr. M. Duraiswami Ayyangar	Do.	Do.
LXXXVI.	Anubhava Vaiddiyam Vol. IV	Dr. C. N. Kuppuswami, H. P. I. M.	Do.	Do.
LXXXVII.	Māṭṭu-Vākaṭam	Dr. I. M. Azizuddin, B.A., G.M.V.C.; B.V. Sc., Ph. D. (Edin.)	Do.	Do.
LXXXVIII.	Brahma Vidyā Sudhārṇavamu	V. V. Kriṣna Rao, B.A.	*Telugu*	Do.
LXXXIX.	Rāgatāḷa Cintāmaṇi	T. V Subba Rao, B.A., B.L.	Do.	Do.
XC.	Vaidya-cintāmaṇi	Dr. Mulugu Visvesvara Sastri, H.P.I.M.	Do.	Do.
XCI.	Kumāra Rāmuni Kathā	Dr. N. Venkataramanayya, M.A., Ph.D.	Do.	Do.
XCII.	Kāṭamarāju Caritra	Sri V. Prabhakara Sastri	Do.	Do.
XCIII.	Deva-keraḷam (Candrakalā-nāḍī)	Sri T. S. Ranganatha Josyar	*Sanskrit*	Do

Serial Number.	Name of the work.	Name of the Editor.	Language.	Price.
XCIV.	Pātañjala - Yogasūt r a-bhāṣya-vivaraṇam	P. S Rama Sastri and S. R. Krishanamurti Sastri	*Sanskrit*	*In the Press*
XCV.	Kiḷi-vaṇḍu-samvādam	V. H. Subrahamanya Sastri	*Malayālam*	Do.
XCVI.	Advaita-vedāntam	S. K. Ramanatha Sastri	Do.	Do.
XCVII.	Bārhaspatya-sūtra with Commentary	Dr. C. Achyuta Menon, B.A., Ph. D.	Do.	Do.
XCVIII.	Karaṇa-paddhati	Do.	Do.	Do.
XCIX.	Yōga-sāram	Dr. M. K. Vaidyar A.M. A.C.	Do.	Do.
C.	Vaidya-sāra-saṅgraha Volume II	Vaidyaratna Dr. G Srinivasamurti, B.A., B.L., M.B. & C. M.	*Kannaḍa*	Do.
CI.	Sadguru-rahasya	Sri M. Mariappa Bhat, M.A., L.T	Do.	2 6 0
CII.	Shawakil-al-Hur	Dr. M. Abdul Haq, M.A. D. Phil.	*Arabic*	*In the press*

Terms of Sales

Packing, Postage and Sales Tax extra.

25 per cent. discount will be allowed to all *bona fide* book-sellers.

Books will not be sent by V. P. P.

The cost of the books together with the sales tax, packing and postal charges, should be sent in advance to:

THE CURATOR,
GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS
LIBRARY, UNIVERSITY BUILDINGS.
TRIPLICANE, MADRAS 5.
INDIA.

M. L. J. PRESS, MADRAS—4.